

Zomernota

2024

**Versie voor raad
9 juli 2024**

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2	Product 4.1	Ruimtelijke ordening en vergunningverlening.....	72
Inleiding.....	3	Product 4.2	Wonen.....	74
Bestuurlijke samenvatting.....	4	Product 4.3	Economie.....	80
Financiële samenvatting.....	7	Product 4.4	Verkeer en vervoer.....	87
Programma 1: Bestuur en organisatie.....	12	Product 4.5	Gebiedsontwikkeling.....	96
Product 1.1 Bestuur, organisatie en participatie.....	13	Product 4.6	Duurzaamheid.....	98
Product 1.2 Dienstverlening.....	16	Programma 5	Fysieke omgeving.....	110
Product 1.3 Veiligheid.....	18	Product 5.1	Beheer buitenruimte.....	111
Programma 2 Sociaal Domein.....	27	Product 5.2	Afval, riolering en begraven.....	114
Product 2.1 Algemeen sociaal domein.....	28	Product 5.3	Vastgoed.....	117
Product 2.2 Werk en inkomen.....	39	Financiële producten.....		125
Product 2.3 Jeugd.....	42	Bijlage 1 Financieel technische uitgangspunten.....		131
Product 2.4 Maatschappelijke ondersteuning.....	45	Bijlage 2 Verbonden partijen.....		141
Product 2.5 Volksgezondheid.....	46	Bijlage 3 Inzicht in stelposten prijs en groei.....		144
Programma 3 Maatschappelijk domein.....	58	Bijlage 4 Mutaties op de investeringen.....		151
Product 3.1 Sport.....	59	Bijlage 5 Mutaties op de reserves en voorzieningen.....		152
Product 3.2 Onderwijs.....	59	Bijlage 6 Programma duurzaamheid en klimaatadaptatie.....		153
Product 3.3 Cultuur.....	63	Bijlage 7 Paragraaf Financiering.....		154
Programma 4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling.....	71			

Inleiding

De zomernota geeft u inzicht in de huidige meerjarenbegroting, de voorstellen tot budgetaanpassing en geeft een doorkijk naar hetgeen op ons afkomt. Hiervoor heeft het college een richting opgesteld hoe tot een programmabegroting te kunnen komen die goedkeuring verkrijgt van de toezichthouder (Provincie Zuid-Holland). Daarnaast biedt de zomernota de financieel technische uitgangspunten waarmee de begroting opgesteld wordt (bijlage 1).

De financiële uitdagingen voor de gemeente Zuidplas zijn aanleiding geweest om primair een beleidsarme zomernota te presenteren. Dit wil zeggen dat een beperkt aantal voorstellen van budgetaanpassingen onderdeel zijn van deze zomernota. Het gaat om noodzakelijke aanpassingen in het bestaand beleid, wijzigingen die voortkomen uit de financieel technische uitgangspunten en onoverkomelijke bijstellingen in het kader van compliance en wijzigingen in wet- en regelgeving. Daarnaast wordt een aantal incidentele budgetaanpassingen voorgesteld.

Uit deze zomernota zal een beperkt tekort op de begroting blijken. Om de gemeente financieel gezond te houden, is het project Inzicht in wendbaarheid gestart. De komende periode zult u op verschillende momenten hierover geïnformeerd worden ([Informatienota](#)).

Leeswijzer

Deze zomernota is opgebouwd in grofweg 2 delen. Het eerste deel geeft inzicht op hoofdlijnen en het tweede deel biedt een verdieping voor de lezer die meer achtergrondinformatie zoekt. Het eerste deel bestaat uit de volgende hoofdstukken:

- [Inleiding](#)
- [Bestuurlijke samenvatting](#)
- [Financiële samenvatting](#)

De bestuurlijke samenvatting en de financiële samenvatting geven inzicht op hoofdlijnen. De bestuurlijke samenvatting geeft inzicht in de voortgang op de doelen en de prestaties en de financiële samenvatting geeft inzicht in de financiële positie van de gemeente Zuidplas.

Het tweede deel bestaat uit de volgende hoofdstukken:

- [Bijlage 1 Financieel technische uitgangspunten](#)
- [Bijlage 2 Verbonden partijen](#)
- [Bijlage 3 Inzicht in stelposten prijs en groei](#)
- [Bijlage 4 Mutaties op de investeringen](#)
- [Bijlage 5 Mutaties op de reserves en voorzieningen](#)
- [Bijlage 6 Voortgang programma Duurzaamheid & klimaatadaptatie](#)

De hoofdstukken financiële bijstellingen per programma geeft alle financiële bijstellingen weer die het college voorstelt om op te nemen in de meerjarenbegroting en daarmee in de basis van de Programmabegroting 2025-2028.

In de bijlagen wordt verdiepende informatie aangeboden over bijvoorbeeld de financieel technische uitgangspunten, verbonden partijen en het Duurzaamheid en klimaatadaptatie.

Bestuurlijke samenvatting

De gemeente Zuidplas is halverwege de uitvoering van het collegeprogramma 2022-2026. De afgelopen periode kenmerkt zich door lokale, landelijke en mondiale ontwikkelingen, welke effect hebben op de uitvoering van het programma. We denken hierbij aan de effecten van de val van het kabinet; we denken hierbij aan de lokale opvang van Oekraïense gezinnen en de andere verregaande effecten van de oorlog, maar ook de groeiende weerstand en polarisatie rondom lokale dossiers. Het belang van in gesprek blijven en elkaar willen begrijpen is in deze periode belangrijker dan ooit.

Het college is dan ook trots dat ondanks de invloeden van buitenaf, de dienstverlening en uitvoering van onze taken doorgang vindt. We zijn daarbij een ambitieuze gemeente, wat kan schuren met de financiële onzekerheden (bijv. de ontwikkelingen rondom het gemeentefonds) en een arbeidsmarkt waar we als gemeente moeite ondervinden om personeel te binden. De opgave voor Zuidplas blijft daarmee voor nu onverminderd groot.

Financiën

De voorliggende Zomernota heeft een tekort in 2024 maar is sluitend in 2025: het jaar voor de eerstkomende begroting. Er zijn echter wel veel onzekerheden, met name over beschikbare financiële dekking in de aankomende Meicirculaire 2024. Verder blijft onze inzet erop gericht om ons voor te bereiden op het “ravijnjaar” 2026, waarbij het maken van keuzes nodig is. Meer informatie over de financiële strategie is te lezen in de financiële samenvatting. Het college heeft er vertrouwen in om via deze weg ervoor te zorgen dat er balans is tussen enerzijds de basis op orde krijgen en anderzijds het verwezenlijken van de ambities uit het coalitieakkoord. Om de gemeente financieel gezond te houden, is het project Inzicht in wendbaarheid gestart. De komende periode zult u op verschillende momenten hierover geïnformeerd worden ([Informatienota](#))

In gesprek met onze inwoners

In de eerste maanden van 2024 hebben we op een aantal onderwerpen met onze inwoners en ondernemers gesproken. Het college is blij dat er bijvoorbeeld in maart meer dan 150 ondernemers uit Zuidplas en Waddinxveen aanwezig waren bij een avond over cybercriminaliteit. Tijdens deze avond zijn ondernemers geïnformeerd over wat cybercriminaliteit inhoudt, wat de (desastreuze) gevolgen kunnen zijn én hoe zij zich ertegen kunnen wapenen. Daarnaast is het college in 2024 verder gegaan met het gebiedspaspoort Moordrecht waarvoor we tal van inwoners, ondernemers en overige betrokkenen spreken om hun input op te halen.

Regionale ontwikkelingen

Steeds meer opgaven landen op de schaal van de regio. Door de kracht van de regio te benutten hebben we een aantal belangrijke stappen kunnen zetten om onze ambities te realiseren. Zo heeft begin dit jaar het college samen met het college van Gouda de inzet rondom een nieuw treinstation kunnen openbaren. Onder de werktitel ‘Station Gouda-Zuidplas’ loopt het traject, waarbij diverse onderzoeken worden gedaan en gesprekken worden gevoerd. Verder is er een regionaal cultuurprofiel opgesteld dat ons helpt bij aanspraak maken op landelijke middelen en subsidies. Ook lukt het ons door regionaal de krachten te bundelen om Internationale Schakel Klassen (ISK) te realiseren. Tot slot stelt de regio ons in staat om op de schaal van de regio de zorg voor Jeugd en Wmo in te kopen. Met de vorming van de GR Sociaal Domein worden hier grote stappen in gezet.

Het college zet verder in op transformatie van het Restveengebied naar een toekomstbestendig nat en beleefbaar natuurgebied, met perspectief voor de agrariërs. Hiervoor moet onder andere een visie worden ontwikkeld met draagvlak van grondeigenaren en -gebruikers. Middelen om de transitie uit te kunnen voeren, zijn cruciaal. Er zijn vele miljoenen nodig. Deze middelen zijn aangevraagd in het kader van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG). De provincie Zuid-Holland besluit eind juli over de toekenning. Voor deze eerste tranche is €11,8 miljoen aangevraagd voor de periode 2024-2026. Vooruitlopend op de besluitvorming over de subsidie heeft de provincie Zuid-Holland eind mei 2024 ingestemd om nu al verwervingsbudget vrij te maken voor aankopen in het gebied. Dit is een positief signaal.

Sociaal

In januari heeft de gemeenteraad het beleidskader Armoede en Schulden vastgesteld. Hiermee is onder andere geld beschikbaar gekomen voor de voedselbank Zuidplas, welke inmiddels gestart is. Het college is blij dat deze belangrijke voorziening nu voor alle inwoners van Zuidplas beschikbaar kan blijven. Er wordt momenteel nog gezocht naar geschikte huisvesting voor de voedselbank, uiteraard denkt het college hier ook actief in mee.

Verder heeft het college in samenwerking met gelieerde partners in het sociaal domein mooie stappen gezet. Hierbij denken we bijvoorbeeld aan ontwikkelingen rondom Stichting ZO! met de implementatie van de verbeteragenda, maar ook de gesprekken met de stichting over het terugdringen van de wachttijden en de dienstverleningsovereenkomst. We blijven in dialoog en evalueren waar nodig.

Ook regionaal gebeurt er veel in het sociaal domein. De nieuw op te richten gemeenschappelijke regeling is volop in ontwikkeling, waarbij de input van de verschillende deelnemende gemeente voortdurend meegenomen wordt. Het college verwacht dat met de komst van deze nieuwe regeling een aantal zaken rondom zorg beter en efficiënter georganiseerd zullen worden. We blijven ons, samen met betrokken partners en inwoners, inzetten om te kunnen voorzien in de algemene voorzieningen, de toegang en dienstverlening binnen het sociaal domein.

Ruimtelijk

Sinds 1 januari van dit jaar is de omgevingswet van kracht. Zuidplas is hier de afgelopen jaren goed op voorbereid. Momenteel worden de laatste procedures onder de oude WRO afgerond en tegelijkertijd lopen er al nieuwe procedures onder de omgevingswet. Het college is blij dat de overgang soepel verloopt. Tegelijkertijd blijven het college en de organisatie lerend in de diverse nieuwe processen die de omgevingswet met zich meeneemt. Ook de gemeenteraad heeft afgesproken haar werkwijze te evalueren.

Eind vorig jaar heeft de gemeenteraad de startnotitie voor de mobiliteitsvisie vastgesteld. Hiermee heeft de gemeenteraad het college de kaders meegegeven om tot een visie te komen. Samen met inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden wordt momenteel gewerkt aan het opstellen hiervan. Het college verwacht de nieuwe mobiliteitsvisie in de tweede helft van dit jaar aan de gemeenteraad te kunnen aanbieden.

Aardgasvrij Zuidplas

In februari 2024 is de herijkte Transitievisie warmte vastgesteld door de raad. Hierin staan de kaders waarmee verder wordt gegaan in het project aardgasvrij Zuidplas. Nadat in januari ook de resterende inloopavonden zijn afgerond is vervolgens in elke verkenningwijk een eerste klankbordgroep gehouden. Het doel daarvan was input ophalen bij de inwoners om te bepalen welke verwachtingen zij hebben. Op basis van deze input wordt nu gewerkt aan het vervolg van het communicatie- en participatieplan. In Esse Hoog is een tweede bijeenkomst gehouden met een technische presentatie over de potentiële warmtetechnieken.

Biodiversiteit onderzoek

De gemeente Zuidplas heeft de ambitie om de biodiversiteit te versterken. Om dit te realiseren is gekozen voor een regionale en een lokale aanpak. De regionale aanpak heeft begin januari 2024 geleid tot de biodiversiteit kanskaart regio Midden-Holland. De biodiversiteit kanskaart geeft inzicht in de regionale mogelijkheden voor het afremmen van biodiversiteitsverlies en de kansen voor biodiversiteitsherstel.

Begin 2024 is op lokaal niveau een meetnet opgesteld om de biodiversiteit binnen Zuidplas te onderzoeken. Vanaf mei 2024 tot en met september 2024 gaan de ecologen van adviesbureau Viridis het veld in om de biodiversiteit te onderzoeken en is een participatietraject gestart. Inwoners en andere belanghebbenden kunnen helpen door hun waarnemingen in te voeren op www.waarneming.nl, welke worden verzameld in een zogenoemde 'Bioblitz'. Op basis van het advies uit de biodiversiteit kanskaart en de biodiversiteit nulmeting wordt het beheer van openbaar groen aangepast en biodiversiteit beleid opgesteld om de biodiversiteit binnen de gemeente te versterken.

Middengebied

In de eerste helft van het kalenderjaar 2024 is in de gemeente Zuidplas een historisch besluit genomen door het bestemmingsplan van het Middengebied vast te stellen. Met de ontwikkeling van het Middengebied werken we aan een nieuw dorp, met 8.000 woningen en bijbehorend (maatschappelijk en commercieel) voorzieningenprogramma, twee nieuwe bedrijventerreinen, energielandschap, bos en de noodzakelijke infrastructuur. De komende periode spant het college zich in voor de volgende stappen in deze ontwikkeling. Zo is het bestemmingsplan gepubliceerd en werken we gelijktijdig aan een tweede bestemmingsplan voor de aangrenzende deelgebieden Groene Waterparel, Groene Schakel en de agrarische zone langs de N219.

Financiële samenvatting

Financiële context van deze zomernota

Vorig jaar bij de Zomernota 2023 werd Zuidplas geconfronteerd met de gevolgen van grote inflatie op allerlei domeinen. Dit leidde tot een bezuinigingstraject om de Begroting 2024 sluitend te krijgen. Met een balans van inkomstenverhoging en lastenbesparing is de Begroting 2024 vastgesteld met een negatief saldo van € 336.000, en structurele baten en lasten die precies sluiten op € 0. Ook in de Jaarrekening 2023 is duidelijk het effect van inflatie zichtbaar. De totale baten zijn in 2023 voor 13,9% hoger dan in 2022, maar de totale lasten zijn 21,5% hoger (mutaties reserves niet meegerekend).

Bij de Begroting 2024 en bij eerdere P&C-documenten is aangekondigd dat het zeer waarschijnlijk is dat er voor de Begroting 2026 opnieuw bezuinigd moet worden. Dit heeft als belangrijkste oorzaak dat het kabinet een “ravijnjaar” heeft geïntroduceerd vanaf 2026, met een fors lager gemeentefonds. Wij zijn ook gestart met voorbereidingen voor dit ravijnjaar, waarbij uw raad richting heeft gegeven via de moties “Beheersing kosten GR’en en VP’en (M092)”, “Benchmark kosten en opbrengsten per taakveld” (M095) en “Zero based budgeting” (M103). Wij hebben u ook over deze geïnformeerd over de voorbereidingen via raadsinformatienota “Project inzicht en wendbaarheid” (Z24.000744).

Inmiddels heeft het kabinet in april 2024 een Voorjaarsnota 2024 gepubliceerd met informatie over het gemeentefonds. Deze zal vertaald worden in de Meicirculaire 2024, die op het moment van schrijven van deze financiële samenvatting nog niet beschikbaar is. Uit de Voorjaarsnota 2024 blijkt niettemin al het volgende beeld: schrappen opschalingskorting van € 675 miljoen vanaf 2026, maar tegelijkertijd vanaf 2025 starten met een nieuwe volume- en prijs systematiek die veel lager is dan de oude systematiek. Het voordeel vanaf 2026 is gunstig, echter er resteert nog steeds een aanzienlijke daling vanaf 2026 in het gemeentefonds. Spannender nog is wat er in 2025 gebeurt: de kans is groot dat er in 2025 een nadeel in het gemeentefonds volgt. Of dit echt zo is, weten wij als de Meicirculaire 2024 gepubliceerd is.

Als het scenario inderdaad zo is dat er in 2025 een nadeel in het gemeentefonds bij komt, zullen wij voor het reserveren van voldoende middelen voor prijs- en loonontwikkeling (deels) terug moeten vallen op onze eigen middelen. Onze provinciaal toezichthouder heeft aangegeven dat wij zo reëel mogelijk moeten reserveren voor loon- en prijsontwikkeling. De nieuwe indexen die wij in het gemeentefonds krijgen vanwege de nieuwe systematiek zijn hiervoor niet toereikend. Wanneer de Meicirculaire 2024 gepubliceerd en doorgerekend is, zullen wij u hiervoor informeren met een raadsinformatiebrief en zullen wij het raadsvoorstel voor deze Zomernota 2024 aanpassen met nieuwe cijfers.

In de zomernota is er extra aandacht gegaan naar de juiste balans tussen toekomstige lasten en baten vanaf 2025. Het is belangrijk dat we ons niet arm maar ook zeker niet rijk rekenen doordat we alleen met de lasten of de baten rekening houden. Voor de onderdelen loon, prijs en groei is er in deze zomernota extra aandacht geweest om die balans te behouden. Tegen de becijferde extra lasten zijn even grote baten opgenomen met de aanname dat het Rijk hierin zal compenseren. Pas met de meicirculaire 2024 wordt bekend in hoeverre het Rijk de onderdelen loon, prijs en groei daadwerkelijk compenseert. Met de meicirculaire wordt de confrontatie gemaakt tussen de lasten die in de zomernota zijn opgenomen en in hoeverre het Rijk deze compenseert. Met de nieuwe berekeningssystematiek (index bBBP) in de algemene uitkering van het gemeentefonds lijkt het er echter wel op dat we tekort gaan komen op de onderdelen

loon en prijs. Hoeveel dat daadwerkelijk is weten we op dit moment echter niet. Het is verstandig om daardoor voorzichtig om te gaan met het nu nog positieve saldo voor 2025. Met de berekening van de meicirculaire zal duidelijk worden wat het saldo voor 2025 en de jaren daarna daadwerkelijk zal worden.

Beginstand

De beginstand van de begroting is als volgt:

Huidige meerjarenbegroting exploitatiesaldo	2024	2025	2026	2027	2028
	Bedragen x € 1.000				
Exploitatiesaldo ontwerp Begroting/ Najaarsnota	102	-232	-8.045	-8.823	-8.823
Amendementen Begroting 2024	-438	-493	-493	-493	-493
Gebiedspaspoort Moerkapelle	-	-	-	-	-
Budgetoverheveling 2023-2024	-	-	-	-	-
Grondexploitatie Middengebied fase 1a	-	-	-	-	-
IHP Esse Zoom	-	6	34	35	35
Ondergrond hockeyvelden NHC de Ijssel	-	-12	-12	-12	-12
Jaarrekening 2023 resultaatbestemming	-	-	-	-	-
Totaal	-336	-731	-8.516	-9.293	-9.293

De begroting wijzigt als volgt bij deze Zomernota:

Samenvatting financiële mutaties Zomernota 2024	2024	2025	2026	2027	2028
	Bedragen x € 1.000				
Beginstand vóór Zomernota 2024	-336	-731	-8.516	-9.293	-9.293
Mutaties Zomernota 2024	-720	2.503	2.011	1.769	1.075
	-	-	-	-	-
Exploitatiesaldo na Zomernota 2024	-1.056	1.772	-6.505	-7.524	-8.218

Verklaring van de grootste verschillen

In de onderstaande tabel staat een overzicht van de grootste financiële mutaties in deze Zomernota 2024. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen mutaties voor jaarschijven 2024-2027 en jaarschijven 2025-2028. Onderaan de tabel is dit verder toegelicht.

Toelichting financiële verschillen Zomernota 2024	2024	2025	2026	2027	2028
Grootste mutaties > € 100.000	Bedragen x € 1.000				
Beginstand begroting	-336	-731	-8.516	-9.293	-9.293
<i>Mutaties jaarschijven 2024-2027</i>					
Aanpassing rente	158	2.571	1.887	1.735	1.090
Inzet stelpost Prijs	1.753	1.253	1.253	1.253	1.253
Inzet stelpost Groei	874	874	874	874	874
Inzet stelpost Loon	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400
Verwerken nieuwe Cao	-1.400	-1.400	-1.400	-1.400	-1.400
Begrotingen alle gemeenschappelijke regelingen	-24	-1.348	-1.376	-1.376	-1.257
Stichting ZO!	-224	-1.062	-1.062	-1.062	-1.062
Indexatie maatwerkvoorzieningen Jeugd	-960	-960	-960	-960	-960
WMO voorzieningen (lasten)	-360	-360	-360	-360	-360
WMO voorzieningen (baten)	650	650	650	650	650
Hogere kosten schoonmaak, beveiliging e.d.	-200	-200	-200	-200	-200
Areaal mutatie openbare ruimte	-188	-188	-188	-188	-188
Verbreiding A20	-150	-150	-150	-150	-150
Indexatie leerlingenvervoer	-107	-107	-107	-107	-107
Kosten griffie	-103	-107	-107	-107	-107
Beheerkosten telefooncentrale		-105	-105	-105	-105
Bijstelling afschrijvingslasten begroot-werkelijk o.b.v. JR 2023	859				
Kwaliteitsverbetering uitvoering belastingzaken	-650				
Energietoeslag 2023	-400				
Proceskosten belastingen	-250				
Aanvulling participatiewet	-201				
Extra onderhoud wegen	-200				
Calamiteiten en extra onderhoud kunstwerken	-130				
<i>Subtelling jaarschijven 2024-2027</i>	147	761	49	-103	-629

Mutaties jaarschijven 2025-2028					
Begrotingen alle GR'en (loon- en prijsontwikkeling)	-1.087	-1.087	-1.087	-1.087	-1.087
Begroting Stichting ZO! (loon- en prijsontwikkeling)	-650	-650	-650	-650	-650
Benodigde stelpost Prijs 2025-2028 voor overige kosten	-1.200	-1.200	-1.200	-1.200	-1.200
<i>Dekking benodigd voor nieuwe Stelpost Prijs (uit Meicirculaire)</i>	<i>2.900</i>	<i>2.900</i>	<i>2.900</i>	<i>2.900</i>	<i>2.900</i>
Groeimechanisme 2025	-477	-477	-477	-477	-477
Begroting Stichting ZO! (groei)	-188	-188	-188	-188	-188
Overige groei kosten (inschatting)	-1.100	-1.100	-1.100	-1.100	-1.100
<i>Dekking benodigd voor nieuwe Stelpost Groei (uit Meicirculaire en Ozb)</i>	<i>1.765</i>	<i>1.765</i>	<i>1.765</i>	<i>1.765</i>	<i>1.765</i>
Benodigde stelpost Loon 2025-2028	-1.150	-1.150	-1.150	-1.150	-1.150
<i>Dekking benodigd voor nieuwe Stelpost Loon (uit Meicirculaire)</i>	<i>1.150</i>	<i>1.150</i>	<i>1.150</i>	<i>1.150</i>	<i>1.150</i>
GR'en nieuw beleid: Regio MH, VRHM, Hecht en Rottemeren	261	261	261	261	261
Subtelling jaarschijven 2025-2028	224	224	224	224	224
Totaal mutaties genoemd in deze tabel	147	985	273	121	-405
Overige mutaties	-867	1.518	1.739	1.648	1.480
Totaal mutaties	-720	2.503	2.011	1.769	1.075
Begroting na mutaties	-1.056	1.772	-6.505	-7.524	-8.218

Vooruitblik naar Begroting 2025

Deze Zomernota 2024 is niet alleen een bijsturingsinstrument op de meerjarenbegroting van de jaarschijven 2024-2027, maar ook de start en de kaderstelling van de nieuwe meerjarenbegroting 2025-2028. Met het oog hierop hebben wij ook baten en lasten voor de nieuwe jaarperiode in kaart gebracht. Het doel is om op een consistente manier om te gaan met deze jaarschijven, om stabiliteit in het systeem van begroten te krijgen. Als voorbeeld: voor de Begrotingen van gemeenschappelijke regelingen vanaf 2025 (= nadeel) zoeken wij dekking in de Stelpost Prijs vanaf 2025 (= voordeel).

Uit de cijferreeksen blijkt dat er in totaal € 5,8 miljoen benodigd is voor de Stelposten Groei, Prijs en Loon. Hiervoor is € 1,8 miljoen voor Groei, € 2,9 miljoen voor Prijs en € 1,1 miljoen voor Loon. De onderbouwingen hiervoor hebben wij opgenomen in de bijlagen 1. Financieel technische uitgangspunten en 3. Onderbouwing stelposten.

Van de € 5,8 miljoen hebben wij reeds € 2,4 miljoen aan lasten verwerkt in deze Zomernota, bijvoorbeeld via de begrotingen van Gemeenschappelijke regelingen (totaaloverzicht in bijlage 3). De overige € 3,4 miljoen zijn reserveringen voor andere lasten via het ophogen van Stelposten, bijvoorbeeld prijsindexatie op de programma's of een toekomstige Cao.

De € 5,8 miljoen dekking voor jaarschijf 2025 en verder hebben wij reeds ingeboekt in deze Zomernota. Deze dekking wordt normaal gesproken gevonden in deze bronnen: Meicirculaire (loon- en prijscompensatie voor het nieuwe jaar), Ozb (volume-groei aantal woningen) en Groei van de algemene uitkering door groei van het aantal inwoners (ook via Meicirculaire). Het is op het moment van afronden van deze Zomernota echter nog niet bekend welke loon- en prijscompensatie en welke groei er volgt in de Meicirculaire. Indien deze dekkingsbronnen niet toereikend zijn, zal er in de reguliere exploitatiebegroting aanvullende dekking gezocht moeten worden.

In de bijlage Financieel technische uitgangspunten (zie bijlage 1) staan voorstellen voor de indexen voor de Begroting 2025. Bij het opmaken van de Begroting 2025 maken wij de definitieve keuze voor de te hanteren index.

Programma 1: Bestuur en organisatie

Toekomstbestendig en resultaatgericht

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 1.1 Bestuur, organisatie en participatie
- 1.2 Dienstverlening
- 1.3 Veiligheid

Inleiding

We willen een benaderbare en betrouwbare gemeente zijn. De dienstverlening moet daarom open, snel en toegankelijk blijven.

We zien dat inwoners gebruik maken van de digitale dienstverlening om zaken te regelen via www.zuidplas.nl en om mee te praten en te participeren via www.maakzuidplas.nl. Als gemeente willen we duidelijk communiceren én goed nadenken over hoe we communiceren. We communiceren vooraf hoe en waarover we gaan participeren (en waarover niet), hoe de input vanuit inwoners en andere belanghebbenden wordt verwerkt in de plannen en op welke manier terugkoppeling plaatsvindt over de gemaakte keuzes.

Product 1.1 Bestuur, organisatie en participatie

Algemeen doel product

Ondersteunen van inwoners bij de digitale dienstverlening om zaken te regelen via www.zuidplas.nl en om mee te praten en te participeren via www.maakzuidplas.nl. Verwachtingen bij inwoners en belanghebbenden helder maken door duidelijk te communiceren én goed na te denken over hoe we communiceren. Vooraf aangeven hoe en waarover we gaan participeren (en waarover niet), hoe de input vanuit inwoners en andere belanghebbenden wordt verwerkt in de plannen en op welke manier terugkoppeling plaatsvindt over de gemaakte keuzes.

Ontwikkelingen

Participatie

Sinds 2023 beschikt de gemeente over een Verordening Inspraak en Participatie Gemeente Zuidplas 2023, de opvolger van de Inspraakverordening. Na het vaststellen van deze verordening en sinds de oprichting van een Omgevingstafel (q4 2023) hebben we ervaren, dat de werkprocessen voor participatie nog aanpassingen en verbeteringen vragen. Zo verlangen de werkprocessen, taken en bevoegdheden eenduidigheid en rolvastheid, die het participatieproces alleen maar ten goede zullen komen. Hiervoor volgt een specifieke bestuursopdracht voor het verkrijgen van een doelmatig werkproces in 2024.

Maatschappelijk verantwoord inkopen

Om als gemeente te voldoen aan de ambitie Maatschappelijk verantwoord inkopen, zal er nieuw inkoopbeleid moeten worden vastgesteld. Daaraan gekoppeld zal er een nieuw inkoopstelsel moeten worden aangeschaft. Er wordt een voorstel gedaan om hierbij een nieuwe doelstelling en inspanning vast te stellen onder het product 1.1. Bestuur, organisatie en participatie.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Bouwen aan vertrouwen in de (lokale) democratie*” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
De huidige gemeentelijke schriftelijke communicatie is 80% op B2 niveau en 20% op B1 niveau. Op de gemeentelijke website is de verhouding 61% op B2 niveau en	Er ontbreken extra middelen voor het verhogen van het B1 niveaupercentage van de gemeentelijke schriftelijke communicatie.

35% op taalniveau B1. Gedurende het collegeprogramma 2022-2026 blijft dit communicatieniveau gehandhaafd.				Hierdoor blijft huidige niveau in stand. Wel is vanaf q3 een geactualiseerde schrijfwijzer beschikbaar. Deze gaat de ambtelijke organisatie gebruiken voor de schriftelijke communicatie naar inwoners en het zich zelfstandig verder eigen maken van B1 taalgebruik.				
Effectindicator	Realisatie 2022	Begroting 2024	Zomernota 2024	Begroting 2026				
Communicatie B1 niveau (schriftelijk)	20%			20%				
Communicatie B1 niveau (website)	35%			35%				

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Duidelijker maken van verwachtingen en zorgen voor meer eenduidigheid in participatietrajecten, ook wanneer dit is uitbesteed.”* uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. Vanaf 2023 wordt bij alle initiatieven, plannen en projecten van de gemeente het Kader Participatie toegepast, zodat dit een vast onderdeel is van het proces.	Dit gebeurt conform Verordening Inspraak en Participatie Gemeente Zuidplas 2023, geldig per 25 maart 2023 tot op heden.
2. Vanaf 2024 wordt bij alle initiatieven die niet vanuit de gemeente worden gestart, de initiatiefnemer gewezen op het gebruik van de handreiking participatie bij ruimtelijke initiatieven. De gemeente vereist van alle initiatiefnemers gebruik van deze handreiking en een participatieverslag.	Dit gebeurt conform Verordening Inspraak en Participatie Gemeente Zuidplas 2023, geldig per 25 maart 2023 tot op heden.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Het Kader Participatie, de checklist en de handreiking participatie bij ruimtelijke initiatieven worden als vast format en eenduidig kader gebruikt bij participatietrajecten.		Na het vaststellen van de hierboven genoemde verordening en sinds de oprichting van een Omgevingstafel (Q4 2023) is duidelijk geworden dat de werkprocessen nog aanpassingen en verbetering vragen. Denk aan eenduidigheid wat betreft de werkprocessen. Hiervoor volgt een specifieke bestuursopdracht.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Meer aandacht voor digitale veiligheid in de eigen organisatie”* uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording				
1. Uiterlijk 1-1-2025 voldoet Zuidplas volledig aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).				Deze doelstelling lijkt voor alsnog realistisch omdat de gemeente Zuidplas ook de capaciteit voor informatiebeveiliging heeft uitgebreid.				
2. Vanaf medio mei 2023 start de bewustwordingscampagne informatieveiligheid? binnen de organisatie.				In 2023 gestart, doel behaald. Inspanningen online en fysiek bewustwordingstrainingen worden gecontinueerd. Gegevens van inwoners, bezoekers, ondernemers en medewerkers worden hiermee beter beschermd.				
3. Het werken aan de bewustwording van informatieveiligheid is als continu proces in de organisatie geborgd vanaf medio mei 2023.				In 2023 gestart, doel behaald. Inspanningen online en fysiek bewustwordingstrainingen worden gecontinueerd. Gegevens van inwoners, bezoekers, ondernemers en medewerkers worden hiermee beter beschermd.				
4. De AVG kent 5 niveaus van volwassenheid. We gaan naar volwassenheidsniveau 3 (“Bepaald”) van de AVG per 1-1-2025 met elementen van niveau 4 (“Beheerst”) voor eind 2026.				De Functionaris voor de gegevensbescherming gaat een meting maken in Q2. Dan wordt bekend wat we hebben bereikt in 2023. Het ambitieniveau is eerder bijgesteld van niveau 4 naar niveau 3 in 2026. Verwachting is dat we op enkele punten een verbetering hebben doorgevoerd. Het eindniveau voor 2023 blijft voorlopig op niveau 1. Dit zal voortgezet worden in 2024. Niveau 3 wordt pas bereikt in 2026. In de jaarrekening is al gemeld dat per 1/1/2025 niveau 3 voor de AVG niet realistisch is. Het doel is daarmee bijgesteld.				
Effectindicator	Realisatie 2022	ZN 2023	NJN 2023	Realisatie 2023	Begroting 2024	Zomernota 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baseline Informatiebeveiliging Overheid	60%	60%	60%	60%			80%	95%
Volwassenheidsniveau van de AVG	Niveau 1	Niveau 1	Niveau 1	Niveau 1			Niveau 2	Niveau 3

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Voortzetten van de bewustwordingscampagne omtrent informatieveiligheid binnen de organisatie.		Inspanningen online en fysiek bewustwordingstrainingen worden gecontinueerd. Gegevens van inwoners, bezoekers, ondernemers en medewerkers worden hiermee beter beschermd.
Risicoanalyses voor privacy maken en de organisatie daarin trainen via de Zuidplas academie.		In 2024 gaan we hiermee starten. Dit zal in samenwerking met informatieveiligheid gedaan worden.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*We zetten meer in op public affairs.*” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?		Verantwoording
Uiterlijk 1-1-2025 heeft de gemeente de verantwoordelijkheid voor het opstellen en beheren van de lobby-agenda in de organisatie belegd en is er een eerste agenda opgesteld.		Het doel van het verder ontwikkelen en borgen van Public affairs binnen Zuidplas is vooral versterken wat er al is. Daarmee is het meer dan het opstellen en beheren van alleen de lobby-agenda. Om dat organisatievraagstuk goed aan te kunnen pakken moeten we beter weten wat ons speelveld is, waar strategische kansen liggen, wat doen we als gemeente? Wat doen we vanuit de regio?
Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Eind 2023 wordt gestart met een verkenning naar de benodigde capaciteit en middelen om niet alleen te komen tot een inhoudelijke lobby agenda, maar ook naar de mogelijkheden om Public Affairs (PA) in brede zin in te bedden binnen Zuidplas.		Er ligt een voorstel bij het college. Kern van het voorstel is om een kwartiermaker aan te trekken. Deze moet goed in beeld brengen wat er al speelt in Zuidplas/de organisatie, waar kansen liggen om te versterken, plus een manier om Public Affairs in te bedden in de organisatie middels een werkproces en structureel te organiseren in de uitvoering als taak. Hiervoor wordt voor de jaren 2024 en 2025 nieuw incidenteel budget gevraagd van 2 x € 120.000. En daarnaast jaarlijks structureel ca. € 50.000 vanaf 2024.

Product 1.2 Dienstverlening

Algemeen doel product

Zuidplas staat voor een dienstverlening, die optimaal bereikbaar, transparant, efficiënt en bij de tijd is. In de dialoog met inwoners en ondernemers stelt de gemeente zich dienstbaar en klantgericht op. Inwoners en ondernemers ervaren de gemeente als een professionele en betrouwbare organisatie die flexibel inspelt op hun vragen en behoefte.

Ontwikkelingen

In onze dienstverlening willen we een betrouwbare partner zijn voor onze inwoners. Dit geldt ook voor de organisatie van de verkiezingen. Dit jaar vinden op donderdag 6 juni de Europese Verkiezingen plaats. Ook hierbij willen we ons blijven inzetten om het niveau van dienstverlening op hetzelfde peil te houden en te voldoen aan alle wettelijke normen en eisen. In 2023 was het beschikbaar budget € 115.000 voor de organisatie van de verkiezingen. Dit was incidenteel verhoogd met het oog op kostenstijging. Voor het begrotingsjaar 2024 is dit echter nog de oude begroting van € 98.000. Om te kunnen blijven voldoen aan het niveau van dienstverlening die onze inwoners zijn gewend, wordt voorgesteld het budget structureel te verhogen.

In 2024 worden er naar verwachting 73% meer paspoorten en Nederlandse ID kaarten verstrekt dan in 2023. De paspoortenpiek is op z'n hoogst in 2027. Vanaf 2029 is er weer sprake van een paspoorten dip. Volgens berekeningen kan met de huidige 3 balies in de jaren 2024 en 2025 worden volstaan om deze extra uitvraag te leveren. Voorwaarde hiervoor is wel dat er kwantitatief en kwalitatief voldoende formatie beschikbaar is om de balies te bezetten en de informatie en toetsfunctie in de backoffice te garanderen. We blijven ons dan ook inzetten om de kwaliteit van onze dienstverlening op peil te houden door in te zetten op zowel de kwantitatieve als kwalitatieve formatie op orde te brengen en te houden.

In de najaarsnota 2024 volgt een financiële analyse van de consequenties voor de (meeropbrengsten van de) leges en gemaakte kosten als gevolg van de paspoortenpiek. Op dit moment is het nog niet mogelijk om hier een reëel financieel beeld van te schetsen. Naast de organisatie van de Europese Verkiezingen en de paspoortenpiek, blijven we aandacht houden voor onze dienstverleningsprocessen. Door middel van procesoptimalisatie blijven we zoveel mogelijk streven naar goede dienstverlening die is afgestemd op de behoefte van onze inwoners en ondernemers. Voor 2024 richten we onze focus op de telefonische bereikbaarheid van onze organisatie en de meldingen openbare ruimte. We pakken dit integraal (clusteroverstijgend) op en zetten hierbij de beleving van de inwoner centraal.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Streven naar goede dienstverlening afgestemd op de behoefte van inwoners en ondernemers.*” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
We behouden de huidige kwaliteit van de dienstverlening binnen de dienstverleningskanalen waar direct klantcontact is naar de inwoners en ondernemers.	We blijven ons inzetten om de kwaliteit van onze dienstverlening op peil te houden door in te zetten op zowel de kwantitatieve als kwalitatieve formatie op orde te brengen en te houden.
De Europese Verkiezingen van 2024 zijn naar tevredenheid van inwoners en volgens de wettelijke normen en eisen uitgevoerd.	De kosten voor het organiseren van verkiezingen bedragen €115.000, Dit zijn de standaard kosten ongeacht het soort verkiezingen dat in dat jaar plaatsvindt. In 2023 is het budget verhoogd voor de drie verkiezingen die toen georganiseerd zijn, maar nog niet structureel. Voorgesteld wordt om het budget structureel aan te laten sluiten op de daadwerkelijke kosten.

Effectindicator	Realisatie 2022	Begroting 2024	Zomernota 2024					
Servicenorm klantcontact	niet bekend	niet bekend						

Product 1.3 Veiligheid

Algemeen doel product

Zuidplas draagt zorg en verantwoordelijkheid voor een veilige en leefbare gemeente voor inwoners, ondernemers en bezoekers.

Ontwikkelingen

In 2024 hebben een cybercrimecongres georganiseerd voor ondernemers en inwoners in Zuidplas. Hierin werd het risico van online criminaliteit geduid en werken circa 150 ondernemers en inwoners voorzien van praktische tips. We hebben in 2024 met verschillende veiligheidspartners al meerdere integrale controles op ondermijnende criminaliteit uitgevoerd. Dit blijft zondermeer noodzakelijk omdat bij 4 van de 5 controles misstanden worden geconstateerd. Niet alleen de georganiseerde drugscriminaliteit baart zorgen, ook worden veelvuldig goederen van diefstal/heling afkomstig aangetroffen, alsook nepgoederen die voor echt worden verkocht. Ook bij reguliere en specifieke controles op arbeidsuitbuiting/ mensenhandel zijn ondermijnende signalen en in voorkomende gevallen overtredingen geconstateerd. Uit vroegsignalering met betrekking tot jeugdigen blijft dat jongeren op jonge leeftijd soms digitaal benaderd worden voor criminele handel zoals koerierschap aangaande nepgoederen, maar ook blijkt er benadering te zijn voor uithalen van drugs uit containers in de haven van Rotterdam. Dit vraagt om voortdurende aandacht en zorgvuldige signalering en uitwisseling van informatie met onze veiligheidspartners. Ook preventief zetten we hier met onze maatschappelijke partners op in.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Het bevorderen van de subjectieve en objectieve veiligheid.”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. In de periode 2023-2026 blijkt uit bevolkingsonderzoek (veiligheidsmonitor) dat het veiligheidsgevoel bij inwoners in de gemeente niet lager wordt gewaardeerd dan met een 6,5.	De veiligheidsmonitor is een bevolkingsonderzoek naar Veiligheid en leefbaarheid en wordt uitgevoerd in opdracht van het ministerie van J&V en het CBS. Het onderzoek wordt in de oneven jaren uitgevoerd. Zuidplas kiest er sinds 2017 voor het onderzoek vierjaarlijks uit te laten voeren. Met dien verstande dat in de tussenliggende oneven jaren als deelnemer aan de Veiligheidsmonitor wel toegang wordt verkregen tot de online databank van de Veiligheidsmonitor. Ook worden door de Veiligheidsmonitor regionale steekproeven uitgevoerd. Op basis van

	een steekproef die in 2023 is uitgevoerd, scoort Zuidplas een 7,7 (2021:7,6). In 2025 zal Zuidplas opnieuw deelnemen aan de Veiligheidsmonitor waaruit blijkt of de doelstelling wel of niet gehaald is.							
2. In de periode 2023-2026 blijkt uit de criminaliteitscijfers dat de objectieve veiligheid bevorderd is ten opzichte van de cijfers 2019. Hierbij opgemerkt dat de criminaliteitscijfers 2020 en 2021 een verminderd reëel beeld geven door aanwezigheid coronavirus.	De kwartaalcijfers van 2024 zijn nog niet bekend.							
3. In de periode 2023-2026 is het beleid cameratoezicht herzien en is niet langer alleen sprake van statisch cameratoezicht, maar is dit ook flexibel en mobiel toepasbaar bij risicolocaties.	Het herziene beleid cameratoezicht is in het eerste kwartaal 2024 opgeleverd.							
Effectindicator	Realisatie 2019	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Zomernota 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	
Veiligheidsgevoel bij inwoners		7	7 ≤ cijfer ≤ landelijk gem.	6,5 ≤ cijfer ≤ landelijk gem.	6,5 ≤ cijfer ≥ landelijk gem.	6,5 ≤ cijfer ≥ landelijk gem.	6,5 ≤ cijfer ≥ landelijk gem.	
Objectieve veiligheid (totale misdrijven per 10.000 inwoners)	376,03	334,32	329,07	< 376,03	< 376,03	< 376,03	< 376,03	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Opstellen van onder andere Bibob-beleid, uitvoeringsplan mensenhandel, waaronder seksuele en arbeidsuitbuiting, beleidsregels woonoverlast, beleid huisuitzettingen. Ook vindt herziening van de APV plaats.		<p>Er is gestart met het opmaken van de beleidsregels woonoverlast, huisuitzettingen en hondenbeleid (gevaarlijke honden). Het uitvoeringsplan mensenhandel is in concept gereed. Het proces herziening Algemene Plaatselijke Verordening (APV) is opgepakt en wordt dit jaar ter besluitvorming voorgelegd.. Het Bibob- beleid (Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur) staat voorsnog gepland gepland voor Q1 2025.</p> <p>Om te kunnen blijven voldoen aan de doelstellingen en uitgangspunten van het beleid cameratoezicht, moet een nieuw camerasysteem inclusief onderhoudscontract worden aangeschaft. Hierover vinden gesprekken plaats met externe partijen, waaronder de politie. De kosten voor dit nieuwe camerasysteem zijn op dit</p>

		moment nog onbekend. In de loop van 2024 zal hier meer over bekend zijn.
1.2 Intensiveren opbouw netwerk en contacten met stakeholders en partners in het veiligheidsdomein.		Het netwerk wordt versterkt waarbij intensiever samengewerkt wordt met de ketenpartners.
1.3 Structureel meer zichtbaarheid van handhavers in de openbare ruimte van maandag tot en met vrijdag (gehele dag en avond) en incidenteel in de weekenden.		Met het terugdraaien van de investering in een grotere handhaversbezetting is de haalbaarheid van deze doelstelling onder druk komen te staan. Hierdoor is dus ook het verhogen van de zichtbaarheid met huidige roostermogelijkheden niet duurzaam en haalbaar.
1.4 Handhavingsteam is onderdeel van projectmatige aanpakken in samenwerking met interne en externe ketenpartners.		Met het terugdraaien van de investering in een grotere handhaversbezetting is de haalbaarheid van deze doelstelling onder druk komen te staan. Hierdoor is deelname aan projectmatige aanpakken zeer beperkt mogelijk. Deze doelstelling is zeer beperkt haalbaar.
2.1 Maken van structurele analyse van de maandelijkse criminaliteitscijfers.		Wordt uitgevoerd.
2.2 Naar aanleiding van de criminaliteitscijfers van de politie wordt meer preventief, op basis van analyse, doelgericht ingezet op wisselende veiligheidsvraagstukken.		Wordt uitgevoerd. Voorbeeld is een recente inbraakgolf in Zuidplas. Hieromtrent vindt gerichte analyse plaats en wordt gericht ingezet door de politie. Daarbij worden inwoners preventief geïnformeerd via onder sociale media. Ook buurtpreventieteams worden gericht geïnformeerd in het belang van uitoefenen preventief toezicht.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Vergroten van het bewustzijn over cyberveiligheid onder verschillende doelgroepen.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. In de periode 2023-2026 blijven wij aansluiten bij de landelijke preventiecampagnes met betrekking tot cyberveiligheid.	We sluiten aan bij landelijke acties en preventiecampagnes op het gebied van cyberveiligheid. Maart 2024 hebben we in samenwerking met de gemeente Waddinxveen een cybercrimecongres georganiseerd voor inwoners en ondernemers.
2. In de periode 2023-2026 maken wij inwoners en ondernemers voortdurend bewust van de risico's van cybercriminaliteit en continueren wij preventieacties vanuit team Veiligheid hieromtrent, samen met onze ketenpartners.	Met publieke- en private partijen wordt samengewerkt om gedegen preventieacties te organiseren waarmee inwoners en ondernemers bewust worden gemaakt van de risico's van online criminaliteit.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Vergroten bewustzijn bij onze inwoners en ondernemers door actief aan te sluiten bij de landelijke preventiecampagnes rondom cyberveiligheid.		Er blijft aangesloten worden bij landelijke acties en preventiecampagnes op het gebied van cyberveiligheid. We monitoren de landelijke campagnes hieromtrent. Hierbij wordt ook de samenwerking gezocht met afdeling communicatie en Stichting ZO!.
2.1 Jaarlijks benadert het team Veiligheid samen met de politie actief de oudereninstellingen om in gesprek te gaan over de gevaren van cybercriminaliteit.		Dit staat ook voor 2024 gepland.
2.2 In de week van de veiligheid wordt extra jaarlijks aandacht gevestigd op de gevaren van cybercriminaliteit, onder meer via sociale media.		In 2024 vindt de week van de Veiligheid plaats in de week van 7 t/m 12 oktober. Via social media wordt jaarlijks op meerdere momenten informatie gedeeld over de gevaren van cybercriminaliteit.
2.3 Continueren (tot min. 2024) campagne Hack-Shield voor kinderen tot en met 12 jaar en verlengen bij succes.		Deze campagne wordt gecontinueerd in 2024.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Meer aandacht voor de bestuurlijke aanpak ondermijning, zo mogelijk gebiedsgericht.”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. In de periode 2023-2026 krijgt minimaal 95% van de overtreders een bestuurlijke maatregel opgelegd als deze vatbaar zijn voor de bestuurlijke aanpak om zo het opwerpen van barrières tegen ondermijnende criminaliteit te vergroten en herhaling van crimineel ondermijnd gedrag te ontmoedigen.	In Q1 2024 heeft 100% van de overtreders een bestuurlijke maatregel opgelegd gekregen als deze vatbaar waren voor de bestuurlijke aanpak.
2. In de periode 2023-2026 wordt – naast incidentele (ad-hoc) controles – minimaal eens per drie maanden een integrale controle verricht in het kader van ‘awareness’, het tegengaan van overtredingen waarmee tevens ook de aanpak van ondermijnende criminaliteit vergroot wordt. We laten ons zien, krijgen zicht op wat er plaatsvindt, belonen waar het kan en pakken door waar het moet.	Bij eerdere integrale en adhoc controles zijn aanzienlijke misstanden met betrekking tot ondermijnende criminaliteit geconstateerd. Bij vier van de vijf controles wordt criminaliteit geconstateerd. Bij vier van de vijf controles wordt crimineel gedrag waargenomen. Onder andere daardoor hebben we in Zuidplas nog meer zicht op ondermijnende criminaliteit. Het is van groot belang intensief te blijven controleren, ons te laten zien en ondermijnende criminaliteit aan te pakken. Deze controles zorgen ook voor een grote preventieve werking. Met onze veiligheidspartners als de ODMH en de politie is daarom besloten het aantal integrale controles daarom op te hogen naar minimaal 8 per jaar. Omdat bij de controles veel wordt aangetroffen, vraagt dit in de

					<p>fase na een controle meer capaciteit en is het stellen prioriteiten in handhavingszaken noodzakelijk.</p> <p>Samenwerkende partners weten elkaar goed te vinden en zijn in staat om stel te kunnen schakelen. Waar mogelijk worden de resultaten gedeeld via de (sociale) media zodat dit ook een preventieve werking heeft.</p> <p>Overtreders worden aangepakt. Het nadrukkelijker belonen van naleefgedrag vindt plaats in gesprekken met eigenaren van terreinen die de zaken op orde hebben. Er kan altijd wat worden aangetroffen, maar als een eigenaar de zaken op orde of juist gemeld heeft, wordt hiermee rekening gehouden in eventuele handhavingsprocedures.</p>			
<p>3. In de periode 2023-2026 wordt op projectmatige basis intergemeentelijke samenwerking versterkt bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit, waar mogelijk gebiedsgericht. Daar onder wordt ook bedoeld de aanpak van mensenhandel en uitbuiting.</p>								
Effectindicator	Realisatie 2021	Begroting 2023	Begroting 2024	Zomernota 2024				
Overtreders die een bestuurlijke maatregel opgelegd krijgen	niet bekend	≥ 95%	≥ 95%	≥95%				

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1. Uitgangspunt is dat de kosten die voortvloeien uit bestuurlijke maatregelen bij de aanpak van ondermijning altijd worden verhaald op de overtreder(s).		De kosten worden zoveel mogelijk verhaald op de overtredders.
2. Versterken van de integrale aanpak van ondermijning door op projectmatige basis intergemeentelijk samen te werken.		De integrale aanpak 'veilig buitengebied' wordt gecontinueerd in 2024. Hierbij wordt samengewerkt met andere gemeenten in de regio Den Haag en het RIEC. De intergemeentelijke projectgroep die zich bezighoudt met de aanpak van mensenhandel en seksuele uitbuiting blijft zich hierop richten, in het bijzonder arbeidsuitbuiting.
3. Anticiperen op fenomenen die zich rondom de diverse vormen van ondermijnende criminaliteit ontwikkelen, waarbij we projectmatig inzetten op specifieke onderwerpen die raken aan ondermijning.		Dit blijft een uitgangspunt. We hebben oog op meerdere - niet nader te benoemen – fenomenen van ondermijnende criminaliteit en anticiperen daarop.

<p>4. Blijven aansluiten bij landelijke en regionale awareness-campagnes om inwoners en ondernemers te blijven voorzien van preventietips om geen slachtoffer te worden van ondermijnende criminaliteit.</p>		<p>Dit blijft een uitgangspunt. Er is in het buitengebied actief het gesprek gevoerd met inwoners en ondernemers over de risico's en signalen van ondermijnende criminaliteit. Ook met een VVE van pandeigenaren en een makelaarskantoor (branchegericht) zijn gesproken om het bewustzijn over ondermijning te vergroten en hen te faciliteren in kennis en kunde om ondermijnende criminaliteit tegen te gaan en samen met ons barrières op te werpen.</p>
--	--	--

Wat mag het programma Bestuur en organisatie kosten?

1. Bestuur en organisatie		<i>bedragen * € 1.000</i>				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000		2024	2025	2026	2027	2028
1.1: Bestuur, organisatie en participatie		-122	-326	-276	-276	-276
Regio Midden Holland Begroting 2025		-	-169	-169	-169	-169
Kosten griffie		-103	-107	-107	-107	-107
Uitbestede werkzaamheden gemeenteraad		-12	-	-	-	-
80 jaar vrijheid		-	-50	-	-	-
Kleine mutaties		-7	-	-	-	-
1.2: Dienstverlening		-17	-17	-17	-17	-17
Bijstelling budget verkiezingen		-17	-17	-17	-17	-17
1.3: Veiligheid		-26	-476	-477	-477	-477
Contracten Dierenwelzijn		-50	-50	-50	-50	-50
Verbonden partij Veiligheidsregio Begroting 2025		-	-298	-298	-298	-298
Budget Veiligheid en cameratoezicht		-15	-15	-15	-15	-15
Aanpassing rente (zie programma 6)		1	0	-0	-0	-0
Bijst. afschrijvingslasten begroot-werkelijk o.b.v. JR 2023		7	-	-	-	-
Budget neutraal		31	-114	-114	-114	-114
Totaal		-166	-820	-770	-770	-770

- = nadeel / + = voordeel

Product 1.1 Bestuur, organisatie en participatie

Regio Midden Holland Begroting 2025

De Begroting 2025 van Regio Midden Holland bevat enerzijds een indexatie (kosten € 6.000) en anderzijds een intensivering (kosten € 163.000). Deze laatste heeft te maken met het voornemen van de regio om een impuls te geven in regionale samenwerking en om hiervoor het ambtelijk apparaat met 5.5 fte uit te breiden. Hiermee wordt de strategische uitvoeringscapaciteit van de regio vergroot. Deze uitbreiding is de uitkomst van een meerjarig traject naar een betere

positionering van de regio en een versterking van de regionale samenwerking. De uitbreiding is gebaseerd op het advies van Berenschot om de samenwerking beter in te richten om op die manier een grotere meerwaarde voor onze inwoners en ondernemers te kunnen realiseren.

Structureel nadeel van € 169.000

Kosten griffie

Voorgesteld wordt om het team griffie uit te breiden en hier het volgende budget voor beschikbaar te stellen: € 53.000 incidenteel in 2024 en structureel € 107.000 vanaf 2025.

Verder is er in 2024 deels vervangende inhuur nodig. Dit kost incidenteel € 50.000.

In 2024 een nadeel van € 103.000 en vanaf 2025 een nadeel van € 107.000

Uitbestede werkzaamheden gemeenteraad

In verband met externe advisering op de ontwikkeling van het Middengebied zijn er extra kosten gemaakt waardoor er een overschrijding is van € 12.000.

Incidenteel nadeel van € 12.000 in 2024

80 jaar vrijheid

Om de viering van 80 jaar vrijheid in 2025 mogelijk te maken, vragen wij budget van € 50.000. Het is ons bekend dat verschillende verenigingen, stichtingen en comité's activiteiten of vieringen rondom "80 jaar vrijheid" willen organiseren. Wij ondersteunen dit graag via een subsidieregeling.

Incidenteel nadeel van € 50.000 in 2025

Product 1.2 Dienstverlening

Bijstelling budget verkiezingen

Vanwege kostenstijgingen is het voorstel om het budget voor de verkiezingen structureel te verhogen. In 2023 zijn er tijdelijke middelen aangevraagd, gelet op de blijvende stijging van de kosten is het voorstel om dit budget structureel te verhogen. Het budget verhogen met € 17.000 van € 98.000 naar € 115.000.

Structureel nadeel van € 17.000 vanaf 2024

Product 1.3 Veiligheid

Dierenwelzijn contracten

De bestaande contracten voor dierenwelzijn met externe partijen zijn circa € 50.000 hoger dan de begrote lasten voor deze activiteiten. Het huidige budget is € 73.000 structureel. De laatste jaren is er reeds overschreden op het budget, en de overschrijding bij de laatste jaarrekening was € 41.000. Uit het budget worden met name deze kosten betaald: bijdrage aan Stichting Centrum voor Dierenhulpverlening en bijdrage aan Stichting Dierentehuis Midden Holland. Voor beide stichtingen hebben wij een dienstverleningsovereenkomst samen met Gouda, Krimpenerwaard en Waddinxveen. De kosten voor dierenwelzijn vallen onder het product Veiligheid omdat de verslaggevingsvoorschriften vanuit het Besluit begroting en verantwoording (BBV) dit voorschrijven.

Structureel nadeel van € 50.000

Verbonden Partij Veiligheidsregio Hollands Midden

De programmabegroting 2025 is in de basis beleidsarm. De financiële impact op de begroting Zuidplas wordt enerzijds verklaard door de indexering die vallen binnen het in regioverband afgesproken kader (Financiële kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen, FKGR). Anderzijds wordt de GHOR per 2025

(budgetneutraal) toegevoegd aan de Veiligheidsregio. De GHOR maakt op dit moment nog onderdeel uit van Hecht en vertegenwoordigt een bedrag van € 145.000 exclusief de indexering 2025. Per saldo is het totale nadeel € 443.000, waarvan er dus voor € 145.000 dekking is vanuit het product 2.5

Volksgezondheid

Structureel nadeel van € 443.000 vanaf 2025

Budget Veiligheid

De autonome kostenontwikkelingen binnen het veiligheidsbudget maken het noodzakelijk om het budget te verhogen. Het gaat hier om diverse bijdragen en randvoorwaardelijke zaken die vereist zijn bij de taakuitvoering.

Structureel nadeel van € 15.000 vanaf 2024

Cameratoezicht

Er wordt momenteel onderzocht wat de kosten voor een nieuw gevraagd beleid cameratoezicht inclusief camerasysteem zijn. Vooralsnog worden deze kosten pro memorie opgenomen.

Aanpassing rente (zie programma 6)

Op programma 6 is een algemene toelichting opgenomen.

Bijstelling afschrijvingslasten begroot-werkelijk op basis van de Jaarrekening 2023

Als gevolg van een lager volume investeringskredieten in 2023 dan begroot, ontstaat er een eenmalig voordeel op de afschrijvingslasten in het jaar 2024. Het totaal voordeel is € 859.000. In 2023 is er voor circa € 24 miljoen uitgegeven aan investeringskredieten, tegenover een begroting van € 34 miljoen. Hieronder volgt een overzicht van effecten per product

1.3: Veiligheid	7
3.1: Sport	151
3.2: Onderwijs	314
3.3: Cultuur	0
4.1: Ruimtelijke ordening en vergunningverlening	-4
4.2: Wonen	-9
4.5: Gebiedsontwikkeling	-18
5.1: Beheer buitenruimte	147
5.2: Afval, riolering en begraven	128
5.3: Vastgoed	94
6.2: Overhead	49
Totaal	859

Programma 2 Sociaal Domein

Werken aan een inclusieve samenleving

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 2.1 Algemeen sociaal domein
- 2.2 Werk en inkomen
- 2.3 Jeugd
- 2.4 Maatschappelijke ondersteuning
- 2.5 Volksgezondheid

Inleiding

De inclusieve samenleving krijgt vorm door het ondersteunen van inwoners die het op eigen kracht niet redden en door het stimuleren van een gezonde leefstijl. We stimuleren personen met een afstand tot de arbeidsmarkt bij het vinden van werk. Ten aanzien van jeugd richten we ons zoveel mogelijk op preventie door inzet van kansrijke start en vroegsignalering in kinderopvang en onderwijs zodat jeugdhulp zo licht mogelijk en zwaarder waar nodig ingezet kan worden. Jongerenwerkers ondersteunen jongeren tijdens het wijkgericht werken, maar ook tijdens activiteiten op locatie. Sinds 2022 is er extra ingezet op schoolmaatschappelijk werk vanuit de NPO middelen. ZO! Is in een vroeg stadium betrokken als jeugdigen vastlopen. Veel aanmeldingen van schoolmaatschappelijk werk worden direct afgerond zonder inzet van maatwerkvoorzieningen. Deze vorm van preventieve zorg slaat tevens een brug tussen onderwijs en zorg.

Ook bij volwassenen richten we ons op preventie, denk hierbij onder andere aan vroegsignalering (betaalachterstanden) en Welzijn op Recept (WOR). Welzijn op Recept is in 2023 als pilot gestart. Dit is tevens één van de ketenaanpakken uit het GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord). In Q2 2024 heeft er een evaluatie van de pilot WOR plaatsgevonden. Er wordt gewerkt vanuit het gedachtegoed positieve gezondheid, wat kan je wel en wat wil je in plaats van wat zijn je beperkingen. Op het gebied van gezondheid zijn we in 2024 verder aan de slag gegaan met de doelstellingen van IZA GALA (Integraal Zorg Akkoord en Gezond en Actief Leven Akkoord). Een greep uit de activiteiten en initiatieven: vanuit de postkamer worden inwoners geholpen met administratieve zaken, budgetmaatjes ondersteunen bij de financiën en daar waar mogelijk het aanleren om financieel onafhankelijk te worden, Vanuit de vroegsignalering (wettelijke taak) worden circa 150 inwoners per maand benaderd per brief, telefoon of huisbezoek. Er wordt hulp aangeboden om verergering van de financiële situatie te voorkomen. Indien er naast financiële problemen nog meer speelt in het huishouden, wordt dat besproken en indien gewenst ondersteuning op geboden. Veel gezinnen ontvangen opvoedondersteuning waardoor zij met een lichte ondersteuning, zelf weer verder kunnen. Sociaal makelaars zijn actief in de dorpen zij stimuleren onder andere buurtbudgetten met als onderliggend doel dat mensen in de wijk elkaar kennen, omzien naar elkaar en helpen. Voor veel ondersteuning zijn vrijwilligers actief. Eén van de initiatieven hiervoor is maatjes op maat. Er wordt een vrijwilliger gekoppeld aan een hulpvrager. Vaak wordt hiermee het welzijn van de hulpvrager bevorderd en wordt de mantelzorger ontlast. Om ouderen voor te bereiden op de toekomst worden er preventief bezoeken afgelegd bij senioren. Ook komt ouderenadvies in actie als er kortdurende ondersteuning nodig is bij ouderen, veel vragen zijn met enkele gesprekken opgelost.

Voor het behalen van de doelstellingen zijn we veelal afhankelijk van onze samenwerkingspartners. Denk hierbij aan een Stichting ZO!, Hecht, het Zorg- en Veiligheidshuis, het Taalhuis, GR IJsselgemeenten, Promen en de gecontracteerde zorgaanbieders in het kader van de Jeugdwet en Wmo. Er worden afspraken gemaakt over het “wat”, de uitvoering bepalen zij grotendeels zelf. Hierdoor is de invloed met betrekking tot de uitvoering beperkt.

Product 2.1 Algemeen sociaal domein

Algemeen doel product

Algemene voorzieningen, de toegang en dienstverlening binnen het sociaal domein zijn makkelijk toegankelijk voor inwoners.

Ontwikkelingen

In de regio wordt toegewerkt naar een Gemeenschappelijke Regeling (GR). In de werkprocessen zijn veranderingen aangebracht ten aanzien van onder andere het voeren van regie en verantwoordelijkheden als opmaat naar deze GR. Hiermee is een eerste efficiency slag geslagen. Daarnaast zijn er uitgebreide gesprekken met de gemeenteraden in de regio geweest over het inrichten van de GR en de wijze van besturen. Later dit jaar zal hier een besluit over worden genomen door de gemeenteraden. Ook de adviesraden, zowel van Zuidplas als de andere gemeenten in de regio, zijn betrokken in dit proces. Het is de verwachting dat de GR zal starten per 01-01-2025.

In Q2 van 2024 is de regiovisie Huiselijk Geweld & Kindermishandeling vastgesteld van waaruit een lokaal uitvoeringsplan de basis vormt om hieraan lokaal uitvoering te geven.

Stand van zaken verbeteragenda Stichting Zo! Naar aanleiding van de verbeteragenda en kaderbrief is focus aangebracht en loopt de Planning en Controlcyclus van Stichting ZO! synchroon aan die van de gemeente. Stichting ZO! werkt met een jaarplan. De overlegstructuur is in beeld gebracht en de rollen zijn beschreven. Daarnaast is bij het beschrijven van de processen aandacht voor procesoptimalisatie. De vervolgstappen voor het verder uitrollen van de verbeteragenda zijn in beeld gebracht, hier wordt de komende periode invulling aan gegeven. De raad is in april 2024 geïnformeerd over de voortgang middels een [informatienota](#).

De regionale werkorganisatie (RWO) is bezig met de inkoop van zorgproducten jeugd en Wmo. De aanbestedingen zijn in februari gepubliceerd. Er zijn drie vragenrondes geweest en bij een aantal aanbestedingen is overleg geweest met aanbieders (dialoofase). In de zomer zijn alle inschrijvingen gesloten, de laatste aanbesteding sluit naar verwachting in september. Vanaf het tweede kwartaal wordt gestart met selectie en gunning. In het tweede halfjaar vindt de implementatie plaats en worden afspraken gemaakt met betrekking tot overbruggingszorg.

In de inkooptrajecten Ambulant Jeugd en Ambulant Wmo, Dagbesteding Jeugd en Dagbesteding Wmo en Hulp bij Huishouden zijn relatief veel vragen gesteld over de tarieven en de opbouw hiervan. De complexiteit van en de samenhang tussen de gestelde vragen, zorgen voor een aantal uitzoekpunten die naast zorgvuldigheid ook meer tijd vragen dan er initieel voor gepland was. Om deze reden wordt het proces aangepast. Het streven is de ingangsdatum van 1 januari te handhaven. Wat het effect is op de financiële raming van februari 2024 is pas te zeggen nadat het onderzoek is uitgevoerd.

In 2025 zal de GHOR (geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio) conform het besluit van de beide besturen overgaan van Hecht naar de Veiligheidsregio Hollands Midden. Het jaar 2024 wordt gebruikt voor de ontvlechting, de precieze budgettaire verwerking zal worden bepaald bij de besluitvorming van Hecht in 2024. Hecht gaat uit van een kostenneutrale overgang.

Daarnaast is in het tweede kwartaal van 2024 gestart met het opstellen van een gemeentelijke visie op maatschappelijke voorzieningen. In die visie gaat het niet om de interventies en/of acties waar we gezamenlijk met onze samenwerkingspartners uitvoering aan geven, maar ligt de focus op de 'hardware' van het sociaal-maatschappelijk domein. Met de hardware bedoelen we: een gebouw en/of een terrein met een publieke functie (het voorzieningenniveau). Want ook die kant van het sociaal-maatschappelijk domein draagt bij aan de doelstellingen die we nastreven in het sociaal en maatschappelijk domein. Denk bijvoorbeeld aan voorzieningen op het gebied van sport (binnen- en buitensportaccommodaties) en ontmoeting (dorpshuizen). Gedurende 2024 wordt de visie

op maatschappelijke voorzieningen nader uitgewerkt. De raad zal over dit traject nog nader geïnformeerd worden. Deze visie is één van de visies die onderdeel zijn van het project inzicht en wendbaarheid.

De gemeente Zuidplas heeft voor de (crisis- en nood) opvang van vluchtelingen de Taskforce Huisvesting Ontheemden opgezet. Dit team houdt zich onder andere, afhankelijk van de doelgroep, bezig met de realisatie van een plek om te wonen, onderwijs, de veiligheid, zorg en welzijn. Daarnaast onderhouden zij de contacten met verschillende partners zoals het COA (Centraal Orgaan opvang asielzoekers) en de communicatie richting de inwoners van Zuidplas. Conform het besluit begroting en verantwoording (BBV) van provincies en gemeenten is de Taskforce Huisvesting Ontheemden ondergebracht in Programma 2 Sociaal Domein.

Project Ontheemden Voortgangsrapportage:

Kavel 13 (Kleine Vink)

De bouw van de opvanglocatie op kavel 13 op bedrijvenpark Kleine Vink was in juni/ juli 2023 gezien de urgentie voortvarend gestart. Medio augustus 2023 is er door een aantal belanghebbenden bezwaar gemaakt tegen de (al verleende) vergunning van kavel 13. De bouw is toen stil gelegd en gestaakt. De commissie bezwaarschriften heeft beide partijen gehoord tijdens hoorzittingen op 6 september 2023 en 7 februari 2024. Op 8 maart jl. is door de commissie advies aan het college gegeven. De commissie heeft daarbij aangegeven dat de aangedragen bezwaren ongegrond zijn.

De beslissing op het bezwaar, in de lijn van het advies van de commissie, zal het college in april 2024 versturen. Afhankelijk of bedrijven in beroep gaan tegen dit besluit, zal het college de afbouw van de opvanglocatie aan de Steenbakkerij 4 hervatten. Naar verwachting kan dan in het najaar (oktober/november) de opvanglocatie afgebouwd zijn.

Regionale Opvanglocatie (ROL)

Op 14 november 2023 heeft het college een besluit genomen over de bestuursovereenkomst Regionale Opvanglocatie (ROL). Op 27 november 2023 is de bestuursovereenkomst door het COA en de gemeente getekend. In een aantal raadsvergaderingen is daarna het debat gevoerd over de ROL en de bestuursovereenkomst. Na het debat op 3 april 2024 bleek in de gemeenteraad voldoende draagvlak om met de ROL door te gaan. De bestuursovereenkomst is naar aanleiding van de raadsbehandeling aangepast en door het COA (Centraal Orgaan opvang Asielzoekers) opnieuw ondertekend. Het college gaat in de periode april – juli 2024 met omwonenden, belangstellenden en belanghebbenden een traject in van participatie (o.a. met de klankbordgroep). Naar verwachting kan dan in Q3 2024 de vergunning aangevraagd worden. Afhankelijk van onderzoeken, het participatietraject en een onherroepelijke BOPA (Buitenplanse OmgevingsPlanActiviteit) kan gestart worden met de uitvoering van de ROL. Verwacht wordt dat begin 2025 gestart kan worden met de uitvoering van de ROL.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1., de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Verstevigen van de effectieve keten van zorg: van preventie naar interventie tot nazorg.*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor zorg.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
--	----------------

<p>1. De effectiviteit van de in 2026 geleverde zorg is gelijk gebleven ten opzichte van 2021. Dit wordt gemeten aan de hand van de volgende indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> Het percentage unieke cliënten met een maatwerkvoorziening vanuit de Wmo of Jeugdwet ten opzichte van het aantal inwoners is in 2026 gelijk gebleven ten opzichte van 2021. Het percentage indicaties vanuit de Wmo of Jeugdwet ten opzichte van het aantal inwoners in Zuidplas is in 2026 gelijk gebleven aan 2021. 		<p>Op 1 januari 2021 telde Zuidplas 45.064 inwoners. Dit aantal is opgelopen tot 47.826 op 1 januari 2024, een stijging van 6,1%.</p> <ul style="list-style-type: none"> Wmo: op 1 januari 2024 had 4,8% (2.294) van de inwoners een Wmo-maatwerkvoorziening, ten opzichte van 4,7% (2.113) op 1 januari 2021. Jeugd: op 1 januari 2024 had 2,1% (1.012) van de inwoners een maatwerkvoorziening vanuit de Jeugdwet, ten opzichte van 2,2% (976) op 1 januari 2021. Wmo: het aantal lopende indicaties was op 1 januari 2024 8,9% (4.265) ten opzichte van het aantal inwoners, tegenover 9,1% (4.081) op 1 januari 2021. Jeugd: het aantal lopende indicaties was op 1 januari 2024 3,7% (1.753) ten opzichte van het aantal inwoners, tegenover 3,6% (1.629) op 1 januari 2021. <p>Hiermee kunnen we concluderen dat we op koers liggen om de doelstelling in 2026 te behalen.</p>						
<p>2. Minimaal 80% van de Wmo-cliënten (in 2021 79,5%) en 90% van de ouders/verzorgers van jeugdigen (in 2021 91,5%) ervaren de hulp als passend bij de hulpvraag in 2026. Gemeten door de volgende factoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ouders/opvoeders vinden dat hun kind (tot en met 18 jaar) goed wordt geholpen bij vragen of problemen. Ouders/opvoeders vinden dat de hulp die hun kind (tot en met 18 jaar) ontvangt past bij de hulpvraag. Respondenten uit het Wmo cliëntveringsonderzoek vinden de ondersteuning van goede kwaliteit. Respondenten uit het Wmo cliëntveringsonderzoek vinden dat de ondersteuning past bij de hulpvraag. 		<p>Het cliëntveringsonderzoek (CEO) wordt vier keer per jaar uitgevoerd. In 2023 hebben ouders/verzorgers van jeugdigen en Wmo-cliënten de hulp/ondersteuning als volgt beoordeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> 88% van de ouders vindt dat hun kind goed geholpen wordt/is 85% van de ouders vindt dat de hulp past bij de hulpvraag van hun kind 73% van de respondenten Wmo vindt de hulp/ondersteuning van goede kwaliteit 79% van de respondenten Wmo vindt dat de ondersteuning past bij de hulpvraag <p>Dit zijn cijfers tot en met Q4 2023; er zijn nog geen cijfers van Q1 2024 beschikbaar.</p>						
Effectindicator	Nulmeting 2021	Zomernota 2023	NJN 2023	Zomernota 2024	Begroting 2026			
1.1 Unieke cliënten met maatwerkvoorziening Wmo of Jeugdwet	Wmo: 2113 Jeugd: 976 (peildatum: 1-1-2021)	Wmo: 2069 Jeugd: 1041 (peildatum: 1-1-2023)	Wmo: 2154 Jeugd: 991 (peildatum: 1-7-2023)	Wmo: 2294 Jeugd: 1012 (peildatum: 1-1-2024)	≤ nulmeting			

Bron: Tableau								
1.2 Indicaties Wmo of Jeugdwet	Wmo: 4081 Jeugd: 1629 (peildatum: 1-1-2021)	Wmo: 3679 Jeugd: 1698 (peildatum: 1-1-2023)	Wmo: 3871 Jeugd: 1546 (peildatum: 1-7-2023)	Wmo: 4265 Jeugd: 1753 (peildatum: 1-1-2024)	≤ nulmeting			
Bron: Tableau								
2.1 Wmo cliënten ervaren hulp als passend	79,5%	86% (helemaal) mee eens (let op: gegevens tot en met Q3 2022)	79% (helemaal) mee eens (peildatum Q1 2023)	79%	≥ 80%			
2.2 Ouders/ verzorgers van jeugdigen ervaren hulp als passend	91,5%	76% grotendeels en helemaal (let op: gegevens tot en met Q3 2022)	85% (helemaal) mee eens (peildatum Q1 2023)	85%	≥ 90%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Uiterlijk in 2026 is een inkomenstoets hulp bij het huishouden geïmplementeerd, zodat alleen zij die onvoldoende financiële draagkracht hebben een beroep kunnen doen op ondersteuning vanuit de Wmo.		Op 7 februari 2024 is de internetconsultatie op de Wet afschaffing abonnementstarief Wmo 2015 gesloten. Zo hebben onder andere de VNG , de Autoriteit Persoonsgegevens , het Adviescollege Toetsing Regeldruk en het College voor de Rechten van de Mens een advies uitgebracht over de voorgenoemen wijziging. Het rijk is nog steeds voornemens om per 1 januari 2026 het abonnementstarief af te schaffen en de inkomens- en vermogensafhankelijke bijdrage, die vóór 2019 gold, weer in te voeren.
1.2 Het URC proces (Uitzondering RaamContracten) is geharmoniseerd en wordt lokaal geïmplementeerd.		In Q1 en Q2 van 2024 zijn regionaal en lokaal nieuwe procesafspraken gemaakt, waardoor kortere lijnen ontstaan in het aanvragen van een Uitzondering raamcontract (URC). Hierdoor zijn de processtappen en de duur hiervan geoptimaliseerd en vastgelegd. In Q2 en Q3 worden deze procesafspraken geïmplementeerd.

1.3 Uitbreiding van de inzet POH JGGZ met minimaal 8 uur per week bij een nog niet aangesloten huisartsenpraktijk.		De inzet POH GGZ is uitgebreid binnen Nieuwerkerk. Er zijn gesprekken gevoerd met Mediis waarin zij aangeven uitsluitend POH 0-100 in te willen zetten. In het kader van de Hervormingsagenda Jeugd zal hier regionaal verder over worden gesproken met Mediis .
1.4 Implementeren van het programma Scheiden zonder Schade.		Het onderwerp zal in Q4 2024 worden opgepakt, als onderdeel van de lokale aanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling.
1.5 Het structureel borgen van casemanagement integrale vroeghulp in 2024		In Q2 2024 worden afspraken gemaakt over hoe dit onderwerp op te pakken in 2025. Tot die tijd ligt de verantwoordelijkheid nog bij MEE.
2.1 De doorontwikkeling van de onafhankelijke cliëntondersteuning (oco) wordt geborgd.		In 2024 is MEE gestart als aanbieder van algemene onafhankelijke cliëntondersteuning. Daarmee hebben we een volledig dekkend landschap. Periodiek worden de bekendheid en het vervolg van de onafhankelijke cliëntondersteuning gemonitord.
2.2 Versterken van de ketensamenwerking binnen het netwerk dementie.		De gesprekken met de ketenpartners worden gecontinueerd. Naast de lokale keten is er vanuit Gedeelde Zorg een regionaal netwerk dementie waar Zuidplas aan deelneemt. Regionaal vindt een aantal maal per jaar een overleg plaats om de keten verder te versterken. Zuidplas zal in samenwerking met Alzheimer Nederland een dementiescan uitvoeren aan de hand waarvan het plan van aanpak geëvalueerd kan worden en het vervolg kan worden bepaald.
2.3 De samenwerkingsafspraken met de ketenpartners van bemoeizorg zijn in 2024 geformaliseerd.		Door regionale capaciteitsproblemen was het traject rondom het formaliseren van de samenwerkingsafspraken in 2023 stilgevallen. De gesprekken zijn inmiddels weer opgestart en we verwachten het in Q4 2024 op te leveren.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1., de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Vergroten van vindbaarheid en bereikbaarheid van ondersteuning voor hen die dat nodig hebben.*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor zorg.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
Minimaal 80% van de respondenten uit het cliëntervaringsonderzoek (CEO) weet in 2026 waar hij moet zijn voor ondersteuning ten opzichte van 75,5% in 2021.	Er is bij ouders/verzorgers van jeugdigen een stijging te zien van 75,5% in 2021 naar 79% jeugd/77% ouders in 2023. Betreft jeugdigen 12-21 jaar met een maatwerkvoorziening in het kader van

				<p>de jeugdwet en ouders van jeugdigen 0-15 jaar van jeugdigen met een maatwerkvoorziening in het kader van de jeugdwet</p> <p>Bij de Wmo is er een daling naar 67% in 2023. Dit zijn cijfers t/m Q4 2023. Er zijn nog geen cijfers van 2024 beschikbaar.</p> <p>Op dit moment is nog niet duidelijk waardoor de stijging en daling worden veroorzaakt. Dit zal nader onderzocht worden en indien noodzakelijk wordt hier een actie aan gekoppeld. U wordt hier naar verwachting in Q2 2024 over geïnformeerd.</p> <p>Tegelijkertijd moet er in het achterhoofd gehouden worden dat een stijging of daling soms geen oorzaak heeft in beleid of uitvoering, maar dat het gaat om de (ingevulde) ervaring van cliënten. Percentages kunnen daardoor gemakkelijk schommelen.</p>			
Effectindicator	Realisatie 2021	Begroting 2025	ZN 2023	NJN 2023	ZN 2024		
Cliënten weten waar ze moeten zijn voor ondersteuning	75,5%	≥ 80%	Jeugd/ouders 77%/80% Wmo: 68% (t/m Q4 2022)	Jeugd/ouders 79%/77% Wmo: 71% (Q1 2023)	Jeugd/ouders ¹ 79%/77% Wmo: 67% (t/m Q4 2023)		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Er is blijvende aandacht (minstens maandelijks) en samenwerking met betrokken partijen, om bekendheid van de toegang tot zorg of ondersteuning te vergroten.		Stichting ZO! heeft haar telefonische bereikbaarheid uitgebreid naar 1 avond per week (pilot). Op zovoorelkaar.nl is een jongerenpagina toegevoegd. Sociaal makelaars hebben op markten gestaan voor bekendheid. Jongerenwerkers zijn getraind in Join Us en gaan werken met jongeren conform deze methodiek. Brains seizoen is in volle gang. Inspiratiefestival (georganiseerd met diverse partijen) zal 1 juni plaatsvinden. Er zijn in Nieuwerkerk werkgroepen toegang

¹ betreft jeugdigen 12-21 jaar met een maatwerkvoorziening in het kader van de jeugdwet en ouders van jeugdigen 0-15 jaar van jeugdigen met een maatwerkvoorziening in het kader van de jeugdwet.

		<p>jeugd en toegang volwassenen gestart waaraan ZO!, huisartsen en JGZ (jeugdgezondheidszorg) aan deelnemen.</p> <p>Er zijn met regelmaat gesprekken met Stichting Onbeperkt Zuidplas en in maart hebben zij een rapport overhandigd aan het college met onder andere tips en aandacht/verbeterpunten over diverse onderwerpen De Stichting heeft en reactie ontvangen middels een brief. Daarnaast zijn er acties opgepakt uit het rapport en is het college in gesprek met samenwerkingspartners.</p> <p>Daarnaast zijn er onder andere gesprekken met scholen en is er contact met huisartsen.</p>
In 2024 geven we uitvoering aan de dienstverleningsovereenkomst met betrekking tot de huisvesting van de toegang voor zorg en ondersteuning.		<p>Stichting ZO! heeft in april een huisvestingsplan aangeboden aan het college met daarin 3 varianten/opties. De gemeente gaat in overleg met ZO! over het plan, de ruimtebehoefte en mogelijk (een) andere variant(en).</p>
Inzetten op bekendheid voor ondersteuning van specifieke doelgroepen en hun netwerk tijdens landelijke en lokale activiteiten.		<p>In het actieplan 2024-2025 van de Lokale Inclusie Agenda (LIA) is deze inspanning opgenomen bij verschillende actiepunten. Tevens wordt de bekendheid van ondersteuning aan de hand van de rapportages van de cliëntervaringsonderzoeken Jeugd en Wmo over 2023 gemonitord.</p>

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Sterker inzetten op vroegsignalering om zo armoede, problematische schulden en andere maatschappelijke problemen, die bijvoorbeeld jeugdhulp noodzakelijk maken, tegen te gaan.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor opgroeien en leven.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording			
<p>Meer inwoners in Zuidplas beheersen de basisvaardigheden lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van de deelnemers aan de trajecten basisvaardigheden (formeel en non-formeel) betreft jaarlijks minimaal 20% de NT1 doelgroep. 2. Tenminste driekwart van de deelnemers van de trajecten basisvaardigheden ervaart een stijging van de taalvaardigheid en tenminste de helft van deze deelnemers ervaart een stijging van de digitale vaardigheden. 				<p>Dit jaar wordt in Q2 een impactmeting gedaan om de ervaren taalvaardigheid en digitale vaardigheid te meten. Later dit jaar zijn de cijfers hiervan bekend. Hierover wordt gerapporteerd in de najaarsnota.</p>			
Effectindicator	Realisatie 2021	Realisatie 2023	NJN 2023	Zomernota 2024	Begroting 2027		

1. Deelnemers basisvaardigheden NT1	n.v.t.	niet bekend	26%	Later dit jaar bekend	≥ 20%			
2.1 Stijging taalvaardigheid	n.v.t.	50%	50%	Later dit jaar bekend	≥ 75%			
2.2 Stijging digitale vaardigheden	n.v.t.	40,9%	40.9%	Later dit jaar bekend	≥ 50%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
De week van lezen & schrijven wordt benut om het verbeteren van basisvaardigheden onder de aandacht te brengen.		Taalhuis van bibliotheek de Groene Venen neemt deel aan de campagne van Stichting Lezen en Schrijven “ik wil leren”. De week van lezen en schrijven is in september. In juni worden er 2 doe mee dagen georganiseerd door GR IJsselgemeenten voor uitkeringsgerechtigden om een taalmeter af te nemen van Stichting Lezen en Schrijven.
Medewerkers HR en managers van clusters waar mogelijk laaggeletterdheid speelt volgen een training in het herkennen van laaggeletterdheid, het signaleren en doorverwijzen.		In oktober 2024 wordt de training herkennen en doorverwijzen gegeven. Deze wordt in de zomer bekend gemaakt aan de medewerkers van gemeente Zuidplas op de Zuidplas Academie.
Een screening laaggeletterdheid wordt onderdeel van de checklist die gebruikt wordt bij huisbezoeken in het kader van Vroegsignalering (Stichting ZO!).		Er wordt een training gegeven aan de budgetmaatjes zodat zij laaggeletterdheid kunnen herkennen. De screening komt te vervallen omdat dit niet haalbaar is gebleken voor de doelgroep.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Verdere versterking van de samenwerking met onze ketenpartners o.a. op het gebied van verward gedrag.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. In de periode 2023-2026 wordt de samenwerking met onze ketenpartners geïntensiveerd in de preventieve sfeer.	We zijn met ketenpartners vanuit zorg, welzijn en veiligheid in gesprek om de samenwerking in het preventieve veld te intensiveren. Concreet zijn inmiddels samenwerkingsafspraken gemaakt op het gebied van jeugd & veiligheid en de aanpak ondermijning. Met verschillende partners is afgesproken interventiemogelijkheden op preventief en repressief gebied intensiever te benutten en te versterken.

<p>2. In 2026 is er meer zicht op mensen met onbegrepen (verward) gedrag in een zo vroeg mogelijk stadium.</p>	<p>De pilot wijk GGD wordt ook in 2024 voortgezet waardoor mensen met onbegrepen gedrag eerder worden gesignaleerd, waardoor in een zo vroeg mogelijk stadium gepaste hulp kan plaatsvinden. De wijk GGD-er heeft nauw contact met o.a. politie, het zorg- en veiligheidshuis en ZO!.</p>
<p>3. Mensen met onbegrepen (verward) gedrag vallen niet tussen wal en schip.</p>	<p>De pilot wijk GGD wordt gecontinueerd waardoor mensen met onbegrepen gedrag vroegtijdig worden gesignaleerd. De wijk GGD benadert de benodigde partners voor de inzet van gepaste hulp. Uit de evaluatie van de wijk GGD is gebleken dat de wijk GGD een sparringpartner is voor veel ketenpartners bij complexe casuïstiek. Verder wordt ingezet op korte lijnen tussen ketenpartners middels fysieke (netwerk)bijeenkomsten, waardoor gemakkelijker casuïstiek gedeeld, besproken en behandeld wordt.</p>
<p>4. In de periode 2023-2026 wordt ten opzichte van 2022 de intergemeentelijke samenwerking vergroot door participatie in projectmatige (al dan niet gebiedsgerichte) aanpakken ondermijning, waaronder mensenhandel en illegale prostitutie (seksuele- en arbeidsuitbuiting).</p>	<p>Er is gestart met het vergroten van de intergemeentelijke samenwerking middels participatie in projectmatige aanpakken, waaronder mensenhandel en illegale prostitutie. Er is een intergemeentelijk overleg onder regie van het regionale informatie- en expertisecentra (RIEC) gestart in het kader van de aanpak van illegale prostitutie. Ook is er een intergemeentelijk team waarin ook ketenpartners deelnemen geformeerd. Dit team houdt zich bezig met de (al dan niet beleidsmatige) aanpak van arbeidsuitbuiting/ mensenhandel. Om de intergemeentelijke aanpak van ondermijning in het buitengebied te versterken, is een intergemeentelijke projectgroep, met daarin vertegenwoordiging van ketenpartners en ook de provincie Zuid-Holland, gestart o.l.v. de aanjager buitengebied van het RIEC. Zuidplas neemt deel aan deze projectgroep waarvan uit zowel preventieve, als repressieve acties tot stand komen.</p>

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
<p>1.1 Continueren en borgen van succesvolle bestaande samenwerkingen op het gebied van zorg & veiligheid (pilots zoals de pilot wijk GGD-er, Jeugd Overlast Overleg, persoonsgerichte aanpak).</p>	<p>€ 75.000, -</p>	<p>De pilot wijk GGD en het Jeugd Overlast Team worden gecontinueerd. Er vindt intensievere samenwerking intern en extern plaats in het kader van de persoonsgerichte (integrale) aanpak.</p>

1.2 Continueren en borgen van bestaande samenwerkingen op het gebied van ondermijning (lokale ondermijningstafel)		Bestaande samenwerkingen worden gecontinueerd en zijn geborgd. Voorbeelden hiervan zijn de districtelijke- en lokale ondermijningstafels, maar ook het structureel organiseren van integrale controles.
2 en 3. In een zo vroeg mogelijk stadium inzetten van de persoonsgerichte aanpak op personen met verward gedrag in samenwerking met de ketenpartners.		De inzet van de wijk GGD maakt vroegsignalering mogelijk. Ook vindt er intensievere intergemeentelijke samenwerking en samenwerking met ketenpartners plaats in het kader van de vroegtijdige persoonsgerichte aanpak (PGA) op personen met onbegrepen gedrag. Hierbij wordt ook in ogenschouw genomen gerichte aanpak jeugd en volwassenen in het kader van criminaliteit en zorgen daaromtrent.
4.1 Versterken van effectieve informatie-uitwisseling en daarmee samenwerking tussen gemeente, politie en Openbaar Ministerie in het kader van de bestuurlijke aanpak ondermijning.		De lokale- en districtelijke ondermijningstafels blijven plaatsvinden. Hieraan nemen ketenpartners waaronder de politie, Openbaar Ministerie en het RIEC deel. Er wordt ook op casusniveau informatie gedeeld, met inachtneming van de wettelijke voorschriften. Verkend wordt of het - in aanvulling op het vorenstaande – mogelijk is een intern registratie- en informatiesysteem te gebruiken. Hiermee vindt registratie en informatie-uitwisseling nog effectiever plaats. Medio 2024 wordt hierover meer duidelijkheid verwacht. Baten/ kosten moeten vervolgens gewogen en inzichtelijk worden gemaakt.
4.2 Actualiseren en door ontwikkelen van beleid om effectief te kunnen samenwerken en opvolging te kunnen geven in integrale aanpakken, bijvoorbeeld integraal optreden tegen High Impact Crimes en vormen van ondermijnende criminaliteit.		Actualisatie en doorontwikkeling van beleid vindt plaats. Intensievere aanpak van onder meer High Impact Crimes en ondermijnende criminaliteit kan hierdoor meer en beter plaatsvinden.
4.3 Maken van intergemeentelijke samenwerkingsafspraken en uitvoeringskaders met betrekking tot aanpak mensenhandel en seksuele uitbuiting.		De intergemeentelijke samenwerking wordt vergroot middels participatie in projectmatige aanpakken, waardoor mensenhandel en illegale prostitutie. Samenwerkingsafspraken en uitvoeringskaders komen daaruit voort. Kennisdeling vindt hierdoor ook beter plaats. We nemen deel aan het platform mensenhandel van het RSIV (Regionaal Samenwerkingsverband Integrale Veiligheid) Den Haag en participeren in de werkgroep problematiek hotels en vakantieparken.

Verbonden partijen

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

[Stichting Zuidplas Ondersteunt! \(Stichting ZO!\)](#) organiseert de toegang tot het sociaal domein in de gemeente Zuidplas. Zij biedt eenvoudige, snelle, deskundige en integrale toegang tot activiteiten, hulp en ondersteuning. Daarnaast adviseert zij de gemeente Zuidplas voor het inzetten van maatwerkvoorzieningen. Er worden steeds meer inwoners geholpen in het voorveld. De Stichting is nauw betrokken bij de uitvoering van IZA en GALA, waardoor de beweging naar het voorveld geïntensiveerd wordt.

Hecht

[Hecht](#) voert verschillende taken uit voor de gemeente op het gebied van openbare gezondheid in het kader van preventie. GGD Hollands Midden is de belangrijkste speler van de netwerkorganisatie CJG (Centrum voor Jeugd en Gezin). Het Zorg- en Veiligheidshuis van de VRHM (Veiligheidsregio Hollands Midden) is opgenomen in Hecht. Daarmee is een Zorg- en Veiligheidshuis gerealiseerd waarin de domeinen veiligheid en zorg nader tot elkaar zullen komen.

Product 2.2 Werk en inkomen

Algemeen doel product

- Iedere inwoner van Zuidplas werkt en participeert naar vermogen.
- Armoede en schulden mogen voor onze inwoners geen belemmering zijn om mee te doen in de samenleving.

Ontwikkelingen

De doelgroep binnen de participatiewet wijzigt. De Sociale Wet (SW) is gestopt, hierdoor neemt aantal sociale eenheden (SE) af, terwijl er meer begeleiding nodig is op de PW (participatiewet). Mogelijk is er in de toekomst hierdoor meer participatiebudget nodig op de PW.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Sterker inzetten op vroegsignalering om zo armoede, problematische schulden en andere maatschappelijke problemen, die bijvoorbeeld jeugdhulp noodzakelijk maken, tegen te gaan.”* uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor opgroeien en leven.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
Het percentage inwoners met geregistreerde problematische schulden daalt van 6% in 2020 naar 5,6% in 2025.	Het percentage huishoudens met problematische schulden is gestegen van 6,5% eind 2022 naar 7,3% eind 2023. Landelijk zien we een soortgelijke stijgende trend met een stijging van 8,1% eind 2022 naar 8,8% eind 2023. De landelijke ontwikkelingen rondom de energiecrisis en sterk gestegen inflatie zijn hier de belangrijkste oorzaken van. Met behulp van het aanvalsplan armoede en schulden

				wordt ingezet op verlaging van het percentage. Uiterlijk in Q3 2024 maakt de gemeente het gebruik van saneringskredieten bij schuldhelpverlening mogelijk.				
Effectindicator	Realisatie 2020	NJN 2023	Zomernota 2024	Begroting2025				
Problematische schulden	6%	5,9% Peildatum 31-10-2021	7,3% Peildatum eind 2023	5,6%				

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Alle aangemelde inwoners met een betaalachterstand van hun vaste lasten (huur, zorgverzekering, energie en/of water) ontvangen een hulpaanbod via brief, telefoon of huisbezoek.	€ 130.000	Inwoners in Zuidplas met een betaalachterstand van meer dan twee maanden op huur, zorgverzekering, energie en/of water ontvangen een aanbod voor hulp via brief, telefoon of huisbezoek. In de eerste drie maanden zijn er 450 signalen van betaalachterstanden binnengekomen. Hiervan zijn circa 25% van de signalen opgepakt met een huisbezoek. Met de vroegsignalering worden betaalachterstanden eerder gezien waardoor sneller informatie en advies gegeven kan worden en ondersteuning ingezet kan worden.
Uitvoering geven aan het aanvalsplan armoede en schulden 2023.		In het eerste kwartaal zijn de volgende inspanningen, vanuit het Beleidskader en Uitvoeringsprogramma Armoede en Schulden gerealiseerd. Een ervaringsdeskundige van het testpanel van Stichting Lezen en Schrijven heeft op de bijeenkomst Taal en Schulden schriftelijke communicatie van de schuldhelpverlening (IJsselgemeenten en Stichting ZO!) gescreend op begrijpelijkheid. In de begroting is voorgesteld om de financiële middelen beschikbaar te stellen om de aanpak Vroegsignalering te continueren vanaf 2025. Het college heeft een eenmalige subsidie van 80.000 euro aan de Voedselbank Zuidplas vastgesteld. De gemeente heeft zich aangesloten bij het Volwassensportfonds en deze is open om aanvragen te ontvangen.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Inzetten op passend (vrijwilligers)werk voor iedereen.”* uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording				
1. Het percentage huishoudens in Zuidplas met een bijstandsuitkering blijft in de komende jaren tot 2026 stabiel op 2,9% (in Nederland 5,0%, in gemeenten met vergelijkbare inwonersaantallen 25.000 - 50.000 inwoners: 3,3%).				Het aantal huishoudens met een bijstandsuitkering is gedaald naar 2,7% (oktober 2023). Dit is een lichte daling ten opzichte van voorgaande jaren en lager dan de referentiegemeenten.				
2. Inwoners blijven de dienstverlening van IJsselgemeenten gemiddeld minimaal met een 7,0 waarderen.				Het meest recente klanttevredenheidsonderzoek stamt uit Q2 2023. Daarin scoort IJsselgemeenten een 7,8 voor de dienstverlening. Voor specifiek schuldhulpverlening scoort IJsselgemeenten een 7,9.				
Effectindicator	Realisatie 2021	Begroting 2024	Zomernota 2024	Begroting 2025	Begroting 2026			
Huishoudens met een bijstandsuitkering	≤ 2,9%	≤ 2,9%	2,7%	≤ 2,9%	≤ 2,9%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Uitvoeren actieplan op weg naar werk om inwoners te begeleiden naar een betaalde baan door onder andere job coaching, Hallo Werk app, leerwerk trajecten, trajecten voor statushouders, en opstaplekkens. De ambitie is om 90 inwoners uit te laten stromen naar werk.		In Q1 van 2024 zijn er 14 inwoners uitgestroomd naar betaald werk. Dit was in 2023 17 inwoners na het eerste kwartaal. De uitstroom is mede afhankelijk van de instroom. De instroom is laag, dat is een mooie ontwikkeling. Gezien de uitstroom in Q1, is het waarschijnlijk niet haalbaar om 90 inwoners uit te laten stromen. De ontwikkeling van in- en uitstroom zal meegenomen worden in het nieuwe beleidskader Werk en actieplan op weg naar werk.
1.2 Uitvoeren actieplan op weg naar werk. Jongeren tot 27 jaar worden gestimuleerd om een startkwalificatie te halen, wanneer dit niet lukt begeleiden we deze jongeren naar werk. Max. 7% van het bijstandsbestand is 27 jaar of jonger.		Er zijn 59 inwoners jonger dan 27 jaar in de bijstand. Dit is 9,7% van het totale bijstandsbestand. Dit percentage komt overeen met de percentages in de regio. Dit hogere percentage zal meegenomen worden bij herziening van het actieplan op weg naar werk.
1.3 Uitvoeren het actieplan op weg naar werk om inwoners zich te laten ontwikkelen op weg naar werk. Door onder andere de FIP-methodiek voor doelgroep, vergroten taalaanbod en het stabiliseren schulden. Elk jaar zetten 165 inwoners een stap op de participatieladder.		In het eerste kwartaal hebben er 30 inwoners een stap op de participatie ladder gezet. Dit was 32 in het eerste kwartaal van 2023.
1.4 Opstellen van een nieuw beleidskader Werk. Daarmee zullen de inspanningen en ambities van 1.1 t/m 1.3 (uitstroom, ontwikkeling participatieladder en % onder de 27 jaar in de bijstand) vervangen		Later in 2024 zal een start gemaakt worden met het opstellen van een nieuw beleidskader. Dit zal in samenspraak gaan met de GR IJsselgemeenten. Het is de verwachting dat dit beleidskader in 2025 wordt vastgesteld.

worden door nieuwe doelen, die passen bij het nieuwe beleidskader en inspanningen.		
2. IJsselgemeenten voert een klanttevredenheidsonderzoek uit.		In Q2 2023 is laatste klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd.

Verbonden partijen

GR IJsselgemeenten

IJsselgemeenten is de gemeenschappelijke regeling van Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Zuidplas. Het samenwerken op het gebied van sociale zaken biedt synergievoordelen in kwaliteit, continuïteit, flexibiliteit en efficiency. De GR IJsselgemeenten verstrekt uitkeringen (bijstand) voor levensonderhoud en voor een aantal minimaregelingen; begeleiding naar werk of scholing van bijstandsgerechtigden én de zorg en activering van mensen. Een andere belangrijke taak is het bieden van schuldhulpverlening. IJsselgemeenten heeft de afgelopen jaren de gemeenten ook ondersteund bij de uitvoering van de TONK en TOZO-regeling tijdens de Coronacrisis. Daarnaast verstrekt IJsselgemeenten nog steeds het leefgeld aan Oekraïense ontheemden en de energietoeslag wordt namens Zuidplas uitgekeerd aan rechthebbende inwoners. De energietoeslag loopt door in 2024.

GR Promen

Promen is een samenwerking tussen 7 gemeenten voor de uitvoering van de (voormalige) Sociale Werkvoorziening. De Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) heeft als doel om het mogelijk te maken dat mensen met een arbeidsbeperking die (begeleid) willen werken, dat kunnen doen in een zo normaal mogelijke arbeidsomgeving. Inwoners die met behulp van het WSW-budget via detachering of begeleid werken geen werkplek vinden, kunnen op een meer beschutte werkplek binnen het sociaal werkvoorzieningsbedrijf (SW-bedrijf) aan de slag. Daarnaast biedt Promen (via Prowork) ondersteuning om inwoners met een bijstandsuitkering aan het werk te helpen samen met IJsselgemeenten.

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

Stichting ZO! speelt een belangrijke rol in de vroegsignalering van schulden en als toegangslotet voor mensen met schuldenproblematiek. Schulden duiden vaak op meer problemen bij een inwoner of gezin. De Stichting kan bij de inventarisatie van de problematiek breder kijken naar welke ondersteuning de inwoner nodig heeft. Daarnaast speelt de stichting een belangrijke rol in de begeleiding van inburgeraars en ondersteunt het inwoners met geldvragen.

Product 2.3 Jeugd

Algemeen doel product

Kinderen en jongeren groeien gezond en zelfredzaam op.

Ontwikkelingen

Op 27 maart 2024 heeft een regionale startbijeenkomst Hervormingsagenda plaatsgevonden. Als vervolg hierop werken een regionale en lokale werkgroep aan de volgende thema's: Gewoon thuis Jeugd, Robuuste regio, Inkoop 2025, Lokale toegang en afbakening Jeugdhulp.

Voor de pilot van Alert4you volgt in september 2024 de evaluatie van het eerste jaar alsmede een preventiecalculator.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Meer inzetten op aandacht voor de eerste 1000 dagen, inclusief periode voor geboorte.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor opgroeien en leven.

Het ontbreekt aan recentere cijfers in onderstaande tabel. Aan de desbetreffende bron is gevraagd of er recentere cijfers beschikbaar gesteld kunnen worden.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
<p>Het cijfer voor vroeggeboorten en/of te laag geboortegewicht voor de duur van de zwangerschap (BIG2) blijft stabiel onder het Nederlands gemiddelde per 1.000 zwangerschappen.</p>	<p>Het cijfer Big2 is een indicatie van laag geboortegewicht voor de zwangerschapsduur en/of vroeggeboorte (<37 weken), gemeten over de afgelopen vijf jaar. Hoe hoger dit cijfer, hoe meer dit voorkomt per 1.000 zwangerschappen. Een lager cijfer is daarmee een positief signaal. Het cijfer in Zuidplas daalt van 138,4 in 2020 naar 137,3 in 2021. Het landelijk gemiddelde daalt van 154,7 naar 152,8. Meer recente cijfers zijn vooralsnog niet voorhanden vanuit de landelijke database Perined. De doelstelling om onder het gemiddelde te blijven wordt momenteel gehaald.</p>
<p>Sterfte rond de geboorte vanaf 24 weken zwangerschapsduur (gemeten over een periode van 5 jaar) is stabiel ten opzichte van het landelijk gemiddelde.</p>	<p>Het landelijk gemiddelde is toegenomen van 4,3 in 2020 naar 4,6 perinatale overlijdens in 2021 per 1.000 geboortes. In Zuidplas is dit aantal afgenomen van 5,2 naar 4,5. Daarmee is de sterfte rond de geboorte vanaf 24 weken zwangerschapsduur onder het landelijk gemiddelde. Meer recente cijfers zijn vooralsnog niet voorhanden vanuit de landelijke database Perined.</p>
<p>Het aantal zwangerschappen waarbij zwangerschapsbegeleiding gestart is voor de 10e week, blijft stabiel boven het Nederlands gemiddelde.</p>	<p>Het aantal zwangerschappen waarbij zwangerschapsbegeleiding gestart is voor de 10e week, blijft stabiel boven het Nederlands gemiddelde. Het aantal zwangerschappen in Zuidplas waarbij zwangerschapsbegeleiding gestart is voor de 10e week, is van 73 per 100 geboortes in 2020 gestegen naar 74,5 per 100 geboortes in 2021. Het landelijk gemiddelde is stabiel gebleven op 72,7. Meer recente cijfers zijn vooralsnog niet voorhanden vanuit de landelijke database Perined. De doelstelling om boven het gemiddelde te blijven wordt momenteel gehaald.</p>

Effectindicator	Realisatie 2020	Begroting 2024	Zomernota 2024	Begroting 2025	Begroting 2026			
Vroeggeboorten en/of te laag geboortegewicht (per 1.000 geboorten)	138,4	≤ 138,4	137,3 (Peiljaar 2021)	≤ 138,4	≤ 138,4			
Sterfte rond de geboorte vanaf 24 weken zwangerschapsduur (per 1.000 geboorten)	5,2	≤ 5,2	4,5 (Peiljaar 2021)	≤ 5,2	≤ 5,2			
Aantal zwangerschappen waarbij zwangerschapsbegeleiding gestart is voor de 10e week (per 100 geboorten)	73	≥ 73	74,5 (Peiljaar 2021)	≥ 73	≥ 73			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Uitvoeren van de acties genoemd in het plan van aanpak kansrijke start Zuidplas.		De uitvoering van de actiepunten uit het plan van aanpak Kansrijke Start Zuidplas loopt. Dit vindt plaats in samenwerking met het kernteam (bestaande uit de partijen: Stichting ZO!, CJG, Hecht, Homestart, Verloskundigenpraktijk Goed Begin, Grow Up Kinderopvang, Taalhuis van bibliotheek De Groene Venen en de gemeente). De evaluatie van Kansrijke Start staat gepland voor Q3 2024.

Verbonden partijen

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

Stichting Zuidplas Ondersteunt! (Stichting ZO!) organiseert de toegang tot het sociaal domein in de gemeente Zuidplas. Zij biedt eenvoudige, snelle, deskundige en integrale toegang tot activiteiten, hulp en ondersteuning voor jeugdigen. Hulp en ondersteuning wordt op locatie of thuis geboden. Ook zijn de jongerenwerkers regelmatig in de diverse dorpskernen te vinden. Daarnaast adviseert de Stichting de gemeente Zuidplas voor het inzetten van maatwerkvoorzieningen.

Product 2.4 Maatschappelijke ondersteuning

Algemeen doel product

- Iedere inwoner neemt naar eigen kracht en vermogen deel aan de samenleving.
- Inwoners kunnen langer (en eerder) zelfstandig thuis wonen.

Ontwikkelingen

Doordecentralisatie beschermd wonen opnieuw uitgesteld

In de Programmabegroting 2024-2027 bent u geïnformeerd over de doordecentralisatie beschermd wonen en de beoogde ingangsdatum op 1 januari 2025. Het woonplaatsbeginsel Beschermd Wonen (BW) betekent dat elke gemeente verantwoordelijk wordt voor BW voor haar eigen inwoners, ook wanneer die naar een andere gemeente verhuizen omdat daar de beste plek voor herstel is. In 2024 zou Zuidplas samen met de regiogemeenten in Midden-Holland aan de slag gaan om de nieuwe verplichtingen in te regelen. Echter is het wetsvoorstel woonplaatsbeginsel, dat al sinds begin van dit jaar bij de Tweede Kamer ligt voor behandeling, nog steeds controversieel verklaard. Daardoor kan het niet meer voor het zomerreces door de Tweede en Eerste Kamer behandeld worden. De nieuwe streefdatum voor invoering is nu 1 januari 2026.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor zorg.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. In Zuidplas worden mantelzorgers en vrijwilligers tijdens landelijke- en lokale activiteiten erkend voor hun belangrijke bijdrage.	De gemeente Zuidplas waardeert en erkent mantelzorgers voor de zorg die zij geven aan hun naaste. Daarom biedt het college, via Stichting ZO! Steunpunt Mantelzorg, elk jaar twee waarderingmomenten aan. Ook vrijwilligers worden erkend voor hun waardevolle bijdrage. Via Stichting ZO! Vrijwilligers Informatie Punt (VIP) worden regelmatig waarderingsactiviteiten georganiseerd.
2. Het aantal mantelzorgers dat volgens het cliëntveringsonderzoek weet waar hij/zij kan aankloppen voor mantelzorgondersteuning is van 62% in 2021 gestegen naar minimaal 65% in 2026.	Er is een stijging te zien van 62% in 2021 naar 70% in 2023. Dit zijn cijfers tot en met Q4 2023; er zijn nog geen cijfers van Q1 2024 beschikbaar.
3. Het voorzieningenniveau ten behoeve van de mantelzorgondersteuning dichtbij de leefomgeving van mantelzorgers blijft minstens gehandhaafd.	Naast de doorlopende voorzieningen zoals SaaM (Steun aan Mantelzorgers) en HHT (Huishoudelijke Hulp Toelage) blijven de

				themabijeenkomsten, het lotgenotencontact en activiteiten voor (jonge) mantelzorgers beschikbaar gedurende het hele jaar.				
Effectindicator	Realisatie 2022	Zomernota 2023	NJN 2023	Zomernota2024	Begroting 2026			
2. Bekendheid toegang mantelzorgondersteuning	62%	73% Q3 2022	67% Q1 2023	70%	≥ 65%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Tijdens landelijke- of lokale activiteiten t.b.v. mantelzorgers en/of vrijwilligers worden zij via diverse kanalen erkend voor hun belangrijke bijdrage.		Het eerste waarderingsmoment van 2024 voor mantelzorgers heeft op 23 april plaatsgevonden.
2.1 Tijdens keukentafelgesprekken is er aandacht voor mantelzorger(s) en worden zij gestimuleerd om zich aan te melden bij het mantelzorgsteunpunt.		Tijdens de keukentafelgesprekken wordt een brede uitvraag gedaan en is er oog voor de inwoner met hulpvraag en diens omgeving. De mantelzorger(s) is ook onderwerp van gesprek en wordt gewezen op het bestaan van het Steunpunt mantelzorg en de ondersteuningsmogelijkheden die zij bieden.
3.1 Mantelzorgers worden actief gewezen op de ondersteuningsmogelijkheden om hen in de zorg te ontlasten.		Er is aandacht voor de mantelzorgers tijdens de gesprekken. Zij krijgen advies over mogelijkheden voor ondersteuning, worden in de eigen kracht gezet en worden ondersteund wanneer nodig.

Verbonden partijen

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

Stichting ZO! speelt een belangrijke rol in het creëren van verbinding in de dorpen en als toegangslot voor mantelzorgers. ZO! heeft onder andere een Mantelzorgloket en een vrijwilligers informatiepunt (VIP). Er zijn diverse expertises aanwezig zoals mantelzorgondersteuners, ouderenadviseurs en sociaal makelaars. ZO! zet zich in voor mantelzorgers en ondersteunt bij (dreigende) overbelasting.

Product 2.5 Volksgezondheid

Algemeen doel product

Inwoners van Zuidplas voelen zich gezond.

Ontwikkelingen

Lokaal en regionaal aan de slag met Gezond en Actief Leven Akkoord en Integraal Zorgakkoord

- In navolging op het eerder vastgestelde integrale plan van aanpak ([Lekker fit Zuidplas!](#)) is het uitvoeringsprogramma GALA-Sportakkoord 2024 opgesteld en in maart 2024 door het college vastgesteld. Het uitvoeringsprogramma beschrijft welke activiteiten er binnen het huidige kalenderjaar uitgevoerd gaan worden en welk budget daarvoor nodig is. Binnen de lokale uitvoering hebben Sportstichting Zuidplas en Stichting ZO! een belangrijke rol gekregen, maar het uitvoeringsprogramma biedt ook ruimte voor andere organisaties met ideeën en initiatieven die bijdragen aan de doelstellingen.
- In januari 2024 is gestart met implementatie van de regionale ketenaanpakken. Het gaat om valpreventie, Gecombineerde Leefstijlinterventie (GLI) en Kind naar Gezond Gewicht. De twee andere regionale ketenaanpakken, Welzijn op recept en Kansrijke start zijn al eerder gestart. In april 2024 zijn twee regiocoördinatoren aangesteld die zorgdragen voor de implementatie van regionale afspraken, met regionale ketenpartners. Lokaal zijn we hierbij aangehaakt en is ook een start gemaakt met de lokale implementatie.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.5, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Stimuleren van gezonde fysieke en mentale gezondheid en levensstijl om ernstige problematiek te voorkomen van jong tot oud.*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor gezondheid.

Voor de volledigheid merken we op dat onderstaande cijfers grotendeels gebaseerd zijn op de Gezondheidsmonitor die iedere vier jaar door de GGD wordt uitgevoerd. De laatste reguliere Gezondheidsmonitor betreft de Gezondheidsmonitor 2020. Daarnaast is in 2022 een extra Gezondheidsmonitor uitgevoerd door de GGD om de impact van de corona-periode in beeld te brengen. De volgende reguliere Gezondheidsmonitor wordt in 2024 uitgevoerd.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. In Zuidplas stabiliseren we de dalende trend van de beweegrichtlijn van de Gezondheidsraad naar 35% in 2026.	Op de basis van de meest recente beschikbare data uit 2022, terug te vinden in Gezondheidsmonitor van de GGD, ligt het percentage inwoners (18+) dat voldoet aan de beweegrichtlijn op 38%.
2. In Zuidplas houden we de dalende trend vast en hebben maximaal 11,9% van de jongeren (2-14 jaar) overgewicht in 2026.	Uit de Gezondheidsmonitor Jeugd 2023 blijkt dat 10,5% van de 2-14 jarigen overgewicht heeft. Hiermee kunnen we concluderen dat we op koers liggen om de doelstelling in 2026 te behalen.
3. In Zuidplas stabiliseren we de stijgende trend van overgewicht bij de doelgroep 18+ op 52% in 2026.	De meest recente data komt uit de Gezondheidsmonitor 2022 (52% overgewicht bij doelgroep 18+).

<p>4. De sociale cohesie in Zuidplas onder de doelgroep 18+ is gestegen van een 6,6 in 2020 naar een 7 in 2024.</p>	<p>Voor dit onderwerp (sociale cohesie 18+) komt de meest recente data uit uit de Gezondheidsmonitor 2020 (6,6). Geactualiseerde cijfers op dit onderdeel verwachten we bij de Gezondheidsmonitor 2024.</p> <p>Vanuit Stichting ZO! wordt actief ingezet op participatie/verbinding. Hiervoor worden onder andere buurtbudgetten ingezet, gewerkt met Lief en Leedstraatjes, groen-initiatieven en Community Building.</p>
<p>5. Het percentage jongeren dat zich meestal (zeer) gelukkig voelt is in Zuidplas gelijk aan het Nederlands gemiddelde in 2026.</p>	<p>De meeste recente data komt uit 2021, toen gaf 76% van de jongeren aan zich meestal (zeer) gelukkig te voelen.</p> <p>Met de scholen en het jongerenwerk wordt gesproken over mentale gezondheid. In het kader van GALA zijn er middelen beschikbaar voor het volgen van training gericht op herkennen van mentale klachten en hoe hierover met de jongere in gesprek te gaan. De intentie is de GALA-middelen te gebruiken om de deskundigheid van bij jongeren betrokken professionals te vergroten, zodat een duurzaam resultaat bereikt wordt.</p>
<p>6. Het percentage inwoners tussen 18 en 64 dat veel stress ervaart blijft gehandhaafd op 20% in 2026.</p>	<p>De laatste meting is van 2022. Toen ervaarde 20% van de volwassenen tussen 18 en 64 jaar stress, tegenover 24% in Hollands Midden en 25% in Nederland.</p>

Effectindicator	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Begroting 2024	Zomernota 2024	Begroting 2026
1. Beweegrichtlijn (Gezondheidsraad)	42%		38%		38% (peiljaar 2022)	≥ 35%
2. Overgewicht jongeren (2-14 jaar)		11,9%	10,4%		10,5% (peiljaar 2023)	≤ 11,9%
3. Overgewicht doelgroep 18+	52%		52%		52% (peiljaar 2022)	≤ 52%
4. Sociale cohesie doelgroep 18+	6,6		-	7	6,6 (peiljaar 2020)	7

5. Meestal (zeer) gelukkige jongeren		76%	-		76% (peiljaar 2021)	≥ 77%
6. Inwoners (18-64 jaar) met veel stress	22%		20%	20%	20% (peiljaar 2022)	≤ 20%

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Monitoring huidig sportaanbod vanuit de Sportstichting en toename monitoren.		Eerder dit jaar is het lokale uitvoeringsprogramma in het kader van GALA opgesteld (zie ook toelichting bij ontwikkelingen). Op basis daarvan breidt Sportstichting Zuidplas het sport- en beweegaanbod op aantal vlakken verder uit. Onder ander wordt in 2024 gestart met: zwemmen met mensen met een verstandelijke beperking, uitbreiden OldStars-varianten en zwemmen met mensen die dementie hebben.
1.2 Uitvoering geven aan het Sportakkoord Gemeente Zuidplas 2.0 (onderdeel lokale aanpak IZA-GALA)		In de eerste maanden heeft de focus van de samenwerkende organisaties gelegen op het werven van nieuwe leden voor de stuurgroep en het lanceren van een nieuwe website . De focus voor de rest van 2024 zal liggen op het concretiseren van de ambities en uitgangspunten uit Sportakkoord 2.0 naar concrete interventies.
2.1 JOGG-pilot als 0-meting gebruiken en monitoren hoeveel jeugd er bereikt wordt (doorlopend vanuit 2023)		<p>Sinds juni 2022 is de gemeente Zuidplas een JOGG-gemeente (jongeren op gezond gewicht), met als doel meer jongeren op gezond gewicht (JOGG) door een gezonde leefstijl te bevorderen. De slogan van JOGG is inmiddels veranderd naar gezonde jeugd gezonde toekomst. De letters zijn ongewijzigd, maar de uitleg op de afkorting wordt niet meer gebruikt. In december 2023 heeft er een evaluatie plaatsgevonden.</p> <p>De JOGG-regisseur heeft gesprekken met alle scholen over hun gezondheidsbeleid gericht op bewegen, voeding en waterdrinken. Tevens wordt besproken of er draagvlak is om een gezonde school te worden. De MQ-scan (motorische quotiënt) en het aanbod gym+ worden in 2024 voortgezet. Daarnaast zijn er contacten met diverse partijen met als doel gezamenlijk inzetten om bewegen in de buitenruimte aantrekkelijker te maken en gezamenlijk bijdragen aan een gezonde leefomgeving. Tot slot organiseert de JOGG-regisseur</p>

		<p>dat sportlocaties rookvrij worden, zowel op het terrein, als bij de ingang.</p> <p>Het college stelt voor de formulering van de inspanning aan te passen. Monitoring JOGG richt zich niet op bereikte jongeren, maar op leefomgeving en netwerkpartners. Daarom voorgestelde herformulering van inspanning: Met JOGG werken we eraan om de leefomgeving waar kinderen en jongeren zich bewegen duurzaam gezonder te maken.</p>
2.2 en 3.1 Opzetten van ketenaanpak bestrijding overgewicht en obesitas vanuit (onderdeel regionale IZA-samenwerking)		<p>De ketenaanpakken zijn eind 2023 in regionaal verband opgesteld. In de regio is begin 2024 een start gemaakt met de implementatie. Zuidplas is aangehaakt bij dit traject.</p>
4.1 Faciliteren en stimuleren van buurtparticipatie en (buurt)initiatieven van inwoners en/of organisaties		<p>Vanuit onze lokale GALA-aanpak ('Lekker Fit Zuidplas!') zal met onze samenwerkingspartners in 2024 gekeken welke passende acties we kunnen uitvoeren, aanvullend op de mogelijkheid om via het Sportakkoord 2.0 een aanvraag voor uitvoeringsbudget van een vernieuwend en goed idee in te dienen (zie link).</p> <p>Eén van de opdrachten van Stichting ZO! is het stimuleren/aanjagen van buurtparticipatie en stimuleren van buurtinitiatieven. Zo zijn er steeds meer aanvragen voor buurtbudgetten.</p>
5.1 en 6.1 Nieuw beleid formuleren over bevorderen mentale gezondheid bij (jong)volwassenen (onderdeel IZA-GALA)		<p>r Het opstellen van nieuw beleid voor het bevorderen van mentale gezondheid wordt onderdeel van de herijking van het Beleidskader Sociaal Domein. Vooruitlopend is wel al gestart met een aantal acties op dit vlak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De 'Join Us'-aanpak: Join Us richt zich op het bevorderen van de mentale gezondheid van jongeren met eenzaamheidsgevoelens en wordt door het ministerie van VWS en de VNG uitgedragen als best-practice. Verschillende jongerenwerkers van Stichting ZO! hebben trainingen gevolgd van de Join Us-aanpak. In maart 2024 zijn er twee groepen gestart.

		<ul style="list-style-type: none">• Ten aanzien van de groep jongvolwassenen van 18-25 jaar wordt gestart met de aanpak “mentale gezondheid: van ons allemaal”.• Met de scholen en het jongerenwerk wordt gesproken over mentale gezondheid. In het kader van GALA zijn er middelen beschikbaar voor het volgen van training gericht op herkennen van mentale klachten en hoe hierover met de jongere in gesprek te gaan. De intentie is de GALA-middelen te gebruiken om de deskundigheid van bij jongeren betrokken professionals te vergroten, zodat een duurzaam resultaat bereikt wordt.
--	--	--

Wat mag het programma sociaal domein kosten?

2. Sociaal domein		bedragen * € 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000	2024	2025	2026	2027	2028	
2.1: Algemeen sociaal domein	-1.306	-1.221	-1.240	-1.240	-1.240	
Project Ontheemden	-1.242	-	-	-	-	
Stichting ZO!	-224	-1.064	-1.064	-1.064	-1.064	
Verbonden Partij GR Ijsselgemeenten	115	-157	-176	-176	-176	
Regeling Hulp Gedupeerden Toeslagenproblematiek (lasten)	-70	-	-	-	-	
Regeling Hulp Gedupeerden Toeslagenproblematiek (baten)	70	-	-	-	-	
Dekking BRC GALA	45	-	-	-	-	
2.2: Werk en inkomen	-534	-58	-67	-67	52	
Inburgering (baten)	1.049	-	-	-	-	
Inburgering (lasten)	-1.049	-	-	-	-	
Wsw Promen	72	-53	-62	-62	57	
Energietoeslag 2023	-400	-	-	-	-	
Aanvulling Participatiebudget	-201	-	-	-	-	
Kleine mutaties	-5	-5	-5	-5	-5	
2.3: Jeugd	-860	-860	-860	-860	-860	
Indexatie maatwerkvoorzieningen Jeugd	-960	-960	-960	-960	-960	
PGB Jeugd	100	100	100	100	100	
2.4: Maatschappelijke ondersteuning	412	412	412	412	362	
WMO voorzieningen (lasten)	-360	-360	-360	-360	-360	
WMO voorzieningen (baten)	650	650	650	650	650	
Persoonsgebonden budget Wmo	72	72	72	72	72	
Wijk GGD	50	50	50	50	-	
2.5: Volksgezondheid	-211	-213	-213	-213	-213	
VP Hecht	-211	-358	-358	-358	-358	
Uitvoering GALA-Sportakkoord II 2024 (lasten)	337	-	-	-	-	
Uitvoering GALA-Sportakkoord II 2024 (baten)	-337	-	-	-	-	
Aanpassing rente (zie programma 6)	0	0	-0	-0	-0	
Budget neutraal	-	145	145	145	145	
Totaal	-2.499	-1.940	-1.968	-1.968	-1.899	

- = nadeel / + = voordeel

Product 2.1 Algemeen Sociaal DomeinProject Ontheemden

Bij de Jaarrekening 2022 is een per saldo positief resultaat 2022 gestort in de reserve Ontheemden. De financiële consequenties 2022 moeten nog administratief worden verwerkt. Per saldo verloopt dit budgettair neutraal d.m.v. een onttrekking aan deze reserve.

Concreet betreffen het de onderstaande twee mutaties;

1. *Particuliere opvang ontheemden (POO) en transitiekosten*

De afrekening POO 2022 en transitiekosten 2022 moeten nog afgewikkeld worden t.l.v. de reserve Ontheemden 2022. Per saldo gaat het om een bedrag van € 148.562.

2. *Kavel 13 (Kleine Vink)*

Bij raadsbesluit R23.000014 “krediet kavel 13” is afgesproken dat er jaarlijks (gedurende 3 jaar) vanuit de normvergoeding een bedrag van € 1.093.401 wordt bijgedragen. Voor 2023 is deze bijdrage verwerkt. Voor 2022 nog niet.

Voorstel:

Voorgesteld wordt een bedrag van € 1.241.963 beschikbaar te stellen t.l.v. de reserve ontheemden ter afwikkeling van boekjaar 2022 t.b.v. de afrekening van de particuliere opvang ontheemden en transitiekosten ad. € 148.562 en een bijdrage 2022 aan het krediet kavel 13 € 1.093.401 (conform afspraak met het ministerie van Justitie & Veiligheid en ter uitvoering van raadsbesluit R23.000014 Huisvesting Oekraïners Kavel 13 Kleine Vink). Per saldo verloopt dit budgettair neutraal.

Budget neutraal met programma 6

Stichting ZO!

De gewijzigde begroting 2024 van Stichting ZO! bestaat uit 3 onderdelen. Dat zijn schoolmaatschappelijk werk, inburgering en een correctie op de bedrijfsvoering. Totaal stijgt de bijdrage dit jaar daardoor met € 224.000.

Op basis van de conceptbegroting 2025 volgen er, naast de wijzigingen uit 2024 die doorwerken naar de opvolgende jaren, nog een aantal zaken die leiden tot een verhoogde structurele bijdrage aan de stichting. Voor het grootste deel is de FKGR-indexering (Financiële kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen, bevat de in regioverband afgesproken regels omtrent het verwerken van de inflatie) de oorzaak van de bijstelling (€ 600.000). Daarnaast zijn er voorgestelde investeringen in het preventieve voorveld in lijn met de ambities uit het collegeprogramma ter grootte van € 250.000. De verwachting is dat deze investeringen zich manifesteren in verdere kostenverlagingen op de maatwerkvoorzieningen binnen vooral Jeugd maar ook een stukje WMO. Zie ook de voorzieningen in product 2.3 en 2.4.

Een incidenteel nadeel van € 224.000 in 2024, een structureel nadeel van € 1.064.000 vanaf 2025

Verbonden Partij GR IJsselgemeenten

De eerste begrotingswijziging 2024 bestaat uit een voordeel van € 129.000 en een nadeel van € 14.000 die per saldo een voordeel opleveren van € 115.000 voor Zuidplas in 2024. Het voordeel komt voort uit de vrijval van de reserve ESF (Europees sociaal fonds), die aan de gemeenten wordt uitgekeerd (zie ook product 2.2 Participatiebudget). Het nadeel bestaat uit de bijdrage aan de uitvoering Leefgeld Oekraïners en een mutatie in de CAO stelpost.

De hogere bijdragen vanaf 2025 en verder zijn volledig toe te schrijven aan gestegen loonkosten.

Een voordeel van € 115.000 in 2024, een nadeel van € 157.000 in 2025 en een structureel nadeel van € 176.000 vanaf 2026

Regeling Hulp Gedupeerden Toeslagenproblematiek (SPUK)

In 2023 hebben zich 12 gedupeerden gemeld. De totale uitgaven inclusief uitvoering kwamen daarbij uit op circa € 124.000. In 2024 zijn er vooralsnog 6 aanmeldingen geregistreerd. Voorgesteld wordt om hiervoor een bedrag te ramen van € 70.000 in de begroting. Het volledige bedrag wordt gecompenseerd via de Specifieke Uitkering vanuit het Rijk.

Budget neutraal met € 70.000 op zowel lasten als baten in 2024

*Product 2.2 Werk en Inkomen**Inburgering (SPUK)*

Voor de inburgeringsvoorzieningen en aanvulling leerroutes is een bedrag van ruim € 1.000.000 opgenomen voor 2024, zowel lasten als baten. Eind vorig jaar is de voorlopige beschikking van het Rijk ontvangen. De hoogte van het bedrag hangt samen met het aantal statushouders en de taakstelling die aan de gemeente is opgelegd.

Budgetneutraal € 1.049.489 hogere lasten en baten incidenteel in 2024

Verbonden partij Promen (Wsw)

De nieuwe en gewijzigde begroting Promen vertaalt zich in een aantal bijstellingen over de komende jaren. De bijstellingen zijn het gevolg van 2 ontwikkelingen. Ten eerste de ontwikkeling in het aantal WSW-plekken. Dit aantal daalt sinds 2015 op grond van de Participatiewet. Mensen met een arbeidsbeperking worden zoveel mogelijk begeleid naar regulier werk, waardoor er een verschuiving plaatsvindt richting participatie (zie Participatiebudget). De tweede ontwikkeling is de indexering op loon en prijs toegepast vanaf 2025. De indexering is conform FKGR en zorgt voor de nadelen in 2025-2027.

Een voordeel van € 72.000 in 2024, een nadeel van € 53.000 in 2025, een nadeel van € 62.000 in 2026 en 2027, een voordeel van € 57.000 in 2028

Energietoeslag 2023

De Energietoeslag (2023) is grotendeels in het afgelopen jaar uitgekeerd. Het resterende deel wordt in 2024 uitgekeerd. Er kan nog tot medio 2024 een beroep worden gedaan op deze regeling. Op basis van de prognose van GR IJsselgemeenten, de uitvoerende partij, wordt er nog ongeveer € 400.000 uitgekeerd dit jaar. De rijksbijdrage die de volledige kosten van deze regeling dekt is met de decembercirculaire 2023 toegevoegd aan het gemeentefonds, waarmee dit onderdeel budgettair neutraal is (zie programma 6 Jaarstukken 2023).

Een nadeel van € 400.000 in 2024

Participatiebudget

Zie ook toelichting Verbonden partij Promen. Het voordeel van € 72.000 op de herziene begroting 2024 Promen wordt budgetneutraal toegevoegd aan het Participatiebudget vanwege de beschreven verschuiving. De uitgaven Participatie groeien de laatste jaren stevig, waardoor er een structureel tekort dreigt te ontstaan. Om het tekort op korte termijn te dichten wordt voorgesteld om een vrijval van de ESF (Europees Sociaal Fonds) reserve GR IJsselgemeenten (product 2.1) toe te voegen aan het Participatiebudget. Voor Zuidplas is dit een incidenteel voordeel van € 129.000. Een structurele oplossing volgt in een later stadium.

Een nadeel van € 201.000 in 2024

Product 2.3 Jeugd

Indexatie maatwerkvoorzieningen Jeugd

In 2023 kwamen de totale uitgaven op de maatwerkvoorzieningen Jeugd uit op € 14.800.000. Dat betekende een tekort op de begroting van circa € 500.000. Voor 2024 zijn de tarieven Jeugdzorg geïndexeerd met een gewogen percentage van 7,5%. De autonome stijging bij gelijkblijvend volume komt daarmee uit op € 1.100.000 (7,5% over € 14.800.000).

Naast de autonome ontwikkelingen op de prijs is er een afvlakkende trend zichtbaar in de groei in het gebruik van de maatwerkvoorzieningen (volume). Dit heeft te maken met de maatregelen in het preventieve kader en de Hervormingsagenda Jeugd. De werkelijke uitgaven stegen in 2023 met ongeveer 5% ten opzichte van een jaar eerder bij een prijsindexatie van gemiddeld 7% én de groei van het aantal inwoners. Voor de effecten van de Hervormingsagenda is daartoe eerder al een oplopende taakstelling opgenomen in de gemeentelijke begroting. Voor 2024 is dit een bedrag van € 700.000. Ook de investeringen in het preventieve veld, opgenomen in de begroting van Stichting ZO! (zie product 2.1) hebben een positief effect op de uitgaven in de Jeugdzorg. Voor 2024 is het geraamde effect € 250.000. Dit bedrag kan worden verdisconteerd in de totale uitgaven.

Resumerend leiden deze ontwikkelingen tot het volgende plaatje.

A	Uitgaven 2023	14.800.000	
B	Indexatie 2024	1.110.000	7,50%
C (=A+B)	Bruto kosten 2024	15.910.000	
D	Taakstelling 2024	700.000	
E	Effecten investeringen preventie	250.000	
F (=C-D-E)	Netto kosten 2024	14.960.000	
G	Huidige begroting	14.000.000	
E (=F-G)	Benodigde bijstelling	960.000	

Voorgesteld wordt om een structurele bijstelling toe te passen op de maatwerkvoorzieningen Jeugd van € 960.000 met vanaf 2024

Een structureel nadeel van € 960.000 vanaf 2024

Persoonsgebonden budget (PGB) Jeugd

De uitgaven PGB lopen jaarlijks steeds verder terug wat ervoor zorgt dat een bijstelling naar beneden nu mogelijk is. Totaal voor € 100.000 op de diverse PGB onderdelen binnen Jeugd.

Een structureel voordeel van € 100.000 vanaf 2024

Product 2.4 Maatschappelijke ondersteuningBijstelling Wmo-voorzieningen

Het voordeel van € 700.000 op de jaarrekening 2023 op het totale product Maatschappelijke ondersteuning leidt tot mogelijkheden om de diverse Wmo budgetten te verscherpen conform de trend die zich steeds verder voortzet. Daarentegen stijgen de kosten per product middels indexering van gemiddeld 6% én groeit het aantal mensen en dus potentiële gebruikers binnen de gemeente. Buiten de autonome ontwikkelingen is de verwachting dat de investeringen in het preventieve voorveld zich steeds nadrukkelijker zullen terugverdienen middels besparingen in de maatwerkvoorzieningen (zie ook product 2.1 Stichting ZO!). Hoewel dit met name van toepassing is bij de Jeugd wordt met dit effect in mindere mate rekening gehouden in de totale bijstelling Wmo. Per saldo wordt voorgesteld om op de Wmo-zorgvoorzieningen een voordeel te verwerken van structureel € 290.000 vanaf 2024. Het voordeel bestaat voor € 360.000 aan hogere lasten, maar daar tegenover staat € 650.000 aan hogere baten. De hogere baten worden voor € 25.000 verklaard doordat er meer mensen gebruik maken van ondersteuning en daarmee het totaal aan ontvangen eigen bijdragen stijgt. € 600.000 is opgenomen voor Beschut wonen. Dit betreft zowel een last als een baat die per saldo budget neutraal zijn.

Een structureel voordeel van € 290.000 vanaf 2024

Persoonsgebonden budget (PGB) Wmo

Ook de PGB budgetten Wmo laten een dalende trend zien de afgelopen jaren. Het voordeel op de begroting bedraagt € 72.000 structureel vanaf 2024.

Een structureel voordeel van € 72.000 vanaf 2024

Wijk-GGD

Voor de inzet van de Wijk-GGD'er is een subsidie van ZonMW binnengehaald van € 200.000 voor de periode 2024-2027. Deze subsidie is verwerkt over de 4 respectievelijke jaren.

Een structureel voordeel van € 50.000 van 2024 t/m 2027

Product 2.5 VolksgezondheidVerbonden Partij Hecht

Voor 2024 is een incidentele bijdrage noodzakelijk nodig om het weerstandsvermogen te herstellen. In 2023 is er een fors tekort ontstaan op het bedrijfsresultaat in verband met significant gestegen (loon)kosten. Omdat dit tekort vorig jaar niet gedekt kon worden middels een eenmalige bijdrage van de deelnemende gemeenten is dit tijdelijk middels een onttrekking uit de reserve van Hecht afgedekt en vervolgens doorgeschoven naar 2024.

De programmabegroting 2025-2028 is beleidsarm en bestaat enerzijds uit een indexering conform FKGR en anderzijds de budgettaire neutrale overheveling van € 145.000 van het onderdeel GHOR naar de Veiligheidsregio. (zie toelichting product 1.3 Veiligheid)

Een nadeel van € 211.000 in 2024, een structureel nadeel van € 213.000 vanaf 2025

Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA SPUK)

Conform het uitvoeringsplan 2024 zijn de diverse onderdelen aangepast binnen de begroting. Het totale budget voor de uitvoering van GALA wordt door het Rijk beschikbaar gesteld middels de brede SPUK. Op basis van het uitvoeringsplan zal niet het volledige rijksbudget worden benut. In de begroting is

momenteel nog wel het volledige budget verwerkt. Door deze budgetneutrale bijstelling worden de uitgaven (en inkomsten) geactualiseerd naar de verwachte bedragen. De ruimte om het volledige budget te benutten blijft uiteraard wel bestaan. De mutatie geeft enkel de bijstelling op de huidige begroting weer.

Budget Neutraal € 337.000 lagere lasten en baten in 2024

Programma 3 Maatschappelijk domein

Zorgen voor goede voorzieningen op het gebied van sport, onderwijs en cultuur

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 3.1 Sport
- 3.2 Onderwijs
- 3.3 Cultuur

Inleiding

We streven naar goede voorzieningen op het gebied van sport, onderwijs en cultuur. Hiermee stellen we onze inwoners in staat om prettig te wonen, leren en recreëren binnen onze gemeente.

Product 3.1 Sport

Algemeen doel product

Het faciliteren van een divers aanbod van sport en bewegen ten behoeve van de gezondheid en sociale cohesie.

Ontwikkelingen

- Het beheer en de exploitatie van de binnensportaccommodaties is ondergebracht bij drie stichtingen: Sportstichting Zuidplas, Dorpshuis Swanla en Dorpshuis Op Moer. Sportstichting Zuidplas beheert en exploiteert het grootste deel van de accommodaties. Gedurende 2023 is duidelijk geworden dat Sportstichting Zuidplas in 2024 te kampen heeft met een tekort in de begroting van 314.000,- euro. In het eerste kwartaal van 2024 is door de gemeente een scan uitgevoerd naar de financiële situatie van Sportstichting Zuidplas. Daaruit is naar voren gekomen dat aanvullende financiering vanuit de gemeente in 2024 noodzakelijk is.
- Tevens is naar voren gekomen in de scan dat de maatregel uit de programmabegroting 2024-2027 om onderhoudskosten per 2024 bij de huurder te leggen, in 2024 voor Sportstichting Zuidplas een extra kostenpost betekent van circa 350.000,-. Binnen de begroting van Sportstichting Zuidplas is geen ruimte om die kosten in 2024 te dragen. Deze maatregel uit de programmabegroting raakt ook een aantal andere stichtingen. Bij product 5.3 (Vastgoed) komt dit onder 'ontwikkelingen' nader aan de orde. (zie het kopje ontwikkelingen onder product 5.3 vastgoed).

Doelstellingen en inspanningen

De doelstelling(en) en inspanning(en) behorende bij het faciliteren van een divers aanbod van sport en bewegen ten behoeve van de gezondheid en sociale cohesie zijn integraal onderdeel van een aantal andere doelstellingen. Om die reden zijn hier geen separate doelstellingen en inspanningen op het gebied van sport opgenomen.

Product 3.2 Onderwijs

Algemeen doel product

Elk kind in Zuidplas krijgt passend, inclusief en zo thuisnabij mogelijk onderwijs.

Ontwikkelingen

Op basis van de Visie op Onderwijs en vanuit de Lokale Educatieve Agenda en het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs, alle vastgesteld in 2023, is en wordt gewerkt aan de concrete uitwerking van de doelstellingen met betrekking tot onderwijshuisvesting, de aansluiting tussen onderwijs en zorg en thuisnabij onderwijs. Over dat laatste is vermeldenswaard dat het onderwijs voor anderstalige nieuwkomers met de start van twee taalklassen in het basisonderwijs meer thuisnabij gerealiseerd kan worden. Jongeren van de middelbare schoolleeftijd zijn voor taalonderwijs aangewezen op de Internationale schakelklassen

in Gouda, verkend wordt of daarvoor mogelijkheden zijn in Capelle aan den IJssel. Onvoorspelbaar, door de landelijke ontwikkelingen, is daarbij voor beide groepen hoe groot de benodigde capaciteit is en zal zijn.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“De groei van onze gemeente benutten we optimaal om zo, in samenhang tussen dorpen en buurtschappen, onze voorzieningen beter aan te laten sluiten aan de behoefte en op peil te houden.”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor toegankelijke/goede voorzieningen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
Er is sprake van een consistent en herkenbaar beleid rond onderwijs.	De in december 2023 vastgestelde Visie op Onderwijs en de concretisering daarvan in de Lokale Educatieve Agenda (LEA) en het Integraal Huisvestingsplan (IHP) vormen de basis voor en zijn vast agendapunt in de overleggen met schoolbesturen en –directeuren.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
In 2024 ligt er een visie op onderwijs dat dient als richtinggevend kader. Uitvoeringsprogramma’s, projecten en beleidskeuzes zijn gebaseerd op en worden getoetst aan deze integrale visie.		Dit is afgerond en ingebed in de samenwerking met de scholen.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Beter anticiperen op onze groei en het aantal benodigde schoollokalen eventueel in een flexibele huisvesting.”* uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor onderwijs.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
Goed onderwijs vindt plaats in goede huisvesting. Dit betekent: 1. Bij nieuwbouw wordt de benodigde capaciteit bepaald op het jaar waarop het verwachte aantal leerlingen het grootst is en wordt rekening gehouden met een bandbreedte voor extra groei van het aantal leerlingen en multifunctioneel gebruik. 2. Noodlokalen worden alleen neergezet om een tijdelijke situatie te overbruggen: - tijdens vervangingsopgave: als interim-voorziening. - tijdens uitbreidingsopgave: waarbij we voor groeiwijken uitgaan van de t=0 systematiek en voor bestaande wijken van de t-1 systematiek.	In Q1 van 2024 zijn nieuwe prognoses opgeleverd. Voor Zevenhuizen is er een duidelijk snellere stijging van het aantal leerlingen. Hierdoor is eerder dan voorzien in het IHP uitbreiding nodig. Er zijn veel factoren van invloed op de groei van het leerlingaantal. Prognoses kunnen daardoor afwijken van de werkelijkheid, maar geven wel een trend aan. De opgaven uit het IHP worden daarom nu in twee fases uitgevoerd: 1 De permanente uitbreiding van IKC Koningskwartier met vier lokalen is reeds met spoed in uitvoering genomen, oplevering z.s.m. 2 Het haalbaarheidsonderzoek voor heel het dorp Zevenhuizen start nog dit jaar als integrale opgave.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Uitvoeren van haalbaarheidsonderzoeken op grond van het IHP 2023-2027.		Het Uitvoeringsprogramma voor de bestaande dorpen is in Q2 vastgesteld. Het proces om te komen tot een Uitvoeringsprogramma voor het Vijfde dorp wordt in Q2 opgestart. In het Uitvoeringsprogramma bestaande dorpen is een planning opgenomen voor de diverse haalbaarheidsonderzoeken. In Q1 en Q2 van 2024 hebben de eerste startgesprekken plaatsgevonden.
Uitvoeren van diverse projectplannen volgens een vastgesteld Uitvoeringsprogramma.		Er wordt op dit moment nog gewerkt aan een aantal opgaven uit het vorige IHP: twee opgaven in Nieuwerkerk (wijk Esse en wijk Zuidplas), een uitbreiding in Moerkapelle. De eerdergenoemde opgave in Zevenhuizen komt uit het nieuwe IHP en heeft op dit moment de eerste prioriteit.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Inzetten op volledig voortgezet onderwijs in Zuidplas.”* uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor onderwijs.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
In 2024 komt uitsluitsel over de haalbaarheid van het realiseren van volledig voortgezet onderwijs in Zuidplas.	Het onderzoek naar de haalbaarheid wordt uitgevoerd door de betrokken schoolbesturen, in overleg ook met scholen in de regio. De voortgang hiervan komt aan de orde in het OOGO (op overeenstemming gericht overleg) Onderwijs Zuidplas. Het overleg in de regio spitst zich toe op vragen als waar bied je idealiter wat aan, hoe zorg je in samenspraak voor stabiliteit in leerlingenaantallen en een aantrekkelijk aanbod.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Samen met de schoolbesturen het proces uitwerken voor deze specifieke opgave uit het IHP 2023-2027.		Een startgesprek voor deze opgave vindt plaats in Q3

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Betere aansluiting tussen passend onderwijs en jeugdhulp op scholen.”* uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor onderwijs.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording	
In 2025 vinden meer kinderen en jongeren een passend onderwijs/zorg aanbod (ten opzichte van 2022).	Naast specifieke aandacht voor thuiszittende leerlingen (in regionaal verband, met de samenwerkingsverbanden passend onderwijs) en voor anderstalige nieuwkomers (taalklassen) wordt in algemene zin ingezet op een goede aansluiting van zorg en onderwijs, op vroegsignalering en op preventieve inzet.	
Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Uitvoering geven aan de Regionale aanpak VSV, Lokale Educatieve Agenda, Passend Onderwijsplannen van de Samenwerkingsverbanden Onderwijs.		In de regionale uitvoeringsagenda's passend onderwijs wordt vormgegeven aan speerpunten op gebieden als thuiszitters, integrale arrangementen onderwijs en zorg en collectieve zorginzet, zowel in Midden-Holland als bij de IJsselgemeenten. De thema's passend, inclusief en thuisnabij onderwijs uit de LEA zijn vaste agendapunten bij de overleggen met schoolbestuurders en –leiders.
Vervolg geven en verbreden van de pilot IKC.		Na de afronding van de pilot IKC is de inzet van een jeugdhulpdeskundige in het IKC structureel gemaakt en hebben gesprekken plaatsgevonden met andere scholen om tot een soortgelijke samenwerking te komen. In de uitvoering van het IHP worden dergelijke plannen van scholen meegenomen.
Inzet NPO middelen m.n. voor Schoolmaatschappelijk werk.		De inzet van schoolmaatschappelijk werk op de scholen is tijdelijk verdubbeld (tot en met schooljaar 2023-2024) met de inzet van de NPO-middelen
Thuisnabij onderwijs agenderen bij OOGO en Jeugdhulporganisaties.		Thuisnabij onderwijs is onderdeel van de Lokale Educatieve Agenda en is van daaruit vast agenda-onderwerp bij het OOGO. De twee (in schooljaar 2023-2024 voor het eerst in uitvoering) taalklassen in het primair onderwijs zorgen ervoor dat betreffende kinderen niet langer op taalklassen in buurgemeenten zijn aangewezen.

Verbonden partijen
Stichting ZO!

Stichting ZO! verzorgt het schoolmaatschappelijkwerk op de basisscholen inclusief de tijdelijke uitbreiding tot einde schooljaar 2023-2024. De jeugdhulpdeskundige in het KC Koningskwartier wordt ook ingezet vanuit Stichting ZO!.

Product 3.3 Cultuur

Algemeen doel product

De Cultuurvisie die in 2019 is vastgesteld, is ook de komende jaren uitgangspunt voor het beleid. Dit betekent dat het college met name inzet op de bevordering van culturele activiteiten en het behoud van cultureel erfgoed. Een belangrijk speerpunt binnen de cultuurvisie is: 'Cultuur is van iedereen, voor iedereen. Cultuur is overal of zou overal kunnen zijn'. Dit betekent dat we de dwarsverbanden met andere beleidsterreinen nadrukkelijker opzoeken en nog meer samen met vrijwilligers en ondernemers willen optrekken.

Ontwikkelingen

Lokaal

Het aantal culturele activiteiten in Zuidplas dat dit jaar wordt georganiseerd door verenigingen en stichtingen is bijzonder groot. Het is en blijft de kunst om alle activiteiten goed op elkaar af te stemmen en voor het voetlicht te krijgen zodat de inwoners weten wat er allemaal te doen is. De samenwerking met het onderwijs en met het zorg- en welzijnsveld krijgt volop de aandacht. 'Jong geleerd is oud gedaan' geldt zeker ook voor het onderwerp cultuur en de positieve gezondheidseffecten die dat met zich meebrengt. In de tweede helft van 2024 staat een herijking van de cultuurvisie op de planning dit zal in afstemming plaatsvinden met de herijking van het subsidiebeleid en het opstellen van de visie maatschappelijke voorzieningen. Hierin spelen we nog meer in op de koppelingen met andere beleidsterreinen en welke rol de gemeente hierin kan pakken. Er zijn gesprekken met de grotere cultuurinstellingen over het beter borgen van cultuur, deze worden in de tweede helft van 2024 voortgezet.

Regionaal

Binnen Regio Midden-Holland is cultuur een steeds belangrijker onderwerp. Om de samenwerking op het gebied van cultuur te intensiveren is ingezet op de erkenning van de regio als 'stedelijke cultuurregio' door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW). Hiervoor is ook een regioprofiel opgesteld. Als stedelijke cultuurregio versterken we onze informatiepositie en kunnen we beter anticiperen op Rijksbeleid.

Een andere ontwikkeling binnen de Regio Midden-Holland is de nieuwe periode van de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK). De huidige periode (CmK-3) loopt eind 2024 af en per januari 2025 start CmK-4. De regeling is gericht op het duurzaam versterken van de kwaliteit van cultuureducatie en hiervoor is onlangs een regionaal plan voor 2025-2028 opgesteld.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie "*Huidig cultuurbeleid continueren.*" uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor cultuur en erfgoed.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. Medio 2023 worden alle inwoners in staat gesteld om zich op cultureel gebied te ontwikkelen, met aandacht voor kwetsbare doelgroepen.	In 2024 zetten we de doelstelling voort. We zetten in op het beter zichtbaar maken van initiatieven en mooie plekken in onze gemeente. Cultuureducatieve activiteiten op de basisscholen, op het voortgezet onderwijs en in het aanbod van Brains is belangrijk voor de culturele ontwikkelingen van kinderen/jongeren. De gemeente ondersteunt vele culturele verenigingen en stichtingen zodat alle inwoners in aanraking kunnen komen met cultuur.
2. Medio 2026 is het aantal deelnemers aan culturele activiteiten gestabiliseerd met 70% op basis van het panelonderzoek cultuur. De tevredenheid over het culturele activiteiten aanbod is gestabiliseerd.	In alle dorpen vinden aantrekkelijke activiteiten plaats voor jong en oud.
3. Medio 2026 is het huidige culturele erfgoed in de gemeente behouden gebleven en de zichtbaarheid en vindbaarheid voor de inwoners toegenomen.	<p>Op diverse dossiers (zoals Geertuidahoeve, verplaatsing oorlogsmonument Zevenhuizen, Steenovens Klein Hitland, etc.) vinden activiteiten plaats om cultureel erfgoed te behouden, te beschermen en onder de aandacht te brengen van inwoners en bezoekers.</p> <p>Voor wat betreft de Steenovens is in 2021 eerder een raadsbesluit genomen om een bedrag van €100.000 ter beschikking te stellen. Dit in het kader van de verduurzaming van het maatschappelijk vastgoed en zodat aanpassingen doorgevoerd kunnen worden om maatschappelijke activiteiten te kunnen ontplooiën. Door diverse ontwikkelingen is dit nog niet benut.</p> <p>Dit bedrag was geraamd op een begroting die in de tussentijd door nieuwe inzichten op een aantal aspecten is veranderd. Denkend aan andere (slimme) vormen van verduurzaming. Op het moment van schrijven wordt gewerkt aan een nieuwe raming. Indien de nieuwe raming leidt tot een ander bedrag dan oorspronkelijk geraamd (de €100.000), dan wordt dit meegenomen in de najaarsnota.</p>
4. Medio 2023/2024 worden er bij de ontwikkeling van ruimtelijke projecten koppelkansen met cultuur en erfgoed benut.	Erfgoed krijgt een plaats in ruimtelijke plannen (bijvoorbeeld in de omgevingsplannen, gebiedspaspoorten en ander ruimtelijke beleid).

5. Voor eind 2024 is het aanbod van erfgoedevenementen uitgebreid.				Het verdrag van Faro biedt aanknopingspunten om samen met de erfgoedinstellingen nieuwe projecten te initiëren.				
Effectindicator	Realisatie 2019	Zomernota 2024		Begroting medio 2026				
2.1 Deelnemers culturele activiteiten	79%	Nog niet bekend	Meting eind 2026	≥ 70%				
2.2 Tevredenheid over culturele activiteiten-aanbod	22%	Nog niet bekend	Meting eind 2026	≥ 22%				

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Stimuleren van onze culturele partners om vernieuwende activiteiten te initiëren.		<ul style="list-style-type: none"> -Er vindt een evaluatie plaats van de Uit-agenda -Regionaal is een nieuw plan in voorbereiding voor de nieuwe regeling Cultuureducatie met Kwaliteit -Culturele verenigingen organiseren tal van activiteiten -Eind 2024 reiken we weer de jaarlijkse cultuurprijs uit -We gaan met de culturele instellingen in gesprek over de herijking van de cultuurvisie.
1.2 Op lokaal niveau vorm (blijven) geven aan Europese (culturele, educatieve, sportieve en zakelijke) uitwisseling; samen met de inwoners en organisaties binnen Zuidplas onderhouden we de banden met onze Duitse partnergemeente Bückebug (deze jumelage bestaat in 2024 50 jaar). De Stichting Internationale Betrekkingen is (in samenspraak met de gemeente) verantwoordelijk voor de organisatie en de uitvoering van de jumelage-activiteiten.		<p>In juni 2024 vindt de jubileumviering van de internationale stedenband plaats in Bückebug. Aan deze jubileumviering nemen verschillende verenigingen uit Zuidplas deel, alsmede een delegatie vanuit het gemeentebestuur van Zuidplas.</p> <p>In 2025 wordt het 50-jarig bestaan van de jumelage ook in Zuidplas gevierd met een delegatie van verenigingen en het gemeentebestuur uit Bückebug</p>
3. Een uitvoeringsprogramma opstellen in samenspraak met de klankbordgroep erfgoed en extra aandacht geven aan het delen van informatie en kennis.		We werken aan een Uitvoeringsprogramma Erfgoedbeleid dat in Q4 wordt opgeleverd
4. Opnemen van een paragraaf over cultuur en erfgoed in de ruimtelijke plannen.		In het Perspectief Ruimtelijke Ontwikkeling Zuidplas en de gebiedspaspoorten besteden we aandacht aan het maatschappelijk rendement van de diverse projecten. Cultuur en Erfgoed (spoor Vitaal en leefbaar Zuidplas) maken hier onderdeel van uit.

<p>5. Stimuleren van onze erfgoedpartners om erfgoedevenementen te initiëren.</p>		<p>Gouda en Zuidplas werken samen om aansluiting te vinden bij de Erfgoedlijnen van de provincie Zuid-Holland. Op basis van thematische verhaallijnen werken we samen met erfgoedorganisaties om innovatieve projecten op te zetten. Het gaat daarbij om het overkoepelend thema Maakbaar Landschap.</p>
---	--	--

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“De groei van onze gemeente benutten we optimaal om zo, in samenhang tussen dorpen en buurtschappen, onze voorzieningen beter aan te laten sluiten aan de behoefte en op peil te houden.”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor toegankelijke/goede voorzieningen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
<p>Teneinde een integraal beeld te behouden op het voorzieningenniveau van Zuidplas, stellen we complementair hieraan een visie op maatschappelijke voorzieningen op voor de gehele gemeente die leidraad kan zijn voor het voorzieningenprogramma voor het Middengebied</p>	<p>Begin 2023 is de Ruimtelijke verkenning voorzieningen Middengebied opgeleverd, waarin is gekeken naar zowel maatschappelijke als commerciële voorzieningen voor het Middengebied. Deze ruimtelijke verkenning diende als input voor de door de gemeenteraad in oktober 2023 vastgestelde Nota van Uitgangspunten Middengebied en het bestemmingsplan.</p> <p>Daarnaast is in het tweede kwartaal van 2024 het opstellen van een brede visie op maatschappelijke voorzieningen opgestart voor de hele gemeente Zuidplas. Die visie zal gebruikt worden bij het concretiseren van het uiteindelijke voorzieningenprogramma voor het Middengebied.</p>

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
<p>We stellen een visie op maatschappelijke voorzieningen op voor de gehele gemeente.</p>		<p>Het opstellen van de voorzieningensvisie is in Q2 van 2024 opgestart. Over dit traject zal de raad op een later moment in 2024 nader geïnformeerd worden.</p>

Wat mag het programma maatschappelijk domein kosten?

3. Maatschappelijk domein		bedragen * € 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000		2024	2025	2026	2027	2028
3.1: Sport		-41	141	-136	-136	-186
Bijstelling kredieten inclusief fasering Sportpark Swanla		52	140	-0	-0	-0
Aanvullende subsidie Sportstichting Zuidplas		-314	-	-	-	-
VvE Locatie Van Beethovenlaan (school en gymzaal)		-	-1	-1	-1	-1
Machine onkruidbeheer		-	-8	-8	-8	-8
Aanpassing rente (zie programma 6)		113	53	-83	-84	-133
Bijst. afschrijvingslasten begroot-werkelijk o.b.v. JR 2023 (toelichting progr. 1)		151	-	-	-	-
Budget neutraal		-43	-43	-43	-43	-43
3.2: Onderwijs		427	-139	-328	-387	-730
Indexatie leerlingenvoer		-107	-107	-107	-107	-107
Indexatie bewegingsonderwijs		-44	-44	-44	-44	-44
Huurkosten tijdelijke huisvesting scholen		-19	-77	-19	-	-
Bijstelling IHP kredieten		-	-37	43	6	-173
IHP Uitbreiding Koningskwartier (4 lokalen)		-	-8	-8	-8	-8
Aanpassing rente (zie programma 6)		242	113	-214	-255	-419
Bijst. afschrijvingslasten begroot-werkelijk o.b.v. JR 2023 (toelichting progr. 1)		314	-	-	-	-
Kleine mutaties		6	-14	-14	-14	-14
Budget neutraal		35	35	35	35	35
3.3: Cultuur		7	-26	-27	-27	-27
Streekarchief Begroting 2025		-	-32	-32	-32	-32
Aanpassing rente (zie programma 6)		1	0	-1	-1	-1
Bijst. afschrijvingslasten begroot-werkelijk o.b.v. JR 2023 (toelichting progr. 1)		0	-	-	-	-
Kleine mutaties		-3	-3	-3	-3	-3
Budget neutraal		8	8	8	8	8
Totaal		393	-25	-491	-550	-943

- = nadeel / + = voordeel

Product 3.1 Sport

Bijstelling kredieten inclusief fasering Sportpark Swanla

De kosten voor de aanleg van het grasveld en de kunstgrasvelden (ondergrond en toplaag) zijn gestegen. Daarnaast heeft de grondexploitatie Swanladriehoek te maken met hogere lasten vanwege het toevoegen van enkele kostenposten met betrekking tot nuts, verharding en de grensafscheiding van sport. Bij het Sportpark worden de hogere kosten doorberekend naar de grondprijs waardoor het krediet verhoogd moet worden. Het bedrag van de kredieten moet met € 453.715 worden verhoogd naar € 7.262.356. In de begroting staan de kredieten volledig in 2024 begroot. De fasering is naar verwachting € 625.700 in 2024 en € 6.636.656 in 2025. De verhoging en andere fasering leidt tot een aanpassing van de kapitaallasten in de begroting, te weten een voordeel van € 52.000 in 2024 en € 140.000 in 2025.

Enmalig voordeel van € 52.000 in 2024 en € 140.000 in 2025

Aanvullende subsidie Sportstichting Zuidplas

Gedurende 2023 is duidelijk geworden dat Sportstichting Zuidplas in 2024 te kampen heeft met een tekort in de begroting van € 314.000. In het eerste kwartaal van 2024 is door de gemeente een scan uitgevoerd naar de financiële situatie van Sportstichting Zuidplas. Daaruit is naar voren gekomen dat aanvullende financiering vanuit de gemeente in 2024 noodzakelijk is. In de herziening van het subsidiebeleid zal ook gekeken worden naar de wijze van financiering van de sportaccommodaties.

Enmalig nadeel van € 314.000 in 2024

VvE locatie Van Beethovenlaan

De VvE van de locatie Van Beethovenlaan (School & Gymzaal) heeft besloten dat de schuifdeuren worden vervangen voor draaideuren. Dit brengt een investering met zich mee van € 94.126 excl. BTW. Hier wordt een verdeelsleutel voor gebruikt wat resulteert in een bedrag van € 25.052 excl. BTW voor de Gemeente. De aanpassing wordt in 20 jaar afgeschreven, waarmee de lasten per jaar uitkomen op € 1.253.

Structureel nadeel van € 1.000 vanaf 2025

Machine onkruidbeheer

Om het onkruid, algen en mos beheer op de sportvelden en begraafplaats zo milieuvriendelijk en efficiënt mogelijk uit te voeren, waarbij de fysieke belasting van de medewerker afneemt en het werkplezier vergroot wordt.

De gemeente heeft het beleid om geen bestrijdingsmiddelen te gebruiken, maar op dit moment hebben we geen middelen om hier uitvoering aan te geven.

Structureel nadeel van € 8.000 vanaf 2025

Aanpassing rente

Zie toelichting programma 6

Bijstelling afschrijvingslasten begroot-werkelijk o.b.v. JR 2023

Zie toelichting programma 1.

Product 3.2 Onderwijs

Indexatie leerlingenvervoer

De raming voor de kosten van het leerlingenvervoer is aangepast in verband met prijsindexatie.

Structureel nadeel vanaf 2024 van € 107.000

Indexatie bewegingsonderwijs

De kosten voor het bewegingsonderwijs nemen toe vanwege groei leerlingenaantal.

Structureel nadeel vanaf 2024 van € 44.000

Huurkosten tijdelijke huisvesting scholen

De huur van de tijdelijke units aan de Bermweg is naar verwachting anderhalf jaar langer nodig. Aanvankelijk zou de huur tot oktober 2024 duren maar door vertraging in het proces wordt dit nu tot april 2026.

Een nadeel voor de jaren 2024 t/m 2026 van respectievelijk € 19.000, € 77.000 en € 19.000.

Indexering IHP kredieten

De geraamde investeringen in het IHP 23 e.v. zijn bijgesteld in de tijd en naar prijspeil 2024. Dit heeft gewijzigde kapitaallasten tot gevolg.

Voor 2025 een nadeel van € 37.000, voor 2026 een voordeel van € 43.000, voor 2027 een voordeel van € 6.000 en een nadeel van € 173.000 voor 2028

IHP Uitbreiding Koningskwartier

Het leerlingenaantal op de scholen in Zevenhuizen stijgt sneller en harder dan waarmee in het IHP rekening werd gehouden. De planning is om in 2024 versneld vier permanente lokalen bij het KC Koningskwartier te realiseren die begin 2025 in gebruik worden genomen.

In voorliggende zomernota wordt u gevraagd om het gereserveerde deel in het IHP 2023 en een aanvullend krediet (€ 389.000) beschikbaar te stellen, in totaal € 1.112.837. De extra kapitaallasten van deze aanvullende investering bedragen structureel € 12.800 (afschrijving + rente). Rentelasten worden centraal via het voorstel op programma 6 gewijzigd.

Structureel nadeel van € 8.000 (afschrijving) met ingang van 2025.

Aanpassing rente

Zie toelichting programma 6

Bijstelling afschrijvingslasten begroot-werkelijk o.b.v. JR 2023

Zie toelichting programma 1.

Product 3.3 Cultuur

Linker turfschuur Steenovens Klein Hitland (R20.000075)

Om de Steenovens meer 'op de kaart' te zetten en om het verhaal van de steenovens te vertellen zijn aanpassingen aan de linker turfschuur van de Steenovens Klein Hitland nodig. Van de totale investering van € 172.712 excl. Btw neemt de stichting, door middel van sponsoring en inzet van vrijwilligers, € 65.280 excl. Btw voor haar eigen rekening. Het resterende bedrag voor de gemeente leidt tot kapitaallasten in de gemeentelijke begroting.

Structureel nadeel van € 5.000 vanaf 2025

Streekarchief

Op basis van de ontwerpbegroting 2025 van het Streekarchief Midden Holland dient de bijdrage voor 2025 structureel te worden verhoogd met € 32.000.

Structureel nadeel van € 32.000 vanaf 2025

Aanpassing rente

Zie toelichting programma 6

Bijstelling afschrijvingslasten begroot-werkelijk o.b.v. JR 2023

Zie toelichting programma 1.

Programma 4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling

Ontwikkeling met dorpse identiteit

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening
- 4.2 Wonen
- 4.3 Economie
- 4.4 Verkeer en vervoer
- 4.5 Gebiedsontwikkeling

Inleiding

Onze gemeente kenmerkt zich door haar ondernemende karakter. We investeren in het behoud van het dorps karakter en waar nodig in het versterken van de dorpen van Zuidplas zodat het daar prettig wonen en werken blijft. Daarbij bouwen we naar zowel lokale als bovenregionale behoefte, waarbij integrale en duurzame gebiedsontwikkeling ons uitgangspunt is. We hebben oog voor een evenwichtige woningvoorraad, de verkeersontsluiting, het voorzieningenniveau en het ondernemerschap. We bereiden grote transities voor op het gebied van energie, klimaat en de implementatie van de Omgevingswet.

Product 4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening

Algemeen doel product

Het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Hierin is de omgevingskwaliteit toekomstbestendig en zet de gemeente in op een doelmatig beheer, gebruik en ontwikkeling van de fysieke leefomgeving.

Ontwikkelingen

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de omgevingswet in werking getreden als ook de Wet Kwaliteit Borging (WKB). Na een zeer lange voorbereiding zijn wij klaar voor de nieuwe manier van vergunningverlening met een kortere termijn van 8 weken. Er zijn diverse nieuwe werkprocessen opgesteld om te kunnen werken conform de omgevingswet. Zo is er een proces opgericht voor de intake- en omgevingstafel waarbij initiatieven integraal worden behandeld. We blijven de processen evalueren en aanpassen waar dit nodig wordt geacht.

Omgevingsplan

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft de gemeente een Omgevingsplan van rechtswege. Dit omgevingsplan bestaat uit een tijdelijk deel (alle oude bestemmingsplannen en verordeningen van de gemeente en bruidsschat regels) en een nieuw deel (wat op dit moment nog leeg is, met uitzondering van eventuele voorbereidingsbesluiten op basis van overgangsrecht). Het omzetten van regels van het tijdelijke deel naar het nieuwe deel van het omgevingsplan moet eind 2031 klaar zijn.

Gebiedspaspoorten

In 2024 en 2025 blijven we inzetten op het behoud en versterken van de fysieke leefomgeving in en grenzend aan de dorpen. Nu de Omgevingsvisie Zuidplas 2040 is vastgesteld, gaat de gemeente aan de slag met de uitwerking van de langetermijnambities. Eerder stelde u op 24 januari 2023 het Gebiedspaspoort Zevenhuizen vast, op 25 oktober 2023 nam u een positief besluit over het Gebiedspaspoort Moerkapelle en in het najaar van 2024 legt het college het Gebiedspaspoort Moordrecht aan u voor. In 2024 en 2025 werken we aan het opstellen van het gebiedspaspoort voor het laatste dorp: Nieuwerkerk aan den IJssel. Daaropvolgend wordt het omgevingsplan per dorp opgesteld en tevens in de gemeenteraad besproken en vastgesteld. Ook voor het landelijk gebied rondom alle dorpen zal een (deel)omgevingsplan worden opgesteld en aan de gemeenteraad worden voorgelegd. In het Omgevingsplan voor de h ele gemeente wordt gewerkt aan actueel ruimtelijk beleid, waarbij voldoende mogelijkheden zijn om mee te denken met initiatiefnemers en de ambities -zoals

geformuleerd in de omgevingsvisie- te realiseren. Met deze producten bieden we ruimte aan initiatieven binnen en rondom de dorpen, met de nadruk op het optimaliseren van maatschappelijk rendement.

Daaropvolgend wordt het omgevingsplan per dorp opgesteld en tevens in de gemeenteraad besproken en vastgesteld. Ook voor het landelijk gebied rondom alle dorpen zal een (deel)omgevingsplan worden opgesteld en aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Momenteel is de gemeente bezig met het opstellen van het Omgevingsplan voor het gebied van de Rottemeren. De verwachting is dat deze Q4 - 2024 of Q1 - 2025 gereed is. In het Omgevingsplan voor de héle gemeente wordt gewerkt aan actueel ruimtelijk beleid, waarbij voldoende mogelijkheden zijn om mee te denken met initiatiefnemers en de ambities, zoals geformuleerd in de omgevingsvisie, te realiseren. Met deze producten bieden we ruimte aan initiatieven binnen en rondom de dorpen, met de nadruk op het optimaliseren van maatschappelijk rendement.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Ruimte geven aan ondernemers.”* uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?		Verantwoording
We werken conform de uitgangspunten van de Omgevingswet. Dit leidt uiteindelijk tot snellere en betere besluitvorming met ruimte voor maatwerk voor ondernemers. Dit vraagt om een integrale werkwijze van de gemeente, inwoners, bedrijven en belanghebbende. Hierdoor wordt het vestigingsklimaat voor ondernemers aantrekkelijker.		We werken conform de omgevingswet door de nieuwe manier van vergunningverlening te hanteren. Er wordt gebruikt gemaakt van de intake- en omgevingstafels waarbij dossiers integraal door diverse disciplines worden behandeld. Op deze wijze worden initiatiefnemers, waaronder ondernemers, voorzien van een compleet en tijdig advies.
Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
In Q1-2024 is op alle communicatiekanalen van de gemeente en de ODMH duidelijk op welke wijze ondernemers hun initiatief kunnen aanmelden onder de Omgevingswet.		In Q1 van 2024 zijn er diverse werkzaamheden verricht aan de Zuidplas.nl website zodat deze Omgevingswet-proof is. De teksten zijn in samenspraak met de ODMH opgesteld. Op zowel de Zuidplas website als de website van de ODMH wordt informatiegegeven over hoe, onder de Omgevingswetgeving, een initiatief ingediend kan worden.
We streven ernaar om 90% van de aanvragen binnen de wettelijke reactietermijn af te handelen, echter gelet op de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de bijhorende nieuwe procedures kan het		Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Daarbij worden aanvragen binnen een kortere termijn afgehandeld. In Q1 van 2024 is 97% van de vergunningaanvragen binnen de wettelijke termijn afgehandeld. Later in het jaar kunnen we hier een beter

voorkomen dat wij in de eerste maanden van 2024 dit percentage (nog) niet halen.		beeld van schetsen aangezien er nog veel (complexe) aanvragen zijn binnen gekomen.
--	--	--

Verbonden partijen

Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH)

De Omgevingswet is per 1 januari 2024 in werking getreden en heeft daarmee een grote invloed op de werkzaamheden van de Omgevingsdienst Midden-Holland. De Omgevingsdienst Midden-Holland heeft zich jaren kunnen voorbereiden op de start en is dan ook klaar voor de nieuwe manier van werken. Momenteel zitten wij in een overgangsfase tussen de oude Wabo vergunningen en de Omgevingswet vergunningen. De vele vergunningaanvragen van eind 2023 worden momenteel nog afgehandeld door de ODMH. Ook wordt er veel tijd besteed aan het omzetten van dossiers naar milieubelastende activiteiten onder de Omgevingswet. Er is extra capaciteit ingezet om de achterstanden in te halen.

De Omgevingsdienst Midden-Holland draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde fysieke leefomgeving door:

1. Uitvoering van taken op het gebied van milieu in het algemeen en de Wet milieubeheer en aanverwante wetten in het bijzonder, waaronder de taken op het gebied van milieuvergunningverlening, -handhaving en -toezicht (Omgevingswet). Ook voorziet de ODMH de gemeente Zuidplas van specialistisch milieudadvies (geluid, bodem, lucht, etc.).
2. Uitvoering van de vergunningverlening en handhaving op de Bouw- en woningtoezicht op grond van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging Bouw.

Product 4.2 Wonen

Algemeen doel product

Zuidplas bouwt de komende jaren voor een duurzaam inclusieve samenleving waar ook zorg en aandacht is voor huishoudens die minder zelfredzaam zijn. De gemeente wil de komende jaren een deel van de lokale en regionale bouwopgave voor haar rekening nemen.

Ontwikkelingen

Wet betaalbare huur

De Tweede Kamer behandelt momenteel het wetsvoorstel Wet betaalbare huur. Het voornemen is dat de Wet betaalbare huur vanaf 1 juli 2024 in werking treedt. Als deze wet wordt aangenomen, krijgt de gemeente de wettelijke taak om toezicht te houden op huurprijzen en om handhavend op te treden. Het is nog onduidelijk hoeveel middelen het Rijk hiervoor beschikbaar gaat stellen voor de gemeente.

Wet goed verhuurderschap

Deze wet is per 1 juli 2023 van kracht. Per 1 januari 2024 heeft gemeente in het kader van de Wet Goed Verhuurderschap het verplichte meldpunt ingericht.

Wet Versterking Regie Volkshuisvesting

Het wetsvoorstel Wet Versterking Regie Volkshuisvesting is in maart naar de Tweede Kamer gestuurd. Deze wet zorgt ervoor dat overheden beter en sneller kunnen sturen op woningbouwprogramma's. Naar verwachting zal deze wet niet voor 1 januari 2025 worden aangenomen. Als deze wet wordt aangenomen betekent dat de gemeente een verplicht volkshuisvestelijk programma moet opmaken onder de omgevingsvisie en dat er extra wettelijke urgenten bijkomen, waarvoor een aanpassing van de Huisvestingsverordening nodig is.

Wet maximering huurprijsverhoging geliberaliseerde huurovereenkomsten

Deze wet is op 4 maart aangenomen door de Tweede Kamer en gaat in vanaf 1 mei 2024. Met deze wet wordt het maximeren van huurverhogingen in de vrije sector met drie jaar verlengd. Deze maximale verhoging geldt ook voor de gemeentelijke middenhuurgrenzen.

Provinciaal omgevingsbeleid

De provincie gaat in 2024 haar omgevingsbeleid herzien. Hierin wil zij opnemen dat 40% van de woningbouwprogramma's bestaat uit sociale huur, waar dat momenteel 30% is. De herziening van het omgevingsbeleid wordt in mei ter inzage gelegd. Als 40% sociale huur in het omgevingsbeleid blijft staan, heeft dat consequenties voor het bestaande woningbouwprogramma lokaal en regionaal.

Regionaal

Regionaal wordt met partners gewerkt aan de woondeal- en versnellingstafel ten behoeve van uitvoering van de Regionale Realisatie Agenda Wonen Midden Holland 2023 (de woondeal).

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie "Een passend en betaalbaar woonaanbod voor alle doelgroepen binnen Zuidplas." uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. In 2026 voorziet het kwantitatieve woningaanbod in Zuidplas, bestaand en toekomstig, in 95% van de lokale woonbehoefte van inwoners en lokale werknemers die zich in Zuidplas willen vestigen. Zodat zij zich in Zuidplas kunnen vestigen.	Sinds de vaststelling van het collegeprogramma zijn er geen nieuwe projecten toegevoegd aan het woningbouwprogramma. In nieuwe projecten wordt gestuurd op de programmatische uitgangspunten vastgelegd in de addendum Woonvisie 2025.
2. We stimuleren passende huisvesting voor arbeidsmigranten door te zorgen voor kaders waarbinnen huisvesting van arbeidsmigranten mogelijk is. Om de leefbaarheid en het vestigingsklimaat te verbeteren, de situatie inzichtelijk te krijgen en bovenal om te voldoen aan het oplossen van de maatschappelijk verplichting. Voor wat betreft senioren blijft de gemeente inzetten op het realiseren van meer aanbod van levensloopgeschikte woningen in de nieuwbouw.	Per 1 januari 2024 is het meldpunt ongewenst verhuurgedrag ingesteld en actief op de website. Met het vastgestelde beleidskader huisvesting arbeidsmigranten en kamerverhuur in 2023, zijn de kaders opgeleverd. Dit is afgerond en kan van de doelstellingen af.

	<p>Bij nieuwbouw blijven we inzetten op levensloopbestendige woningen voor ouderen, zoals in het project Kamerling Onnes en Beth San.</p>
<p>3. Zoals beschreven in de woonvisie blijven we in de periode tot en met 2026 streven naar het realiseren van 30% sociale huur in de nieuwbouw. Ook streven we naar 20% betaalbare woningbouw (tot NHG-grens), waaronder middenhuur, door de doelgroepenverordening gericht toe te passen. Door 25% van de sociale- en middenhuur nieuwbouwwoningen toe te wijzen aan eigen inwoners stimuleren we de doorstroming. Hierdoor ontstaan er meer kansen voor jongeren en starters uit de eigen gemeente.</p>	<p>In de loop van 2024 is duidelijk geworden dat een aantal opleveringen beoogd in 2024 verschuiven naar 2025 waardoor er in 2024 geen 30% sociaal wordt opgeleverd in nieuwbouw.</p> <p>Op dit moment zit totaal 27% (netto) sociale huur in het woningbouwprogramma tot en met 2032. Om toe te werken naar 30% sociale huur zijn nieuwe locaties nodig</p> <p>De doelgroepenverordening is eind 2023 toegepast in het bestemmingsplan van het Middengebied.</p> <p>Bij de raamovereenkomst en prestatieafspraken met woningcorporatie is/wordt aangevraagd om de kernbinding toe te passen bij woningtoewijzingen.</p> <p>Er is/wordt in Q2 een themasessie 'stimuleren doorstroming' georganiseerd met corporaties en huurdersraden.</p>

Effectindicator	Nulmeting	NJN 2023	Begroting 2024	Zomernota 2024	Begroting 2026			
Woningaanbod dat aansluit bij lokale woonbehoefte	onbekend	82%			≥ 95%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 We inventariseren de mogelijke instrumenten (erfpacht, starterleningen, huurkoop etc.) om de kansen van starters op de woningmarkt te vergroten.		Momenteel staat een vacature voor een beleidsadviseur wonen uit. Zodra deze is ingevuld kan deze inspanning worden opgestart.
1.2 Inzicht verkrijgen door data rondom wonen te digitaliseren in een lokaal dashboard wonen.	€ 40.000	Momenteel staat een vacature voor een beleidsadviseur wonen uit. Zodra deze is ingevuld kan deze inspanning worden opgestart.

<p>1.3 We verkennen de mogelijkheden voor flexwonen met woningcorporaties om het aanbod voor starters en spoedzoekers te vergroten. Hierover worden prestatieafspraken gemaakt.</p>		<p>Het college heeft de bestuursovereenkomst 'Pilot flexwonen Statushouders' vastgesteld. Deze wordt nog getekend met COA. Hiermee zijn er afspraken gemaakt over de realisatie van minimaal 48 flexwoningen. Daarnaast is een amendement aangenomen om 140 flexwoningen in de eerste fase van het Middengebied te realiseren binnen het eerste jaar na startbouw.</p>
<p>1.4 Er wordt in 2024 een regionale woonzorgvisie opgesteld met lokale aandachtspunten. Vanaf 2026 heeft de gemeente de (wettelijke) verplichting om een lokale woonzorgvisie op te nemen in haar volkshuisvestelijke programma, hiervoor is budget nodig. Hierin krijgt de verbetering van de woonpositie van ouderen en bijzondere doelgroepen een belangrijke plek. Een volkshuisvestelijk programma wordt wettelijke verplicht in het wetsvoorstel Wet Versterking Regie Volkshuisvesting. Om voor 2026 een lokale woonzorgvisie te hebben (al dan niet onderdeel van een volkshuisvestelijk programma), is start eind 2024 nodig.</p>	<p>€ 50.000</p>	<p>De startnotitie voor de regionale woonzorgvisie is in maart door het college vastgesteld.</p> <p>Er wordt gewerkt aan een woningbehoefteonderzoek en startnotitie ten behoeve van de actualisatie van de lokale Woon(zorg)visie of een volkshuisvestelijk programma.</p>
<p>1.5 en 3.1 Vergroten van het woningaanbod in Zuidplas tot 2026 door het bouwen van 2.500 woningen in en aan de dorpen. De gronden in het Middengebied worden bouwrijp gemaakt en er wordt gestart met het bouwen van de eerste woningen.</p>		<p>Voor 2024 staan ca. 621 nieuwbouwwoningen geprogrammeerd (dit is inclusief opschuiving van de aantallen vanuit 2023). De aantallen worden momenteel geactualiseerd, ook ten behoeve van het PRO.</p>
<p>1.6 Stimuleren CPO, door locaties beschikbaar te stellen in het Middengebied.</p>		<p>Momenteel staat een vacature voor een beleidsadviseur wonen uit. Zodra deze is ingevuld kan deze inspanning worden opgestart.</p>
<p>2.1 Uitvoering geven aan het (nog vast te stellen) beleidskader dat bijdraagt aan de lokale huisvesting van arbeidsmigranten.</p>		<p>Er zijn verkennende gesprekken gevoerd met twee initiatiefnemers voor huisvesting arbeidsmigranten. Verder is nog geen start gemaakt met het uitvoeringsprogramma huisvesting arbeidsmigranten en kamerverhuur.</p>

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie "Verbeteren van de doorstroming op de woningmarkt." uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
De woningbouwprogrammering voor nieuwe ontwikkellocaties richt zich maximaal op de lokale doorstroming. Zodat er meer woningen vrijkomen voor woningzoekenden.	Bij nieuwbouw wordt zoveel mogelijk ingezet op het programmeren van de juiste woning op de juiste plek, zodat de doorstroming opgang kan komen.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Door middel van raamovereenkomsten afspraken met woningcorporaties maken over het bevorderen van doorstroming.		Er hebben gesprekken plaatsgevonden met corporaties en huurdersraden in Zuidplas over de raamovereenkomst prestatieafspraken 2024-2028. De ondertekening is gepland in Q2 van 2024.
Inzetten op het stimuleren van doorstroming door nieuwbouwwoningen zoveel mogelijk levensloopbestendig te realiseren.		Bij nieuwbouw wordt ingezet op realisatie van levensloopbestendige woningen in het project Kamerling Onnes en 't Verlaat.
Gebruik maken van de wettelijke mogelijkheden bij het toewijzen van sociale- en middenhuurwoningen om voorrang te geven aan inwoners die een betaalbare huurwoning achterlaten in Zuidplas.		In de bestaande voorraad wordt de zogenaamde 'kernbinding' door corporaties toegepast voor max. 25% van de jaarlijkse verhuringen. Bij nieuwbouw worden afspraken gemaakt over voorrang voor lokale inwoners, die bijv. een woning achter laten.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Versnellen van nieuw woningaanbod, bijvoorbeeld door het aanbieden van flexibele woonconcepten.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
In 2023 en 2024 creëren we met ruimte voor flexwonen een versneld woningaanbod voor starters, jongeren, spoedzoekers en arbeidsmigranten, zodat hun kansen op de woningmarkt verbeteren.	Er zijn nog geen locaties voor flexwoningen in zicht.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
We blijven in 2024 onderzoeken of er naast de verkenning op Nieuwerkerk-Noord als concreet pauzelandschap of als locatie voor		In december 2023 is de raad geïnformeerd dat flexwonen in Nieuwerkerk Noord niet haalbaar is gebleken. Het college

het realiseren van flexwonen andere pauzelandenschappen of geschikte locaties voor flexwonen beschikbaar kunnen komen.		onderzoekt nu een ander perspectief voor Nieuwerkerk Noord in het kader van het out of de box scenario.
Waar mogelijk benutten van subsidies om woningbouw te versnellen.		Vanuit de provincie Zuid-Holland is in het kader van de subsidieregeling Vliegende Brigade € 300.000 ontvangen.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Voor tenminste twee recreatieparken maken we een toekomstbestendige visie.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
In 2024 is een toekomstvisie gereed voor recreatiepark De Bonk, opgesteld in co-creatie met de betrokken stakeholders. Daarnaast wordt de visie voor De Koornmolen verder uitgewerkt.	<p>In 2024 ontvangt de gemeenteraad een informatienota over de voortgang in het dossier Toekomstverkenning Recreatieparken.</p> <p><i>Het participatietraject met de verschillende stakeholders rondom de toekomstverkenning van Bungalowpark De Bonk maakt duidelijk dat er juridisch, technisch én financieel onderzoek nodig is om de volgende stap op weg naar een toekomstvisie te kunnen zetten. Gesprekken met de huidige bewoners maken duidelijk dat onder een meerderheid van hen de behoefte leeft aan het mogelijk maken van (een vorm van) permanent wonen. Los van de beleidsmatige wenselijkheid daarvan, zal in kaart moeten worden gebracht of een dergelijk scenario überhaupt juridisch, technisch en financieel haalbaar is. Ook voor alternatieve scenario's is onderzoek nodig, bijvoorbeeld naar de beperkingen als gevolg van de waterproblematiek die speelt op (delen van) De Bonk. Om die reden lijkt een afgeronde toekomstvisie voor Bungalowpark De Bonk in 2024 niet langer haalbaar.”</i></p> <p><u>Voorgesteld wordt om de doelstelling te wijzigen naar:</u> In 2025/2026 is een toekomstvisie gereed voor recreatiepark De Bonk, opgesteld in co-creatie met de betrokken stakeholders. Daarnaast wordt de visie voor De Koornmolen verder uitgewerkt.</p>

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Doorlopen van een breed participatietraject met de betrokken stakeholders: de eigenaar van het recreatiepark, eigenaren van recreatiewoningen, het recreatieschap Rottemeren, de Omgevingsdienst Midden-Holland, veiligheidspartners, lokale ondernemers en beheerders van maatschappelijke voorzieningen.		Het college is in gesprek met de genoemde stakeholders. In het kader van het dossier Toekomstverkenning Recreatieparken lopen er ook contacten op landelijk en provinciaal niveau. In 2024 ontvangt de gemeenteraad een informatienota over de voortgang in het dossier.
Opstellen van een participatielogboek, waarin alle participatiemomenten en inbreng van participanten zijn geborgd.		Wanneer de toekomstvisie van Bungalowpark De Bonk gereed is, legt het college deze visie voor aan de gemeenteraad met als bijlage het participatielogboek. Tot dat moment is het participatielogboek een werkdocument wat na ieder participatie moment wordt aangevuld.

Product 4.3 Economie

Algemeen doel product

Zorgdragen voor een goed ondernemersklimaat en vitale winkelgebieden en bedrijventerreinen.

Ontwikkelingen

In de winkelgebieden is er weinig tot geen leegstand, behalve in het winkelgebied Oude Dorp Nieuwerkerk. Sinds het vertrek van de supermarkt en de drogist, wat de dagelijkse trekkers waren, is het aantal bezoekers afgenomen. Meerdere winkeliers zijn begin 2024 gestopt. Op de bedrijventerreinen is zeer weinig tot geen (Moerkapelle) leegstand tot geen (Moerkapelle) en wat er te huur/koop staat zijn veelal kleinere bedrijfshallen in bedrijfsverzamelgebouwen. Uitbreiden is voor veel ondernemers lastig omdat er geen vrije kavels zijn en de ondernemers in de gehele regio kijken uit naar de ontwikkeling van een aantal bedrijventerreinen, zowel in Zuidplas als in regiogemeenten.

Er is een nieuw ondernemersplatform opgestart te weten [Zuidplas in Bedrijf](#), wat zich echt richt op netwerken tussen ondernemers en niet op het behartigen van ondernemersbelangen richting de gemeente. Daarmee lijken de traditionele ondernemersverenigingen in Zuidplas nu echt verleden tijd, de ondernemersverenigingen (OKZM en OVM) zijn niet meer actief, of richten zich op enkel één netwerkborrel per jaar.

In het eerste kwartaal van 2024 zijn er 181 nieuwe ondernemers gestart in Zuidplas, dit kunnen zowel MKB als ZZP-ers zijn. Daar staat tegenover dat er 124 bedrijfsbeëindiging waren en 3 faillissementen.

Op het bedrijventerrein Gouwe Park in Moordrecht zijn we, in samenwerking met het [SEB Midden-Holland](#) en de Vve Gouwe Park, gestart met het project “Energietransitie Gouwepark”. Verenigd zijn is een belangrijk aspect voor bedrijven op een bedrijventerrein om uitvoering te geven aan het verduurzamen van het bedrijventerrein en bijvoorbeeld het onderzoeken van een energiehub. Mede daarom blijft het belangrijk de samenwerking op bedrijventerreinen te

versterken. Vanzelfsprekend kan elk bedrijf vandaag al beginnen of verder gaan met verduurzamen van onder andere het pand of de bedrijfsprocessen, bijvoorbeeld door het plaatsen van (meer) zonnepanelen op de daken.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Ruimte geven aan ondernemers.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
<p>We stimuleren waar mogelijk de lokale economie, zodat er een gezond ondernemersklimaat ontstaat en er rechtmatig wordt aanbesteed.</p>	<p>Waar mogelijk wordt lokaal aanbesteed. Representaties, zoals relatiegeschenken en bloemen worden zoveel als redelijkerwijs mogelijk lokaal gekocht.</p> <p>Voorgesteld wordt om deze doelstelling te laten vervallen en op te nemen onder Product 1.1 Bestuur, organisatie en participatie.</p> <p><u>Voorstel tot wijziging:</u> Doelstellingen Maatschappelijk Verantwoord Inkopen uit product 5.2 en het stimuleren van de lokale economie uit product 4.3 (incl. de bijbehorende inspanningen) bundelen in één nieuwe doelstelling.</p> <p>Deze <u>doelstelling</u> wordt als volgt voorgesteld:</p> <p>In 2026 streven we naar een maximaal Maatschappelijk Verantwoord Inkopen. We stimuleren waar mogelijk de lokale economie, zodat er een gezond ondernemingsklimaat ontstaat en er rechtmatig wordt aanbesteed.</p> <p>Daaraan wordt de volgende <u>inspanning</u> gekoppeld:</p> <p>In 2024 wordt er een nieuw Inkoopbeleid vastgesteld. Hierin worden duurzame initiatieven opgenomen, zoals het streven we naar een maximaal Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI). Om dit te realiseren wordt o.a. een inkoopstelsel aangeschaft dat het vastleggen, meten en monitoren van duurzame inkoopinitiatieven mogelijk maakt. Zo kunnen we onder andere zien hoeveel % van</p>

	<p>onderhandse aanvragen bij de lokale partijen aangevraagd is en in hoeverre de wet- en regelgeving nageleefd is voor wat betreft de Rechtmatigheidsverantwoording. Voor de aanschaf van een inkoopstelsel is een budget van €40.000 beschikbaar gesteld.</p> <p>De huidige inspanningen uit product 4.3 m.b.t. 'de groslijst' en de inspanning uit product 5.2 m.b.t. 'nulmeting duurzame inkoop' komen daarmee te vervallen.</p>
--	---

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Jaarlijks een klanttevredenheidsonderzoek uitvoeren onder de ondernemers over de dienstverlening van het omgevingsloket		<p>De ODMH voert periodiek een klanttevredenheidsonderzoek uit. Zo krijgen zij inzicht in hoe inwoners en ondernemers de dienstverlening ervaren. Dit jaar wordt er wederom een onderzoek gehouden, de eerste uitkomsten zullen in juni worden gepresenteerd.</p> <p><i>Voorgesteld wordt om deze inspanning aan te passen, gelet op het feit dat 'Het Omgevingsloket' het landelijke portaal is van Nederland en wij geen onderzoek verrichten naar het gehele loket.</i></p> <p><i>De Omgevingsdienst Midden-Holland voert echter wel elk jaar een klanttevredenheidsonderzoek uit zodat zij inzicht krijgen in hoe hun dienstverlening wordt ervaren. De Omgevingsdienst Midden-Holland behandelt meldingen, vergunningaanvragen e.d. die worden ingediend op het grondgebied van de gemeente Zuidplas, over deze dienstverlening kunnen wij rapporteren.</i></p> <p><u>Voorstel tot wijziging:</u> Jaarlijks wordt een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd naar de BWT- en Milieu dienstverlening.</p> <p><i>De verantwoording is dan de uitkomst van het onderzoek van de Omgevingsdienst.</i></p>
1.2 De groslijst wordt actief ingezet om de lokale ondernemers de gelegenheid te geven werkzaamheden te verrichten voor de gemeente. De bekendheid van de groslijst bij ondernemers (nu		<p><u>Voorstel tot wijziging:</u></p>

<p>40%) en medewerkers van Zuidplas neemt toe en verbetert jaarlijks met 15% tot maximaal 90%.</p>		<p>In 2024 wordt er een nieuw Inkoopbeleid vastgesteld. Hierin worden duurzame initiatieven opgenomen, zoals het streven we naar een maximaal Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI). Om dit te realiseren wordt o.a. een inkoopstelsel aangeschaft dat het vastleggen, meten en monitoren van duurzame inkoopinitiatieven mogelijk maakt. Zo kunnen we onder andere zien hoeveel % van onderhandse aanvragen bij de lokale partijen aangevraagd is en in hoeverre de wet- en regelgeving nageleefd is voor wat betreft de Rechtmatigheidsverantwoording. Voor de aanschaf van een inkoopstelsel is een budget van €40.000 beschikbaar gesteld.</p> <p>De huidige inspanningen uit product 4.3 m.b.t. 'de groslijst' en de inspanning uit product 5.2 m.b.t. 'nulmeting duurzame inkoop' komen daarmee te vervallen.</p> <p>Het voorstel is om deze doelstelling voortaan op te nemen onder product 1.1 Bestuur, organisatie en participatie.</p>
--	--	--

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie "Samenwerking stimuleren tussen ondernemers." uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
<p>1. We versterken de samenwerking met ondernemers op een zodanige wijze dat zowel de onderlinge samenwerking op de bedrijventerreinen/de winkelgebieden toeneemt en tevens de relatie met de overheid gecontinueerd en verbeterd wordt. De samenwerking draagt bij aan de kwaliteit van het gebied en zorgt voor voldoende werkgelegenheid, dat van belang is voor de vitaliteit van de lokale samenleving.</p>	<p>In 2024 worden de twee projecten "versterken samenwerking" op twee bedrijventerreinen, te weten Moerkapelle en 't Ambacht in Moordrecht afgerond. De ondernemers van 't Ambacht in Moordrecht zijn tevreden over de huidige samenwerking, ze willen zich niet verder verenigen, de OVM (ondernemersvereniging) vervult het netwerken.</p> <p>In Moerkapelle wordt samen met de ondernemers onderzocht of en welke vorm van samenwerking voor hen interessant is. Vooralsnog wordt er voor andere bedrijventerreinen in Zuidplas geen nieuw project gestart.</p>

<p>2. We streven naar een toename van ondernemerstevredenheid over de onderlinge samenwerking en die met de gemeente ten opzichte van de 0-meting in 2022.</p>	<p>De Economische monitor wordt medio 2024 uitgevoerd en dan wordt de ondernemerstevredenheid over de samenwerking onderling en met de gemeente meegenomen. De resultaten worden vergeleken met de resultaten van het in 2022 uitgevoerde MKB Vriendelijkste Gemeente onderzoek. Het bureau dat de landelijke ondernemerspeiling MKB Vriendelijkste Gemeente, heeft aangegeven in 2023/2024 geen onderzoek uit te voeren, een aantal vragen uit dat onderzoek worden in de Economische Monitor meegenomen.</p>
--	--

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
<p>1.1 Jaarlijks worden er min. 2 bijeenkomsten georganiseerd voor ondernemers (o.a. dag van de ondernemer in november).</p>		<p>De eerste bijeenkomst (Cybercriminaliteit) heeft in het 1^e kwartaal plaatsgevonden, net als een bijeenkomst voor de glastuinbouw. Deze bijeenkomsten zijn in samenwerking met Gemeente Waddinxveen georganiseerd. Er wordt, op enige wijze, aandacht besteed aan de dag van de ondernemer (15 november 2024).</p>
<p>1.2 Minimaal 1x per jaar vindt er een bestuurlijk gesprek plaats met de besturen van ondernemers en winkeliersverenigingen.</p>		<p>Deze gesprekken hebben veelal eind 2023 en begin 2024 plaatsgevonden.</p>
<p>1.3 Initiatieven voor het opstarten van een BIZ worden gefaciliteerd, o.a. door meewerken aan subsidie aanvragen.</p>		<p>In Q1-Q2 van 2024 zijn er geen initiatieven voor het starten van ene BIZ gestart.</p>
<p>1.4 Versterken van de samenwerking tussen de ondernemers onderling, zowel lokaal als regionaal en bestendigen van de samenwerking met de gemeente.</p>		<p>De twee projecten die in 2023 zijn gestart worden in 2024 afgerond.</p>
<p>2.1 Met de economische monitor wordt jaarlijks de tevredenheid van de ondernemers over de samenwerking over de onderlinge samenwerking en de relatie met de gemeente en de daarbij behorende dienstverlening (excl. ODMH) gemeten.</p>		<p>Dit wordt opgenomen in de Economische Monitor 2024.</p>

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Streven naar een vitaal winkelaanbod.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. De winkelgebieden, zoals benoemd in de detailhandelsvisie, zijn aantrekkelijk. Dat betekent dat inwoners graag naar het winkelgebied komen en verblijven door het aanbod van verschillende dagdagelijkse winkels en andere voorzieningen.	Voor de winkelgebieden in Zevenhuizen en in Moerkapelle worden studies uitgevoerd, deze studies komen voort uit de gebiedspaspoorten. Met de winkeliersvereniging Dorrestein zijn gesprekken over het verbeteren van de aantrekkelijkheid van het winkelgebied.
2. We continueren de kwaliteit van de openbare ruimte en dragen zo bij aan een aantrekkelijk winkelgebied.	Het onderhoud van de openbare ruimte vindt plaats conform het door de gemeenteraad vastgestelde kwaliteitsniveau.
3. We onderzoeken de haalbaarheid van initiatieven van ondernemers op haalbaarheid op de intake en omgevingstafel om hen beter te faciliteren.	Initiatieven zullen besproken worden bij een intaketafel en omgevingstafel. Hiermee geven we ondernemers en initiatiefnemers in een vroeg stadium antwoord op de haalbaarheid van initiatieven.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
3.1 Vergunningaanvragen van ondernemers worden in 95% van de aanvragen binnen de wettelijke reactietermijn afgehandeld.		Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Daarbij worden aanvragen binnen een kortere termijn afgehandeld. In Q1 van 2024 is 97% van de vergunningaanvragen binnen de wettelijke termijn afgehandeld. <i>Voorgesteld wordt om inspanning 3.1 te laten vervallen. Deze inspanning wordt ook al verantwoord onder product 4.1.</i>
3.2 De haalbaarheid van initiatieven van ondernemers wordt op de intake en omgevingstafel besproken, waarbij de ondernemer binnen 12 weken een antwoord krijgt.		De intaketafel- en omgevingstafel processen zijn ingericht en worden gebruikt voor de behandeling van complexe initiatieven. De initiatieven worden integraal besproken met diverse vakdisciplines om de ondernemers snel een reactie te kunnen geven over hun initiatief. De termijn van 12 weken wordt momenteel behaald.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Onderzoeken (financiële) haalbaarheid verplaatsingsregeling voor ondernemers.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
In 2023 starten we met een haalbaarheidsonderzoek verplaatsingsregeling, op basis waarvan ondernemers keuzes kunnen maken voor de toekomst van hun onderneming.	De start van het haalbaarheidsonderzoek is op dit moment nog niet gepland. Deze zal niet eerder plaatsvinden dan Q3 van 2024.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
In 2024 wordt gestart met het haalbaarheidsonderzoek.		In Q3 van 2024 wordt gestart met het haalbaarheidsonderzoek. Resultaten worden niet eerder verwacht dan Q1 van 2025.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Faciliteren van glasvezelnetwerken.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
Door middel van beleid, regelgeving en financiële voorwaarden (degeneratievergoeding) bevorderen wij de aanleg en/of beschikbaarheid van een breedbandinternetverbinding voor 100% van de adressen in Zuidplas.	Met de aanleg van glasvezel in het buitengebied en de uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst (Informatienota B1483) wordt deze doelstelling in 2025 behaald.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Realisatie van het glasvezelnetwerk op basis van de samenwerkingsovereenkomst uit 2023.		De aanleg van de resterende adressen is gaande en zal naar verwachting in 2025 afgerond worden.

Verbonden partijen

Regio Midden Holland

De Regio Midden-Holland is een netwerkorganisatie waarin regionaal wordt samengewerkt. De regionale tafel Economie Onderwijs Arbeidsmarkt is één van de drie regionale tafels waar belangenbehartiging naar provincie en rijksoverheid centraal staan, het is een Triple Helix samenwerking tussen Overheid, Onderwijs en Ondernemers. Het triple helixoverleg zet zich in voor een sterke economie, een aantrekkelijk innovatief vestigingsklimaat en toekomstbestendig onderwijs. In dit platform stemmen onderwijs, bedrijfsleven en gemeenten hun economische agenda's en gezamenlijke ambities op elkaar af. Ruimtelijk economische visies voor werklocaties (bedrijventerreinen, kantoren, detailhandel) komen tot stand onder aansturing van het triple helixoverleg. Daarbij ziet het Triple Helix als gevolg van demografische en maatschappelijke ontwikkelingen een toenemende urgentie van afstemming met andere regionale programma's op het raakvlak van ruimte, wonen en verkeer en vervoer. Ook wordt ingespeeld op Provinciale ontwikkelingen zoals de Ruimtelijke Economische Visie 2050 en de herziening omgevingsbeleid 2024 en de monitoring van de uitwerking van de Regionale Bedrijventerreinen strategie.

Product 4.4 Verkeer en vervoer

Algemeen doel product

Voor bereikbaarheid en ontsluiting van onze dorpen wordt een integrale aanpak toegepast, waarbij duurzame vormen van vervoer gestimuleerd worden. Voor het thema verkeersveiligheid ligt de focus op scholen, sportvoorzieningen, winkelcentra en cultuurvoorzieningen, waarbij de aandacht ligt bij de kwetsbare verkeersdeelnemers (fietser en voetganger).

Ontwikkelingen

Toename mobiliteitsvraag

De ontwikkelingen op gebied van woningbouw en uitbreiding van bedrijventerreinen hebben een merkbaar effect op de ruimtevrage, de verkeersintensiteit en de verkeersveiligheid. De bereikbaarheidsopgaven worden in (boven) regionale samenwerking opgepakt. De ontwikkeling van het Vijfde Dorp is aanleiding om een aantal maatregelen aan het regionale wegennet te realiseren. Op 28 & 29 juni 2023 is de Deelovereenkomst Deelmobiliteit Zuidplaspolder ondertekend door de gemeenten Zuidplas, Gouda en Rotterdam en provincie Zuid-Holland. Daarnaast zijn gemeente Zuidplas en provincie Zuid-Holland in gesprek met Rijkswaterstaat over de aansluiting van het regionaal wegennet op de A20 in relatie tot de opgave 'verbreding A20'. Collectieve mobiliteitssystemen zijn in ontwikkeling en bieden de mogelijkheid om de verkeersdruk op het wegennet te verminderen. Zuid-Holland Bereikbaar is een partij die werkt aan regionale bereikbaarheid door de inzet van mobiliteitsmanagement. Zuid-Holland Bereikbaar voert in Zuidplas de werkgeversaanpak uit met als doel de mobiliteitspatronen van bedrijven te beïnvloeden; dit is geïnitieerd vanuit de opgave 'verbreding A20'.

Duurzame mobiliteit

Onder duurzame mobiliteit vallen alle manieren van vervoer waarbij ons verplaatsingsgedrag minder nadelige gevolgen heeft voor het milieu (fiets, openbaar vervoer, deelmobiliteit, mobiliteitshubs etc.) Duurzame mobiliteit vormt een steeds groter onderdeel van onze maatschappij. Door deze vormen van mobiliteit kan de druk op het gemeentelijk en regionaal wegennet afnemen en ontstaat een beter en gezonder leefklimaat. De gemeenten Zuidplas en Gouda hebben een haalbaarheidsonderzoek naar een nieuw treinstation/OV-hub laten uitvoeren en zetten in op een lobby richting andere stakeholders om te komen tot realisatie van dit nieuwe station (inschatting realisatie circa 10 jaar). ProRail voorziet in 2025/2026 een reconstructie van station Nieuwerkerk aan den IJssel en vraagt gemeente Zuidplas om een toekomstperspectief op het station en stationsomgeving; dit zal ook terugkomen in het Gebiedspaspoort Nieuwerkerk aan den IJssel. Vanaf eind 2024 zal het busvervoer in de regio uitgevoerd door een QBuzz, de nieuwe concessiehouder.

Vanaf 1 januari 2024 is er een nieuwe wetgeving van kracht: de Normerende Regeling Werkgeboden Personenmobiliteit. Deze wet heeft betrekking op bedrijven met meer dan 100 werknemers en legt de verplichting op om gedetailleerde ritregistraties bij te houden voor zowel zakelijke als woon-werk kilometers van hun werknemers. Hiermee kan de CO2 productie per bedrijf worden vastgesteld. Deze registratie maakt het mogelijk om meer gericht de werkgeversaanpak voor bedrijven in te zetten om daarmee de mobiliteit te verduurzamen. Dit is onderwerp van gesprek met Regio Midden-Holland en Zuid-Holland Bereikbaar.

Stimuleren fietsgebruik

Door de toename van het elektrisch fietsen kunnen grotere afstanden per fiets worden afgelegd waardoor de fiets een concurrerend vervoermiddel is voor de auto op korte en middellange afstanden. Provincie Zuid-Holland en regio Midden-Holland zetten mede daarom sterk in op doorgaande fietsroutes. De

kwetsbare fietser vormt een belangrijke doelgroep in de risicogestuurde aanpak van verkeersveiligheid. Genoemde Normerende Regeling Werkgebonden Personenmobiliteit biedt inzichten en kansen om fietsgebruik onder werknemers te stimuleren.

Parkeren

De Nota parkeernormen 2019 is inmiddels vijf jaar oud. De huidige nota baseert zich op kencijfers van het CROW die dateren uit 2018 en 2019. Inmiddels zijn er sinds 2021 nieuwe kencijfers. Sinds maart 2022 heeft provincie Zuid-Holland parkeerbeleid opgenomen in de omgevingsverordening. Het nieuwe provinciaal beleid betreft een passende parkeernorm voor sociale woningbouw en nieuwe woningen in HOV-gebieden. De provincie roept op om het parkeerbeleid meer datagedreven te maken. Gemeentelijk parkeerbeleid dat in lijn is met het provinciale parkeerbeleid voorkomt dat provincie hun ruimtelijk instrumentarium moet inzetten tijdens het ruimtelijke procedures.

Daarnaast geldt dat in de toepassing van de Nota parkeernormen 2019 de gemeente met regelmaat aanloopt tegen een aantal hiaten in de regelgeving. Dit leidt in de praktijk tot discussies in het beoordelen van ruimtelijke ontwikkelingen. Bijvoorbeeld in de toepassing van aanwezigheidspercentages per functie en de toe te passen reductie op de parkeeropgave, de wijze van berekening van de parkeeropgave bij verandering van functie. De nota moet ook een duidelijker kader geven in de mogelijkheden om af te wijken van de vastgestelde parkeernormen en de motivatie daarop.

Tot slot is de Nota maatwerk parkeren Middengebied nu een op zichzelf staand document, terwijl er nauwe samenhang is met de Nota parkeernormen. Het is wenselijk, als een nieuwe nota wordt opgesteld, dit in één document te integreren.

Kosten hiervoor zijn naar inschatting 25.000 euro.

Impuls aanpak verkeersveiligheid

De verkeersveiligheid in Nederland krijgt een nieuwe impuls. Na decennia van dalende ongevals cijfers, stagneert die daling. Het perspectief in de verkeersveiligheidsaanpak is veranderd van een jarenlange reactieve aanpak op basis van ongevallen naar een proactieve aanpak op basis van risico's, zoals beschreven in het nationaal Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Meer stimuleren van elektrisch vervoer, bijvoorbeeld door het faciliteren van voldoende laadpalen”* uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame mobiliteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. In 2026 is het aantal openbare parkeerplaatsen met de mogelijkheid tot elektrisch laden van de auto uitgebreid ten opzichte van 2022.	Per 9 april 2024 zijn er 170 laadpalen gerealiseerd. De meeste van deze laadpalen hebben twee aansluitingen.
2. In 2026 is het aanbod van elektrisch laden op parkeervoorzieningen bestemd voor gemeentelijk personeel vergroot tot minimaal 4 laadpunten.	Per 9 april 2024 is aanbod voor elektrisch laden op parkeervoorzieningen voor gemeentelijk personeel nog niet gerealiseerd.

Effectindicator	Nulmeting 2022	Begroting 2026	NJN 2023	Zomernota 2024	Begroting2026			
Parkeerplaatsen elektrisch laden - openbaar	109	n.t.b. in laadpalenplan	138		n.t.b. in beleidsregels			
Parkeerplaatsen elektrisch laden - gemeentelijk personeel	0	4	0		4			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 De gemeente stelt een gemeentelijk laadpalenplan vast.		De gemeente werkt aan een actualisatie van de Beleidsregels Oplaainfrastructuur Elektrische Voertuigen. In deze actualisatie maken we het mogelijk om in lijn met de concessievoorwaarden van vraaggestuurd naar datagestuurd of strategische plaatsing van laadinfrastructuur te komen. Daarnaast werken we eraan om het proces rondom verkeersbesluiten ten aanzien van plaatsing van laadpalen te optimaliseren.
2.1 Realisatie laadvoorzieningen op parkeervoorzieningen gereserveerd voor gemeentelijk personeel.		De gemeente heeft in 2023 een mobiliteitscan laten uitvoeren door Zuid-Holland Bereikbaar. Daarnaast is er vanaf 1 januari 2024 de registratie van zakelijk verkeer en woon-werk verkeer. Daarmee is inzichtelijk hoeveel personeel met regelmaat met elektrisch vervoer naar kantoor komt. In 2024/2025 werken we met HR de gewenste maatregelen naar aanleiding van de mobiliteitscan uit en gaan we in gesprek met de eigenaren van de parkeervoorzieningen.
2.2 Uitwerken van een verduurzamingsvisie voor het wagenpark		Komend jaar wordt bekeken op welke manier het wagenpark verduurzaamd kan worden en welke investeringskosten dit met zich meebrengt. Hiervoor wordt ook verkend of de investeringskosten vanuit het Rijk vergoed kunnen worden.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Ruimte creëren om gebruik te kunnen maken van deelmobiliteit in onze dorpen.”* uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame mobiliteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. In 2026 is in elk dorp minimaal een vorm van deelmobiliteit aanwezig, die aansluit op de behoefte van de inwoners	In Nieuwerkerk aan den IJssel zijn al deelauto's beschikbaar. Voor Moerkapelle ligt een plan in combinatie met de ontwikkeling van fase 3 en 4 van de Jonge Veenen. Uitbreiding van deelmobiliteit in deze

	<p>dorpen en het realiseren van deelmobiliteit in Zevenhuizen en Moordrecht blijft op de agenda staan. In de mobiliteitsvisie wordt ook een visie op deelmobiliteit in Zuidplas opgenomen.</p> <p>In de periode maart / april 2024 hebben wij met de andere gemeenten in Regio Midden-Holland de deelmobiliteitscan uitgevoerd. Hierin zijn inwoners, werknemers en bedrijven uit onze gemeente gevraagd welke ervaring en behoefte zij hebben aan deelmobiliteit. Dit biedt inzicht en aangrijpingspunten om hier gerichte acties op in te zetten.</p>
--	---

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Voor het Middengebied werkt de gemeente in 2024 het mobiliteitsconcept verder uit. Het mobiliteitsconcept geeft aan hoe de smart mobility oplossingen in het Middengebied georganiseerd moeten worden.		In het kader van de ontwikkeling van het Middengebied worden in 2024 (en verder) meerdere acties opgepakt. Er wordt in 2024 een programmamanager mobiliteit aangesteld die mede als opdracht heeft om het mobiliteitsconcept inhoud en vorm te geven.
1.2 In 2024 uitwerken van deelmobiliteit op gemeentelijk niveau in het kader van de nieuw op te stellen integrale mobiliteitsvisie voor de hele gemeente Zuidplas.		De gemeente heeft begin 2024 een offertetraject gedaan en inmiddels een partij geselecteerd om in 2024/2025 een mobiliteitsvisie Zuidplas op te stellen. Het uitwerken van deelmobiliteit is onderdeel van de visie. Daarnaast wil Regio Midden-Holland een Beleidskader Deelmobiliteit opstellen, waar gemeente Zuidplas op aanhaakt.
1.3 Faciliteren van locaties waar deelmobiliteit aangeboden kan worden (onder andere door kaderstellend beleid, verkeersbesluit voorbereiden, aanpassing openbare ruimte, communicatie).		Op dit moment is deelmobiliteit beperkt tot drie Greenwheels auto's in Nieuwerkerk aan den IJssel. Op basis van het nog op te stellen regionaal Beleidskader Deelmobiliteit en de uitwerking van deelmobiliteit op gemeentelijk niveau onderzoeken we of in het faciliteren van locaties voor deelmobiliteit zaken geoptimaliseerd kunnen worden.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Bevorderen van duurzame vormen van mobiliteit, zoals wandelen, fietsen en openbaar vervoer.*” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame mobiliteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. In 2026 zijn 60 bushaltes in Zuidplas toegankelijk, conform de normen van de Provincie Zuid-Holland, gemaakt.	Op dit moment zijn er 48 bushaltes toegankelijk. De resterende 12 worden meegenomen in geplande reconstructieprojecten of gepland groot onderhoud.

2. We streven naar verbetering en optimalisatie van de lijnvoering, dienstregeling en dienstverlening van het busvervoer of ander collectief vervoer.				Met regelmaat hebben we gesprek met Arriva en QBuzz (huidige en toekomstige concessiehouder) over de kwaliteit van het openbaar vervoer. De nieuwe concessie - die eind 2024 ingaat - biedt kansen om het openbaar vervoer te verbeteren. De gemeente reageert op de jaarlijkse vervoerplannen en heeft de wensen vanuit Zuidplas aangegeven (o.a. bushalte Esse Zoom, routing bus Moerkapelle, verbinding Zevenhuizen - Nesselande en bereikbaarheid bedrijventerrein aan de Hoogeveenenweg).			
3. We stimuleren het fietsen door het opstellen van een fietsroutenetwerk. Daarmee krijgen we inzicht in ontbrekende schakels en knelpunten in fietsroutes en ontwikkelen we een realisatiestrategie om deze aan te pakken.				De kaart met het fietsroutenetwerk is in concept gereed. Er wordt nu gewerkt aan de kwaliteitseisen die daarbij horen. Deze informatie zal gedeeld worden met de raad en is input voor de op te stellen mobiliteitsvisie.			
Effectindicator	Nulmeting 2022	Begroting 2026	NJN 2023	Zomernota 2024	Begroting2026		
Toegankelijke bushaltes	9	60	48		60		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Uitvoeren plan van aanpak om in de periode 2024-2026 51 bushaltes conform de normen van de Provincie Zuid-Holland (38 van de 60 zijn al volledig toegankelijk ingericht) toegankelijk te maken.		Wij werken planmatig aan de realisatie van toegankelijke bushaltes. Op dit moment zijn er 48 bushaltes toegankelijk en zijn de resterende bushaltes voorzien in geplande reconstructies of groot onderhoud.
1.2 Nieuwe bushaltes in het kader van aanpassing lijnvoering of ruimtelijke ontwikkelingen voldoen bij realisatie aan de normen van Provincie Zuid-Holland.		Er zijn geen nieuwe bushaltes in Zuidplas voorzien / gerealiseerd.
2.1 Overleg met concessiehouder en Provincie Zuid-Holland over de mogelijkheden van de lijnvoering, de dienstregeling en het aanbieden van innovatieve vormen van openbaar vervoer of mobiliteitsdiensten voor minder stedelijk gebied en bij de ontwikkeling van het Middengebied.		QBuzz heeft recent het vervoerplan 2025 met gemeente Zuidplas gedeeld. Het nieuwe vervoerplan van QBuzz voert een aantal verbeteringen door ten opzichte van de huidige dienstverlening. In Zuidplas wordt het aanbod meer in lijn gebracht met de vervoervraag. De verbeteringen zijn hierna globaal aangegeven. Er rijden meer ritten door van en naar Den Haag op lijn 383 (in de spits 2 keer per uur), die als snelBuzz zal rijden. De dienstregeling van de bussen wordt in het algemeen afgestemd op de treintijden. De busverbinding voor scholieren tussen Moerkapelle en Gouda wordt verbeterd.

		De gemeente heeft op het nieuwe vervoerplan gereageerd en gevraagd om met elkaar de aanvullende wensen van de gemeente te onderzoeken.
2.2 Verkenning mogelijkheden met Provincie Zuid-Holland en nieuwe concessiehouder om een pilot deur-halte vervoer binnen Zuidplas op te zetten.		Wij treden in 2024/2025 in gesprek met provincie Zuid-Holland en QBuzz om de mogelijkheden van een pilot deur-haltevervoer te verkennen. Vanaf eind 2024 is QBuzz de nieuwe concessiehouder.
2.3 Nadere afstemming met Provincie Zuid-Holland voor een bushalte langs de N219 ter hoogte van de Scheve Overweg en/of een mogelijk andere lijnvoering om de OV-bereikbaarheid in Esse Zoom te verbeteren.	€100.000	Provincie Zuid-Holland wil de vraag om een bushalte langs de N219 te realiseren in breder kader beschouwen in relatie tot een visie voor het functioneren van de N219. De provincie is aan zet om deze visie op te starten.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Vergroten van de verkeersveiligheid door te (blijven) investeren in inrichting, voorlichting en handhaving.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. Inrichting: de prioriteit in de aanpak van de infrastructurele verkeersveiligheidsknelpunten ligt bij de wegen/kruispunten waar een verkeersveiligheidsrisico (zowel objectief als subjectief) is vastgesteld (71 risicolocaties in risico-inventarisatie, december 2021).	Bij iedere reconstructie of groot onderhoud dat plaatsvindt wordt gekeken of risico's op het gebied van verkeersveiligheid aangepakt kunnen worden. Daarnaast wordt ook met de ruimtelijke ontwikkelingen die plaatsvinden gekeken naar de aanpak van risico's op het gebied van verkeersveiligheid.
2. Gedrag/voorlichting: de gemeente breidt haar bestaande activiteiten op het gebied van voorlichting en educatie en haar samenwerking met scholen, VVN en andere organisaties uit om gedrag in het verkeer positief te beïnvloeden.	De huidige activiteiten op het gebied van voorlichting en educatie worden voortgezet. Ook worden organisaties binnen de gemeente Zuidplas benaderd om ambassadeur te worden van ‘maak een punt van nul verkeersslachtoffers’.
3. Verkeershandhaving: handhaving blijft integraal onderdeel van de gemeentelijke verkeersveiligheidsaanpak; de gemeente voorkomt daarmee dat handhaving het sluitstuk is van de aanpak.	Er vindt structureel overleg plaats met de verkeersadviseur van de Politie over handhaving. De gemeente zorgt voor data (bijvoorbeeld snelheidsdata) zodat gerichte handhaving kan plaatsvinden. Daarnaast is het de verwachting dat er in Zuidplas in 2024 een pilot start om de handhaving beter af te stemmen met de diverse partijen.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Uitvoeren nadere analyse en uitwerking van de vastgestelde top 13 risicolocaties van verkeersveiligheidsknelpunten. Van de overige risicolocaties wordt een quickscan gemaakt.	€ 50.000	De analyse is opgestart en wordt in 2024 afgerond.

2.1 Uitvoering geven aan het regionale uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid 2022-2024 en de risico gestuurde aanpak verkeersveiligheid Zuidplas.		Dit is onderdeel van de activiteiten die plaatsvinden op het gebied van voorlichting en educatie. Er wordt nu gewerkt aan een nieuw regionaal uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheid 2025-2027.
3.1 Handhavingsprioriteiten aan de hand van data delen met het bevoegd gezag voor de handhaving (rijdend verkeer politie, stilstaand verkeer naast politie ook gemeente) in het maandelijkse overleg met de verkeersadviseur van de politie.		Er is structureel overleg met de verkeersadviseur van de Politie over handhaving.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “We geven verkeersafwikkeling een prominente plek, ook bij ruimtelijke ontwikkelingen.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. De mogelijke reistijdvertraging als gevolg van ontwikkelingen blijft onder de acceptabele 1,5 keer de reistijd zonder oponthoud, dit wordt bekeken op projectniveau en dorpsniveau. Door het realiseren van een goede verkeersafwikkeling dragen wij ook bij aan de verkeersveiligheid in Zuidplas.	Begin 2024 is de reistijdvertraging in de cityscan geactualiseerd. Er is dus inzicht in de huidige situatie wat betreft reistijdvertraging. Deze data wordt gebruikt bij de op te stellen mobiliteitsvisie.
2. We voorkomen onnodige verkeersbewegingen (zoekverkeer) als gevolg van (weg-)werkzaamheden of afsluitingen als gevolg van bijvoorbeeld evenementen.	Bij werkzaamheden met een volledige afsluiting is een omleidingsroute altijd vereist. Daar wordt op getoetst bij de beoordeling van de verkeersplannen.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Opstellen mobiliteitsvisie in 2024, waarin een visie op de mobiliteitsopgave en de verkeersontsluiting per modaliteit wordt opgenomen op dorpsniveau en voor heel Zuidplas. Duurzame en collectieve mobiliteit maken hier onderdeel van uit.		Begin 2024 is de Startnotitie Mobiliteitsvisie voorgelegd aan de gemeenteraad. Inmiddels is het offertetraject doorlopen en is een partij geselecteerd om in 2024/2025 met de gemeente de nieuwe Mobiliteitsvisie Zuidplas op te stellen. In dit traject zal de gemeenteraad (of raadscommissies) een aantal keer worden geïnformeerd en/of geraadpleegd.
2.1 Registreren (weg-)werkzaamheden in het landelijk meldsysteem (Melvin).		Gemeente Zuidplas registreert haar werkzaamheden in Melvin.
2.2 Structureel overleg met Provincie Zuid-Holland en Rijkswaterstaat om wegwerkzaamheden en omleidingsroutes op het (boven)regionaal wegennet af te stemmen.		Er vindt structureel overleg plaats om wegwerkzaamheden en omleidingsroutes op het (boven)regionaal wegennet af te stemmen.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“We zetten in op het verminderen van piekbelasting van onze lokale en regionale infrastructuur.”* uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
We streven ernaar dat de reistijdvertraging op wegen in de gemeente Zuidplas niet meer dan 1,5 keer de acceptabele reistijd zonder oponthoud wordt. Hierdoor blijft de bereikbaarheid van de verkeersdoorstroming in onze dorpen gewaarborgd.	Begin 2024 is de reistijdvertraging in de cityscan geactualiseerd. Er is dus inzicht in de huidige situatie wat betreft reistijdvertraging. Deze data wordt gebruikt bij de op te stellen mobiliteitsvisie.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Standaard opstellen van een verkeerstoets op capaciteit gemeentelijk wegennetwerk bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.		Dit moet nog opgestart worden. Ruimtelijke ontwikkelingen worden uiteraard nu ook getoetst. Er is echter nog geen standaard opgesteld voor deze verkeerstoets.
1.2 Samen met regionale partijen een strategie bepalen om te komen tot een gezamenlijke aanpak voor de problematiek van de piekbelasting van het regionaal wegennet in de spitsperiode. De regie moet uiteindelijk bij Provincie Zuid-Holland komen te liggen. De basis van deze aanpak ligt in de deelovereenkomst mobiliteit t.b.v. het Middengebied en de verbreding van de A20.		In het kader van de ontwikkeling van het Middengebied zijn er gesprekken met onder andere Provincie Zuid-Holland over maatregelen aan de N219 en de N457. Ook is gemeente Zuidplas aangesloten bij Rijkswaterstaat over de verbreding van de A20. De aanpak van de piekbelasting van het regionaal wegennet staat in deze gesprekken structureel geagendeerd. Sinds begin 2024 is er een Ambtelijk Overleg (AO) Zuidplaspolder – Mobiliteit, waarin de gezamenlijke mobiliteitsopgave in samenhang staat geagendeerd.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“We onderzoeken de mogelijkheden van slimme combinaties door middel van bijvoorbeeld hubs.”* uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. In de vier bestaande dorpen is er in 2026 in elk dorp een vorm van een mobiliteitshub (die aansluit bij de specifieke behoefte in het betreffende dorp) in uitvoering of in planvorming. We starten in 2023 een verkenning naar de mogelijkheden van de realisatie van hubs binnen de gemeente Zuidplas.	Deze verkenning moet nog opgestart worden. Het voorstel is om dit onderdeel te laten zijn van de mobiliteitsvisie voor de gemeente Zuidplas en ook de bevindingen vanuit het mobiliteitsconcept Middengebied hierin te betrekken. In Nieuwerkerk aan den IJssel is het station Nieuwerkerk te duiden als een mobiliteitshub (overstap auto, fiets, trein en bus). In de andere dorpen is er nog geen mobiliteitshub aanwezig.

2. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zetten we in op een bijdrage van projectontwikkelaars om invulling te geven aan de mogelijkheden van slimme mobiliteit combinaties, zodat het autobezit en de verkeersproductie wordt verminderd.	Bij elke toekomstige nieuwe ruimtelijke ontwikkeling dagen wij ontwikkelaars uit om met creatieve oplossingen te komen om de automobilititeit te beperken. Deze inzet is niet vastgelegd in beleid.
--	---

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Uitwerken van het begrip mobiliteitshub voor de gemeente Zuidplas, onderscheiden naar nieuwe en bestaande ruimtelijke ontwikkelingen, naar aanbod- en vraaggestuurde inzet van mobiliteitsdiensten, naar omvang van diensten en overstapmogelijkheden (collectief) deelvervoer en andere diensten.		De uitwerking van het begrip mobiliteitshub maken wij onderdeel van de nog op te stellen mobiliteitsvisie.
1.2 Verkenning samen met de gemeente Gouda naar de toegevoegde waarde (kosten en baten) van een nieuw OV-hub/treinstation Gouweknoop.		Gemeente Zuidplas en Gouda hebben de verkenning begin 2024 afgerond en hebben beide raden middels een raadsinformatienota geïnformeerd over de haalbaarheid van een OV-hub/treinstation Gouda Zuidplas. De resultaten zijn positief en vereisen nadere afstemming en uitwerking samen met andere stakeholders (bijvoorbeeld ProRail, NS, provincie, Rijk en regionale partners). De gemeente Zuidplas en Gouda zijn in 2024 een lobbytraject gestart om te verkennen welke vervolgstappen nodig zijn om uiteindelijk te komen tot realisatie van een OV-hub/treinstation.
2.1 Bij iedere ruimtelijke ontwikkeling overlegt de gemeente met de ontwikkelaar over de mogelijkheden voor de realisatie van slimme mobiliteitcombinaties en legt dit vast in maatwerkafspraken.		Voor Moerkapelle ligt er een plan voor deelmobiliteit in combinatie met de ontwikkeling van fase 3 en 4 van de Jonge Veenen. Bij elke toekomstige nieuwe ruimtelijke ontwikkeling dagen wij ontwikkelaars uit om met creatieve oplossingen te komen om de automobilititeit te beperken. Er is hierbij onderscheid te maken in kleinschalige ontwikkelingen en de grotere ruimtelijke ontwikkelingen.

Verbonden partijen

De Regio Midden-Holland is een netwerkorganisatie waarin regionaal wordt samengewerkt en waar kansen worden gezien. Deze samenwerking krijgt vorm in afstemming, beleidsvorming en belangenbehartiging. Op basis van het Regionaal Verkeer- en VervoerPlan (RVVP) zijn op basis van 8 thema's 39 uitvoeringsprojecten geformuleerd.

De Regio Midden-Holland kent meerdere werkgroepen die uitwerking geven aan de thema's en uitvoeringsprojecten. Dit betreft de werkgroepen: verkeersveiligheid, duurzame mobiliteit, OV en ketenmobiliteit en fiets. Gemeente Zuidplas neemt actief deel aan deze werkgroepen. De regio stelt ook

subsidies beschikbaar voor diverse verkeersveiligheidsprojecten/campagnes en infrastructurele maatregelen. De regio heeft de verkennende studie naar een OV-hub / treinstation mede gefinancierd.

Product 4.5 Gebiedsontwikkeling

Algemeen doel product

Zuidplas biedt met haar grote grondgebied een gemeente met ruimte voor meer dan alleen de eigen ruimtelijke behoefte.

Ontwikkelingen

Opgave Middengebied

De gemeente werkt aan de integrale ontwikkeling van een nieuw dorp in het Middengebied van de Zuidplaspolder. In dit dorp, het vijfde dorp van Zuidplas, komt ruimte voor 8.000 woningen met voorzieningen in het groen. Het dorp wordt energieneutraal met de realisatie van een energielandschap en tegen het dorp komen twee nieuwe bedrijventerreinen die bijdragen aan regionale werkgelegenheid. Deze ontwikkelingen worden omringd door natuur en polderlandschap: met een nieuw bos, de Groene Waterparel en een Groene Schakel. De gemeente neemt de regie bij de ontwikkeling van het dorp, door zelf plannen uit te werken en afspraken te maken over grondaankoop.

De gemeente heeft hiervoor de kaders vastgesteld met het Masterplan Middengebied Zuidplaspolder uit 2021. In de daaropvolgende periode is gewerkt aan:

- De Nota van Uitgangspunten, waarin de visie uit het Masterplan aangescherpt en geconcretiseerd in uitgangspunten en ambities;
- De Grondexploitatie voor de eerste ontwikkelfase, de financiële vertaling van de gebiedsontwikkeling, waarin de plankosten en uitvoerende werkzaamheden van de gemeente zijn opgenomen;
- Een (ontwerp)-bestemmingsplan en bijbehorend MilieuEffectRapport (MER), het planologische kader op basis waarvan de gebiedsontwikkeling kan plaatsvinden, gebaseerd op het Masterplan, de NvU en diverse onderzoeken naar de milieu-effecten van de gebiedsontwikkeling;

Samen vormen de Nota van Uitgangspunten en de Grondexploitatie het kader waarbinnen de gemeente de ontwikkeling verder, onder eigen regie, vormgeeft. Deze Nota van Uitgangspunten heeft dan ook een ander karakter dan ontwikkelafspraken die met ontwikkelaars, woningcorporaties, of anderen worden gemaakt. De Nota van Uitgangspunten en de Grondexploitatie zijn in oktober 2023 vastgesteld door de gemeenteraad.

Parallel hieraan zijn het ontwerpbestemmingsplan en het MER in 2023 afgerond en ter inzage gelegd voor zienswijzen. Dat betekent dat iedereen een formele reactie heeft mogen indienen, die de gemeente vervolgens heeft betrokken bij de afronding van het definitieve bestemmingsplan. Het bestemmingsplan is een juridisch instrument om de bestemmingen en bouwmogelijkheden in het Middengebied aan te passen, zodat de ontwikkeling daadwerkelijk gerealiseerd kan worden. NB afhankelijk van besluitvorming 14 mei: Het definitieve bestemmingsplan is in de eerste helft van 2024 voorgelegd aan en vastgesteld door de gemeenteraad.

Met de vaststelling van de Nota van uitgangspunten en het bestemmingsplan, kunnen de uitvoeringsvoorbereidingen bijna worden gestart. De gemeenteraad heeft eerst nog gevraagd om voor eind 2024 de eerste Grondexploitatie te herijken en opnieuw voor te leggen, om ervoor te zorgen dat de gebiedsontwikkeling voldoende financieel verantwoord is voordat de uitvoering wordt gestart.

Mogelijke beroepsprocedures na vaststelling van het bestemmingsplan zijn ook bepalend voor de verdere planning. Het bestemmingsplan moet onherroepelijk zijn voordat er nieuwe woningen worden opgeleverd. De verwachting is vooralsnog dat er, met inachtneming van mogelijk procedures, halverwege 2025 gestart wordt met de eerste bouwwerkzaamheden. De eerste woningen zullen dan in 2026 worden opgeleverd.

In korte tijd kan ook veel gebeuren. In de tussenliggende periodes wordt de gemeenteraad op de hoogte gehouden door middel van openbare viermaandelijke voortgangsrapportages.

Grondbank RZG Zuidplas

Het doel van de Grondbank is sinds 2010 het beheren en verkopen van verworven gronden voor de ontwikkeling van het Middengebied in de Zuidplaspolder op basis van een periodiek vast te stellen uitgiftestrategiekader (USK). De Grondbank heeft binnen de opgave Middengebied een strategisch grondbezit van ongeveer 300 ha. met een boekwaarde van ongeveer € 95 miljoen. Op basis van huidige afspraken eindigt het bestaan van de Grondbank RZG Zuidplas per 31 december 2024. Momenteel lopen verkennende gesprekken over mogelijke verlenging van de Grondbank RZG Zuidplas.

Zevenhuizen-Zuid BV/CV

Een meerjarige samenwerking die gericht is op een integrale en fasegewijze ontwikkeling van het project(gebied) Zevenhuizen Zuid, welke voorziet in de ontwikkeling en bouw van circa 1.100 tot maximaal 1.400 woningen met bijbehorende voorzieningen.

Doelstellingen en inspanningen

Opgave Middengebied

De opgave Middengebied is een belangrijke gebiedsontwikkeling, de ruimtelijke procedure hiervan loopt. Deze ontwikkeling is geen doel, maar een middel om verschillende doelstellingen te realiseren. Om deze reden zijn voor dit product geen specifieke doelstellingen en inspanningen opgenomen.

Grondbank RZG Zuidplas

De grondbank heeft als doelstelling de gronden die zijn aangekocht voor de ontwikkeling van het Middengebied te beheren en uiteindelijk in te brengen in de gebiedsontwikkeling. Dit laatste vindt plaats door de gronden te verkopen aan de gemeente.

De gemeente spant zich in om uitvoering te geven aan de aankoop van de gronden door de actieve ontwikkeling van het Middengebied.

Zevenhuizen-Zuid BV/CV

Zevenhuizen Zuid BV/CV heeft als doel om de gronden in haar bezit te ontwikkelen tot de wijk Koningskwartier. Daarvoor is een grondexploitatie geopend, waarbinnen de gronden die zij in bezit heeft bouwrijp gemaakt worden, gronden voor woningbouw en voorzieningen uit te geven en het toekomstig openbaar gebied woonrijp te maken en op te leveren aan de gemeente. De meeste fasen in de ontwikkeling zijn inmiddels (zo goed als) gereed.

Product 4.6 Duurzaamheid

Algemeen doel product

Zorgdragen voor een gezonde, veilige en toekomstbestendige leefomgeving waarbij met zorg gebruik gemaakt wordt van grondstoffen en er aandacht is voor biodiversiteit en klimaatadaptatie.

Ontwikkelingen

De gemeente Zuidplas heeft de ambitie om in 2050 energieneutraal, aardgasvrij, klimaatbestendig en circulair te zijn. Om deze ambitie dichterbij te brengen en te kunnen blijven inspelen op ontwikkelingen is het sturen via een programma het beste instrument en is een programmaplan Duurzaamheid 2024-2026 (A.24.000206) opgesteld. Het programmaplan Duurzaamheid is op 27 februari 2024 door het college vastgesteld en de raad is geïnformeerd door middel van een raadsinformatienota (Z24.000173). In het programmaplan is in beeld gebracht waar de gemeente Zuidplas zich de komende drie jaar voor gaat inzetten om de ambities en doelen uit coalitieakkoord dichterbij te brengen en op welke wijze dit wordt gedaan. De effecten van het programmaplan Duurzaamheid zijn verwerkt in voorliggende zomernota.

De opgave Duurzaamheid is volop in ontwikkeling. Dit brengt met zich mee dat, zowel op rijksniveau als op gemeentelijk niveau, de beleidsmatige, projectmatige en financiële doorvertaling van ontwikkelingen in verschillende fases plaatsvindt. Om in te kunnen spelen op ontwikkelingen is flexibiliteit in het programma nodig. Dit betekent dat er jaarlijks nieuwe inspanningen bij kunnen komen en dat het tempo van de inspanningen kan worden versneld of vertraagd of dat er extra middelen gevraagd worden.

In Q1 2024 zijn door de bureaus Andersson Elffers Felix (AEF) en Improven in opdracht van de Raad van Openbaar Bestuur (ROB) de taken en de uitvoeringskosten voor de uitvoering van het klimaatbeleid herijkt. In totaal worden 30 taken voor gemeenten onderscheiden in het nieuw rapport. De jaarlijkse kosten die gemeenten moeten maken voor klimaatbeleid lopen op van € 775 miljoen in 2025 tot € 1.037 miljoen in 2030. Dat is bijna 40% hoger dan in 2021 gedacht. Dat komt omdat gemeenten in steeds meer buurten tegelijk moeten werken om de verduurzamingsambities te halen. Dat stabiliseert pas tegen 2030. En er is niet alleen gekeken naar uitvoering van het klimaatakkoord, maar naar het gehele klimaat- en energiebeleid.

Er zijn verder door de bureaus 13 investeringskosten voor gemeenten geïdentificeerd. Hierbij kan gedacht worden aan kosten zoals onrendabele top in collectieve oplossingen, meerkosten verduurzamen eigen vastgoed, meerprijs aanschaf en onderhoud elektrische voertuigen. Het maken van een raming van de investeringskosten is niet mogelijk gebleken, omdat er nog geen betrouwbare informatie beschikbaar is over de investeringskosten. Er komt wel een indicatief beeld naar voren dat de investeringskosten substantieel zijn.

De ontwikkelingen gaan sneller, dan het Rijk de financiering kan regelen. Dit betekent dat de gemeente op dit moment al geconfronteerd wordt met taken waar de gemeente geen financiering voor ontvangt. Dit betreffen taken zoals integraal programmeren en meewerken aan oplossen van netwerkcongestie. Hier wordt op dit moment minimaal op ingezet, gelet op maatschappelijke impact. De komende tijd wordt bekeken in aanloop naar de najaarsnota en de begroting wat de (financiële) gevolgen zijn. Tot slot worden de ontwikkelingen rondom financiering en beschikbare subsidies vanuit het Rijk gevolgd.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “De gemeente Zuidplas is in 2050 aardgasvrij. De gemeente is elektriciteitsneutraal: alle benodigde elektriciteit wordt binnen de gemeente klimaatneutraal opgewekt.” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, spoor duurzame energie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording				
1. In 2030 zijn 3.600 woningen aardgasvrij gemaakt. In 2025 zijn Uitvoeringsplannen aardgasvrij opgesteld voor gebieden met een totaal van tenminste 3.600 woningen.				De autonome groei zal de komende jaren veel bepalen in hoeverre de 2030 doelstellingen worden behaald. De uitvoeringsplannen hebben een doorlooptijd tot na 2030. Gezien het opstellen van uitvoeringsplannen tot 2 jaar kan duren en de uitvoering ervan gemiddeld 8 jaar, is het doel van 2030 wat krap in tijd.				
2. In 2026 is de CO2-uitstoot van het gemeentelijk vastgoed met 20% gereduceerd tov 2022.				Beginpunt is vastgesteld op het energieverbruik van 2022 (gas/elektra). Dit wordt nu jaarlijks bijgehouden en de reductie van 20% CO2 uitstoot wordt in 2026 gerealiseerd ten opzichte van 2022. De CO2-uitstoot is in 2023 met 9% afgenomen ten opzichte van de nulmeting in 2022.				
3. Per 1 januari 2025 zijn voldoende zon-op-land projecten vergund om het resterende deel van het RES-bod (0,435 TWh duurzame elektriciteit) te halen.				Voor het programma Zon op Veld wordt op dit moment verkend hoe de RES-regio recht kan doen aan de wensen en bedingen van de 5 gemeenteraden. Hierdoor wordt dit doel niet gehaald voor de beoogde datum. Verwacht wordt dat het doel in Q3 2025 gehaald kan worden.				
4. In 2026 worden de kassen in de geconcentreerde gebieden van het Oostland aardgasloos van warmte voorzien.				Op basis van de laatste planningsinzichten is daadwerkelijke levering voorzien voor fase 1 vanaf eind 2028, fase 2 - 2029 en fase 3 en 4 - 2030. Daarmee is nu in de planning dat ca 80% van de geclusterde tuinbouw wordt aangesloten. Deze planning is wel afhankelijk van toekenning van subsidie. Een aanvraag hiervoor loopt. In het ontwerp is rekening gehouden met extra capaciteit zodat de resterende ondernemers ook aangesloten zouden kunnen worden als ze daar te zijner tijd toe besluiten.				
5. In 2026 hebben we zicht op de verduurzamingsopgave van ondernemers en hun bedrijven. We hebben een plan opgesteld om ze klimaatneutraal te maken richting 2050.				Verwacht wordt dat het doel behaald kan worden.				
Effectindicator	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2026	Begroting2030	Begroting2050			
Aantal bestaande woningen zonder gas	niet bekend	Niet bekend		3600	0			

Aantal uitvoeringsplannen aardgasvrij	0		3	4	5			
Reductie CO2-uitstoot gemeentelijk vastgoed	1,3 miljoen kg	1,18 miljoen kg	1,0 miljoen kg	Nog te bepalen	0			
Aantal onherroepelijk afgegeven vergunningen voor zonprojecten voor 1 januari 2025 (P)	0							
Duurzame energieopwek	0,05TWh	0,05TWh/ 0,097TWh	0,097TWh					
Aardgasverbruik tuinders	Niet bekend	10,8 miljoen m3	Niet bekend					

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Opstellen Uitvoeringsplannen (UP) Zuidplas aardgasvrij		In 2023 en begin 2024 is een start gemaakt met de participatie voor de uitvoeringsplannen warmte voor de dorpen Moerkapelle, Zevenhuizen en de buurt Esse Hoog. In het (participatie)proces anticiperen we op diverse ontwikkelingen en de inbreng van diverse partijen om te komen tot gedragen warmteplannen.
1.2 Advisering VVE's		Ongeveer 10 VVE;s worden geholpen met het inzichtelijk maken van de eigen situatie. Hierbij worden de advieskosten vergoed.
1.3 Verkennen elektrolyser als warmtebron		De gemeente is nauw betrokken bij het programma VAWOZ en heeft de benodigde input geleverd voor de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau. We verkennen de mogelijkheden en kansen qua inpassing van de hiervoor benodigde ontwikkelingen met als doel om de vrijgekomen warmte te benutten voor een toekomstig warmtenet ten behoeve van het glastuinbouwgebied en eventueel voor de rest van de gebouwde omgeving.
1.4 Gemeentebrede communicatie door voortzetten Energieloket en inzet energiecoaches		De gemeente Zuidplas heeft na een marktverkenning in 2023 het contract met het Duurzaam Bouwloket begin 2024 verlengd. De gemeente Zuidplas heeft in 2023 de coördinatie van de Energiecoaches via de Stichting Duurzaamheidsplatform vergoed. In 2024 worden samen met de Energiecoaches enkele opties verkend om

		op projectbasis via financiële ondersteuning te komen tot een groter doelbereik en bekendheid van hun werk.
1.5 Aanpak energiearmoede		De gemeente Zuidplas heeft nu ongeveer 950 huishoudens geholpen die ook energietoeslag ontvingen. Ze zijn geholpen met een bezoek van een energiecoach voor advies over energiebesparing en kleine maatregelen zoals, radiatorfolie, waterbesparende douchekop of LED-verlichting. Daarnaast was de witgoedvoucher voor energiezuinig witgoed erg populair. Deze actie wordt in 2024 vervolgd.
1.6 Isolatieaanpak		Op dit moment wordt een aanbesteding voorbereid. Eind 2024 start de uitvoering van het project. Er is enige vertraging in de aanbesteding omdat wordt onderzocht of het efficiënter is om een gezamenlijke aanbesteding te schrijven met andere gemeenten. Hierover wordt in april een beslissing genomen.
1.7 Opstellen Soorten Management Plan		Er zijn offertes opgevraagd voor het voortraject om te komen tot een goede aanbesteding in Q3 2024. Dit betekent dat dit jaar nog een quickscan gedaan wordt als voorbereiding op de aanbesteding.
1.8 Actualiseren beleid bodemenergie		De procesevaluatie van de uitvoering van het bodemenergiebeleid is in 2023 afgerond. Op basis hiervan en van relevante ontwikkelingen wordt bekeken of een actualisatie van het beleid gewenst is of niet.
2.1 Verduurzamen gemeentelijk vastgoed, zogenaamde makkelijk te verduurzamen panden		Planning met betrekking tot verduurzaming wordt ontwikkeld, project is grotendeels afhankelijk van DUMAVA (Investeringsubsidie Duurzaam Maatschappelijk Vastgoed) en de interne visie van de panden rondom de gebiedspaspoorten.
2.2 Opstellen Duurzaam Meerjaren Onderhoudsplan (DMJOP) voor alle overige gemeentelijke panden		De DMJOP's worden in Q2 2024 worden opgeleverd (zijn al grotendeels opgeleverd voor de meeste panden).
2.3 Grootverbruikers (zoals Dorpshuis Swanla) hoger op de prioriteitenlijst krijgen om te verduurzamen		De grootverbruikers staan al hoog op de prioriteitenlijst en er worden (in een vroege fase) concepten ontwikkeld met betrekking tot het verduurzamen van de objecten. Voor grote aanpassingen / investeringen zijn nog geen financiële middelen beschikbaar gesteld.

2.4 Gemeentelijk vastgoed in gebieden waar Uitvoeringsplannen Aardgasvrij worden opgesteld meenemen in de planvorming richting aardgasvrij.		In het proces om te komen tot uitvoeringsplannen warmte, wordt in 2024 ook inzichtelijk gemaakt welke stappen bij het gemeentelijk vastgoed benodigd zijn voor de verduurzaming.
3.1 Monitoring en als nodig herijking RES		Door de ontwikkelingen binnen het programma Zon op Veld bestaat de kans dat de doelstelling voor Zon op Veld niet (op tijd) gehaald wordt. De kans op een vervroegde herijking is hierdoor aanwezig.
3.2 Uitvoering RES		Voor het programma Zon op Veld wordt op dit moment verkend hoe de RES-regio recht kan doen aan de wensen en bedenkingen van de 5 gemeenteraden. Besluitvorming over het programma Zon op Veld wordt in het najaar verwacht. Daarnaast gaan we komende maanden verkennen hoe de gemeente Zon op Dak kan versnellen.
4.1 Verkenning warmtenet Zuidplaspolder (WSO-samenwerking)		In de Warmte Samenwerking Oostland wordt met de regio en de tuinders samengewerkt om een warmtenet te realiseren. In 2024 zijn belangrijke keuzes en investeringsbeslissingen aan de orde van betrokken uitvoerders in het project Noordpolder-Zuidplaspolder.
5.1 Verkenning benodigde aanpak verduurzamen bedrijven en bedrijventerreinen (draagt ook bij aan doelen op gebied van klimaatbestendigheid)		In april 2024 heeft er een kickoff plaatsgevonden met de ondernemers van Gouw Park. Hierbij is ook gesproken over de aanpak netcongestie in Gouwe Park. Later dit jaar zal een totale aanpak op de bredere duurzaamheidsopgaven starten.
5.2 Inzet Servicepunt Energietransitie Bedrijven Midden-Holland		Het SEB-MH adviseert ook in 2024 bedrijven om te verduurzamen, vooral wat betreft het plaatsen van zonnepanelen op bedrijfsdaken. Daarnaast werkt SEB-MH mee om netcongestie in beeld te brengen bij Gouwe Park.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*We blijven op koers voor de RES.*” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame energie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. In 2026 is het aantal openbare parkeerplaatsen voor elektrisch laden uitgebreid.	Per 9 april 2024 zijn er 170 laadpalen gerealiseerd. De meeste van deze laadpalen hebben twee aansluitingen.
2. Verduurzamen van eigen mobiliteit, waaronder: a. Alle gemeente voertuigen die aan vervanging toe zijn, worden vervangen door een zo duurzaam mogelijk alternatief b. Vastgestelde visie op verduurzamen van eigen mobiliteit	a. Dit loopt. Bekeken wordt wat de impact van netcongestie is op dit vraagstuk en welke invloed het verduurzamen van de eigen mobiliteit heeft op het net. b. De gemeente heeft in 2023 een mobiliteitscan laten uitvoeren door Zuid-Holland Bereikbaar. Daarnaast is er vanaf 1 januari 2024 de registratie van zakelijk verkeer en woon-werk verkeer. Daarmee is inzichtelijk hoeveel personeel met regelmaat met elektrisch vervoer naar kantoor komt. In 2024/2025 werken we met HR de gewenste maatregelen naar aanleiding van de mobiliteitscan uit en gaan we in gesprek met de eigenaren van de parkeervoorzieningen.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Onderzoeken energiebehoefte laadinfra		Op basis van de uitkomsten van de actualisatie van de Beleidsregels (zie 1.2) maken we een inschatting van de energiebehoefte laadinfra. De energiebehoefte (het gebruik) per locatie is bekend.
1.2 Opstellen laadinfrastructureleid en laadpalenplan		De gemeente werkt aan een actualisatie van de Beleidsregels Opladinfrastructuur Elektrische Voertuigen. In deze actualisatie maken we het mogelijk om in lijn met de concessievoorwaarden van vraaggestuurd naar datagestuurd of strategische plaatsing van laadinfrastructuur te komen. Daarnaast werken we eraan om het proces rondom verkeersbesluiten ten aanzien van plaatsing van laadpalen te optimaliseren.
1.3 Continueren aansluiting bij de regionale concessiehouder voor laadinfrastructuur		De gemeente werkt binnen het kader van de regionale concessie aan het realiseren van laadinfrastructuur. De huidige concessie loopt tot eind 2025. Het voornemen is om ook bij de nieuwe concessie aan te sluiten.

2.1 Het uitwerken van een visie op verduurzaming van eigen mobiliteit en hoe dit raakt aan arbeidsvoorwaarden.		De gemeente heeft in 2023 een mobiliteitscan laten uitvoeren door Zuid-Holland Bereikbaar. Daarnaast is er vanaf 1 januari 2024 de registratie van zakelijk verkeer en woon-werk verkeer. In 2024/2025 werken we met HR de gewenste maatregelen naar aanleiding van de mobiliteitscan uit.
2.2 Daar waar mogelijk het aanschaffen van duurzame voertuigen in ons eigen wagenpark.		Komend jaar wordt bekeken op welke manier het wagenpark verduurzaamd kan worden en welke investeringskosten dit met zich meebrengt. Hiervoor wordt ook verkend of de investeringskosten vanuit het Rijk vergoed kunnen worden.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Vergroten aandeel duurzame warmtevoorziening in bestaande bouw in Zuidplas.*” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame energie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. Vanaf 2026 voldoen alle nieuwbouwprojecten minimaal aan het convenant klimaatadaptief bouwen en aan de wettelijke verplichtingen.	Begin 2024 is gestart met inventariseren op welke wijze het convenant klimaatadaptief bouwen geborgd kan worden. Hieruit volgt een plan van aanpak hoe het convenant klimaatadaptief bouwen geïmplementeerd kan worden in de organisatie, zodat nieuwbouwprojecten hieraan kunnen voldoen.
2. Vanaf 2026 voldoen alle ontwikkelingen in de openbare ruimte minimaal aan het convenant klimaatadaptief bouwen en aan de wettelijke verplichtingen.	Begin 2024 is gestart met inventariseren op welke wijze het convenant klimaatadaptief bouwen geborgd kan worden. Hieruit volgt een plan van aanpak hoe het convenant klimaatadaptief bouwen geïmplementeerd kan worden in de organisatie, zodat ontwikkelingen in de openbare ruimte hieraan kunnen voldoen.
3. Vanaf 2026 wordt het gemeentelijk vastgoed bij verbouwing of herinrichting klimaatadaptief gerealiseerd (conform convenant Klimaatadaptief bouwen).	Een nieuwe Nota Vastgoed wordt opgesteld. Gesprekken zijn gevoerd om het convenant klimaatadaptief bouwen hierin op te laten nemen.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Het vastleggen van het Convenant Klimaatadaptief bouwen in gemeentelijk beleid in 2024		Het opstellen van gemeentelijk beleid maakt onderdeel uit van de gemeentelijke stresstesten die in 2025 worden uitgevoerd, conform de taken uit het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie. Deze inspanning wordt daarom in 2025 opgepakt. Ter voorbereiding op het schrijven van gemeentelijk beleid wordt een monitoring opgezet in 2024, zodoende om ontwikkelingen van afgelopen 6 jaar in beeld te krijgen.
1.2 Klimaatbestendig bouwen en inrichten meenemen in de prestatieafspraken met woningcorporaties		Klimaatbestendig bouwen is meegenomen in de gesprekken met de woningcorporaties en opgenomen in de raamovereenkomst. In de gesprekken met de woningcorporaties over de prestatieafspraken voor 2025 wordt klimaatbestendig bouwen verder geconcretiseerd.
2.1. Stimuleren van klimaatbestendige schoolpleinen vanaf 2024		Onderzocht wordt of en hoe klimaatbestendige schoolpleinen kan landen in het groenstructuurplan. Bekeken wordt hoe we beschikking kunnen krijgen over financiële middelen.
2.2 In 2024 starten we met de uitvoeren van de gemeentelijke stresstesten		In Q3 2024 wordt door het rijk bekend gemaakt aan welke eisen de gemeentelijke stresstesten moet voldoen. Deze inspanning wordt daarom vanaf Q3 2024 opgepakt.
3.1 Convenant klimaatadaptief bouwen implementeren in het meerjaren onderhoudsplan (MJOP) van alle gebouwen		Klimaatadaptief bouwen gaat onderdeel uitmaken van de Nota Vastgoed. Indien het hierin opgenomen is, kan klimaatadaptief bouwen doorvertaald worden naar de meerjarenonderhoudsplannen.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Zuidplas blijven voorbereiden op weersextremen.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor klimaatadaptatie & biodiversiteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
In 2030 is een versterking van de biodiversiteit te zien ten opzichte van de nulmeting.	Gekozen is voor een regionale en lokale aanpak. Op regionaal niveau is begin 2024 de biodiversiteit kanskaart opgeleverd. Op lokaal niveau wordt de biodiversiteit nulmeting uitgevoerd. Beide rapporten geven ons eind 2024 inzicht in de huidige status van de biodiversiteit en de kansen om de biodiversiteit te versterken.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1. Afronden van de biodiversiteit nulmeting in 2024		Begin 2024 is het meetnet opgeleverd door adviesbureau Viridis. Aan de hand van de Nationale Databank Flora en Fauna zijn 171 meetpunten bepaald, en afgestemd met de recreatieschappen en het Middengebied. Dit meetnet stelt ons in staat om in 2030 te bepalen hoe de biodiversiteit zich heeft ontwikkeld ten opzichte van de nulmeting van 2024. Vanaf mei tot aan september 2024 gaan de ecologen het veld in om de eerste (nul)meting uit te voeren.
2. Opstellen van een participatie- en communicatiestrategie biodiversiteit in 2024		De participatie- en communicatiestrategie wordt momenteel uitgewerkt en wordt in 2024 opgeleverd.

Wat mag het programma ruimtelijk beleid en ontwikkeling kosten?

<i>bedragen * € 1.000</i>					
4. Ruimtelijk beleid en ontwikkeling					
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000	2024	2025	2026	2027	2028
4.1: Ruimtelijke ordening en vergunningverlening	-370	-232	-238	-238	-240
Verbreding A20	-150	-150	-150	-150	-150
ODMH Milieu Jaarprogramma 2024	-222	-	-	-	-
ODMH Milieu Begroting 2025	-	-79	-79	-79	-79
Linker turfschuur Steenovens Klein Hitland	-	-5	-5	-5	-5
Aanpassing rente (zie programma 6)	6	2	-4	-4	-6
Bijst. afschrijvingslasten begroot-werkelijk o.b.v. JR 2023 (toelichting progr. 1)	-4	-	-	-	-
4.2: Wonen	288	-85	-92	-92	-94
ODMH BWT Jaarprogramma 2024	239	-	-	-	-
ODMH BWT Begroting 2025	-	-87	-87	-87	-87
Aanpassing rente (zie programma 6)	8	3	-4	-4	-7
Bijst. afschrijvingslasten begroot-werkelijk o.b.v. JR 2023 (toelichting progr. 1)	-9	-	-	-	-
Budget neutraal	50	-	-	-	-
4.3: Economie	-	-	-	-	-
4.4: Verkeer en vervoer	-	-	-	-	-
4.5: Gebiedsontwikkeling	504	1.288	1.295	355	270
Aanpassing rente (zie programma 6)	522	1.288	1.295	355	270
Bijst. afschrijvingslasten begroot-werkelijk o.b.v. JR 2023 (toelichting progr. 1)	-18	-	-	-	-
4.6 Duurzaamheid en klimaatadaptatie	-	-	-	-	-
SPUK Isolatieaanpak (lasten)	-613	-	-	-	-
SPUK Isolatieaanpak (baten)	613	-	-	-	-
SPUK Energiearmoede (lasten)	-383	-	-	-	-
SPUK Energiearmoede (baten)	383	-	-	-	-
Totaal	423	972	966	25	-64

- = nadeel / + = voordeel

Toelichting programma 4

Product 4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening

Verbreiding A20

Vanwege de ontwikkeling van het Middengebied willen wij ons pro-actief inzetten op het gebied van regionale mobiliteit. De gewenste verbreding van de A20 is daar een belangrijk onderdeel van. Om hier inzet op te kunnen blijven plegen, is budget nodig.

Structureel nadeel van € 150.000

GR Omgevingsdienst Midden Holland (ODMH), Milieu - Jaarprogramma 2024

Jaarlijks wordt in overleg met de gemeente het jaarprogramma opgesteld. Het college heeft op 21 november 2023 (besluit B23.000508) met het jaarprogramma Milieu 2024 ingestemd. De begroting moet hierop worden aangepast.

In 2024 eenmalig nadeel van € 222.000

GR Omgevingsdienst Midden Holland (ODMH), Milieu – Begroting 2025

De huidige loon- en prijsontwikkelingen maken dat de kosten vanaf 2025 toenemen conform de programmabegroting 2025 ODMH. Wij stellen u voor de begroting hierop aan te passen.

Vanaf 2025 structureel nadeel van € 79.000

Aanpassing rente

Zie toelichting programma 6

Bijstelling afschrijvingslasten begroot-werkelijk o.b.v. JR 2023

Zie toelichting programma 1.

Product 4.2 Wonen

GR Omgevingsdienst Midden Holland (ODMH), Bouw- en Woning Toezicht (BWT) - Jaarprogramma 2024

Jaarlijks wordt in overleg met de gemeente het jaarprogramma opgesteld. Het college heeft op 21 november 2023 (besluit B23.000508) met het jaarprogramma BWT 2024 ingestemd. De begroting moet hierop worden aangepast.

In 2024 eenmalig voordeel van € 239.000

GR Omgevingsdienst Midden Holland (ODMH), Bouw- en Woning Toezicht – Begroting 2025

De huidige loon- en prijsontwikkelingen maakt dat de kosten vanaf 2025 toenemen conform de programmabegroting 2025 OMDH. Wij stellen u voor de begroting hierop aan te passen

Vanaf 2025 structureel nadeel van € 87.000

Vervolgonderzoek knelpunten verkeersonveiligheid

Het budget voor het vervolgonderzoek knelpunten verkeersonveiligheid (waaronder top-13) ter hoogte van € 50.000,- is overgeheveld naar 2024. Het budget is toegevoegd aan het product 4.2 Wonen en moeten overgeheveld naar 5.1 Beheer buitenruimte.

Budgettair neutraal in 2024

Aanpassing rente

Zie toelichting programma 6

Bijstelling afschrijvingslasten begroot-werkelijk o.b.v. JR 2023

Zie toelichting programma 1.

Product 4.3 Economie

Projectsubsidie Bevorderen samenwerking

In 2023 is een tweetal subsidieaanvragen voor de bevordering samenwerking en kwaliteit Moerkapelle en het Ambacht Moordrecht vastgesteld. In 2023 is hiervan een deel gerealiseerd. Voor 2024 is nog een bedrag van € 24.000 beschikbaar.

Budgettair neutraal in 2024

Product 4.5 Gebiedsontwikkeling

Aanpassing rente

Zie toelichting programma 6

Bijstelling afschrijvingslasten begroot-werkelijk o.b.v. JR 2023

Zie toelichting programma 1.

Product 4.6 Duurzaamheid

Isolatieaanpak

Het Rijk heeft in 2023 middelen ter beschikking gesteld voor de aanpak van energiearmoede. Het restant van de rijksbijdrage (€ 613.000) wordt overgeheveld naar 2024. Een inschatting wanneer de uitgaven zullen gaan plaatsvinden is lastig te geven. Het bedrag wordt in 2024 aan de begroting toegevoegd.

Budgettair neutraal in 2024-2026

Energiearmoede

Het Rijk heeft in 2023 middelen ter beschikking gesteld voor de aanpak van energiearmoede. Het restant van de rijksbijdrage (€ 383.000) wordt overgeheveld naar 2024.

Budgettair neutraal in 2024

Programma 5 Fysieke omgeving

Groen, schoon, veilig en bereikbaar

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 5.1 Beheer buitenruimte
- 5.2 Afval, riolering en begraven
- 5.3 Vastgoed

Inleiding

Beheer en instandhouding van de openbare ruimte en voorzieningen staat onder druk. Stijgende prijzen, niet beschikbare capaciteit in de markt en gebrek aan technisch personeel zijn factoren die, in combinatie met toenemende eisen aan de uitvoering ervoor zorgen dat de uitvoering van werkzaamheden vertraagd. Dit zorgt ervoor dat de realisatie van ambities ten aanzien van de buitenruimte onder druk staan. Waar de focus vanuit het collegeprogramma lag op beter, mooier en meer verschuift die onder druk van genoemde omstandigheden en financiële druk richting behouden van wat we hebben en borgen van functionaliteit.

Product 5.1 Beheer buitenruimte

Algemeen doel product

De openbare ruimte van Zuidplas is herkenbaar door de karaktereigenschappen groen, schoon en toegankelijk en draagt zo bij aan een dorpse beleving en uitstraling. Uitgangspunt is de basis op orde door een bereikbare, veilige en functionele inrichting en onderhoud van de openbare buitenruimte. Daarnaast is bij veranderingen de toekomstbestendigheid van de buitenruimte en de voorzieningen steeds meer sturend in de uiteindelijke aanpak en oplossingen.

Ontwikkelingen

De begroting van 2024 is voor het onderdeel buitenruimte sober opgesteld. In 2023 heeft de gemeenteraad besloten tot een verlaging van de algemene beeldkwaliteit naar niveau C. Ook is besloten om een groot aantal projecten in tijd te vertragen. Deze 2 bewegingen zorgen ervoor dat de (kwaliteits)grenzen in de buitenruimte worden opgezocht. Iets wat voor de korte termijn (financieel) lucht biedt maar op de langere termijn niet houdbaar is. Om die reden werken wij in 2024 aan nieuwe beheerplannen voor alle objecten in de openbare ruimte. Deze omvangrijke klus zal naar verwachting rond de zomer 2024 een eerste beeld schetsen van de opgave die Zuidplas heeft ten aanzien van beheer en instandhouding van de openbare ruimte. Een bijkomend effect is dat ad-hoc maatregelen en kosten voor klein onderhoud stijgen om de buitenruimte veilig toegankelijk te houden. Naast deze ontwikkeling verandert ook de buitenwereld, de samenleving en de opgaven waar we voor staan. Verdergaande digitalisering is merkbaar in de dienstverlening waarmee het verwachtingspatroon van inwoners en bedrijven ook wijzigt, de noodzakelijke verzwaring van het stroomnet krijgt concrete vormen en de eisen aan participatie en inspraak nemen snel toe. Al deze ontwikkelingen hebben uiteindelijk een kostenverhogend effect wat zichtbaar zal worden in nieuwe beheerplannen.

Ondanks al deze ontwikkelingen is er nog steeds een hoop geld gemoeid met het beheer en de instandhouding van de openbare ruimte. Met dat geld worden mooie resultaten geboekt die een bijdrage leveren aan de (be)leefbaarheid van de dorpen in Zuidplas. In de eerste helft van 2024 zijn een fors aantal projecten in uitvoering gegaan die in 2023 zijn voorbereid. En hoewel de geschetste toekomstbeelden niet rooskleurig zijn maken we in het hier en nu dus mooie stappen.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Meer recreatieve mogelijkheden en verbindingen tussen voorzieningen realiseren”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor landschap en recreatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. In 2025 hebben we 5 recreatieve verbindingen verbeterd, waarbij we daar waar mogelijk de infrastructuur aanpassen en de gebruikers meer mogelijkheden bieden om langs de route te recreëren, te spelen of te ontspannen.	Binnen de lopende reconstructieprojecten wordt er actief gezocht naar verbeteringen van recreatieve verbindingen tussen de woonkernen en de recreatiegebieden.
2. Vanaf 2024 zetten we in op behouden van de bestaande ruimte voor ecologie, spelen en sporten in de openbare ruimte.	Vanuit het beheer en onderhoud is vervanging van bestaande speelplekken opgestart en in uitvoering. Daarnaast zien we effecten van bezuiniging op beeldkwaliteit van groen waardoor er meer ruimte lijkt te ontstaan voor flora en fauna. De beweegroute in Moordrecht is gerealiseerd.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1. Inventariseren van de recreatieve verbindingen naar de parken/voorzieningen en inzichtelijk maken hoe deze aantrekkelijker kunnen worden gemaakt. (was oorspronkelijk gepland in 2023)		De inventarisatie is in 2024 opgestart.
2. In 2024 wordt de renovatie van het Buckenburgpark afgerond.		Het project ligt op schema en wordt naar verwachting in 2024 opgeleverd.
3. In 2024 realiseren we een nieuw groenonderhoud bestek zodat instandhouding en onderhoud geborgd is.		Het bestek is opnieuw op de markt gebracht. Hierin zijn de meest actuele onderhoudsniveaus verwerkt, de financiële effecten zijn opgenomen in deze zomernota.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Bevorderen van de beweegvriendelijke leefomgeving voor jong tot oud door middel van sporten en recreëren in de openbare buitenruimte” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor landschap en recreatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
Het behouden van een minimaal niveau aan speel- en beweegaanleidingen in de buitenruimte.	Inmiddels zijn er 4 speelplaatsen vernieuwd in Nieuwerkerk aan den IJssel en 1 in Moerkapelle. Om goede keuzes te kunnen maken voor de overige speelplaatsen wordt er een volledige inspectie gehouden vanaf april 2024.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
<p>Om invulling te geven aan de beweegbehoeften van de gebruikers van de openbare ruimte zoals opgenomen in het Preventieakkoord Zuidplas, richten we ons vanaf 2024 op behoud van de bestaande mogelijkheden.</p> <p>In 2024 stellen we de beheervisie en actuele beheerplannen op.</p>		<p>Vanwege de druk op de begroting heeft het college prioriteit gegeven aan de beheerplannen en is de beheervisie afgeschaald naar een beheerstrategie. De eerste ruwe cijfers vanuit de beheerplannen (behouden en in stand houden wat er is) zijn beschikbaar voor de op te stellen meerjarenbegroting.</p>

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Versterken van de groene structuren in en om de dorpen.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor landschap en recreatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
<p>Vanuit het opgaveplan Landschappelijk Zuidplas volgt de nadere uitwerking voor een (integrale) visie voor recreatie, natuur, restveen en groen voor geheel Zuidplas.</p>	<p>In 2023 is samen met het Hoogheemraadschap en de provincie gewerkt aan een maatschappelijke businesscase voor het Restveengebied. Doel is het verkrijgen van middelen voor het realiseren van natuur in het gebied. Eind 2023 is de businesscase positief getoetst door ministerie LNV en Wageningen Universiteit. In 2024 wordt bekend in hoeverre er rijksmiddelen beschikbaar komen.</p>

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
<p>Starten met het opstellen van een visiedocument en een groenstructuurkaart.</p>		<p>Eind 2023 is gestart met een visiedocument en groenstructuurkaart wat doorloopt in 2024.</p>

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Behouden van een groene, rustige en dorpse woonomgeving.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor behoud dorps karakter.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
<p>1. We stellen in 2024 toetsingscriteria op voor de bestaande en nieuw te ontwikkelen openbare ruimte waarin we concreet aangeven wat we verstaan onder een groene, rustige en dorpse woonomgeving. We nemen hierin op wat onze nieuwe normen zijn t.a.v. openbaar groen, parkeren en bouwplannen.</p>	<p>We koppelen de toetsingscriteria aan de ontwikkeling van het Middengebied. Een basis hiervoor is gelegd in de Nota van Uitgangspunten voor het middengebied.</p>
<p>2. In 2024 onderzoeken we de mogelijkheid en haalbaarheid om de 3x30x300 regel toe te passen in onze openbare ruimte. Inwoners hebben vanuit huis zicht op 3</p>	<p>De 3x30x300 haalbaarheid is gekoppeld aan het groenstructuurplan.</p>

bomen in de openbare ruimte, elke buurt is voorzien van 30% bladerdek en er is binnen 300 meter van elke woning een park of groene ruimte aanwezig.		
Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 In 2024 verwerken we de toetsingscriteria in de DIOR en verankeren we deze in de beheervisie.		In 2023 is de nota van uitgangspunten voor het middengebied vastgesteld die nader wordt uitgewerkt in eisen aan de openbare ruimte. Tevens volgt uit de gebiedspaspoorten een nadere duiding van de begrippen van groene, rustige en dorpse woonomgeving.
2.1 In 2024 passen we de 3x30x300 regel toe als ontwerpeis en -toets van alle reconstructieprojecten.		Momenteel wordt de 3x30x300 regel als richtlijn gehanteerd bij de reconstructieprojecten.

Verbonden partijen

Niet van toepassing

Product 5.2 Afval, riolering en begraven

Algemeen doel product

De gemeente heeft de wettelijke plicht om te zorgen voor de inzameling van huishoudelijk afval en huishoudelijk afvalwater. Ook voor het opvangen, bergen en afvoeren van regenwater en de uitvoering van gemeentelijke taken uit de Wet op de lijkbezorging geldt een gemeentelijke zorgplicht. De gemeente stelt zich ten doel om deze zorgplichten zo effectief en efficiënt mogelijk te vervullen.

Ontwikkelingen

De afgelopen jaren is het vaste deel van de afvalstoffenheffing verhoogd met de inflatie-index voor huishoudens. Doordat de kosten voor inzameling en verwerking van huishoudelijk afval harder stijgen dan de index voor huishoudens sloot de exploitatie Afval voor 2023 met een tekort.

In navolging van het rekeningresultaat over 2023 verwacht het college ook voor 2024 een negatief exploitatieresultaat op het product afval van circa € 500.000. In het geactualiseerde afvalbeleidplan (streven is najaar 2024) zullen voorstellen worden gedaan om inkomsten en uitgaven vanaf 2025 weer in evenwicht te brengen. Ook zonder geactualiseerd (en vastgesteld) beleidsplan zal het college voorstellen om de heffing te verhogen ter dekking van de verwachte kosten voor het product.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Bevorderen circulariteit, afvalinzameling en ontwikkeling.*” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor circulariteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording				
1. Tot 2026 zetten we stappen om te komen tot een circulair Zuidplas.				In navolging van de vaststelling van het programmaplan duurzaamheid, en de keuze om in te zetten op de energie- en warmtetransitie, zet het college in op het leveren van een bijdrage aan circulariteit vanuit de reguliere bedrijfsvoering.				
2. In 2026 voldoet Zuidplas aan de landelijk afgesproken afvalscheidingsambitie (100 kg restafval per inwoner per jaar met behoud van kwaliteit van gescheiden afvalstromen).				Deze ambitie is met het huidige beleid niet haalbaar. In het najaar van 2024 zal geactualiseerd afvalbeleid worden voorgelegd waarbij nieuwe keuzes zullen worden voorgelegd aan de gemeenteraad.				
3. In 2026 streven we naar een maximaal maatschappelijk verantwoord inkopen. Hiervoor passen wij de MVI-criteria tool toe van de Rijksoverheid. www.mvicriteria.nl				<p><u>Voorstel tot wijziging:</u> Doelstellingen Maatschappelijk Verantwoord Inkopen uit product 5.2 en het stimuleren van de lokale economie uit product 4.3 (incl. de bijbehorende inspanningen) bundelen in één nieuwe doelstelling onder product 1.1 Bestuur, organisatie en participatie.</p> <p>Deze <u>doelstelling</u> wordt als volgt voorgesteld:</p> <ol style="list-style-type: none"> In 2026 streven we naar een maximaal Maatschappelijk Verantwoord Inkopen. We stimuleren waar mogelijk de lokale economie, zodat er een gezond ondernemingsklimaat ontstaat en er rechtmatig wordt aanbesteed. 				
4. Jaarlijks hebben we maximaal drie afgekeurde vrachten van grondstoffen (pmd, papier, gft, textiel) bij verwerkers, zodat de kwaliteit van een circulaire keten niet in de weg staat.				Het college verwacht deze inspanning in 2024 te realiseren.				
5. In 2026 is het grof restafval van Zuidplas met 50% gedaald, onder andere door circulaire initiatieven in de gemeente en regio.				Het college onderzoekt de mogelijkheden om, in samenwerking met Cyclus en andere aandeelhouders, te komen tot initiatieven zoals een demontagehal, om grof restafval te verminderen.				
Effectindicator	Realisatie 2021	Begroting 2023	Begroting 2026	NJN 2023	Zomernota 2024	Begroting 2026		

2. Afvalscheidingsambitie (per inwoner)	n.v.t.		100 kg restafval	131 kg (2022)		100 kg restafval	
3. Maatschappelijk verantwoord inkopen	n.v.t.		maximaal	45%		maximaal	
4. Aantal vrachten grondstoffen afgekeurd	n.v.t.	max. 3	max. 3	max. 3		max. 3	
5. Daling grof restafval	n.v.t.		50%	0%	50%		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
3.1 Uitvoeren nulmeting om te bepalen hoe groot de stap naar 100% duurzame inkoop is en opstellen plan van aanpak om te komen tot 100% duurzame inkoop, passend bij de constatering uit de nulmeting.		<p>Voorgesteld wordt om deze inspanning te laten vervallen en een nieuwe inspanning op te nemen onder Product 1.1 Bestuur, organisatie en participatie</p> <p><u>Voorstel tot wijziging:</u> In 2024 wordt er een nieuw Inkoopbeleid vastgesteld. Hierin worden duurzame initiatieven opgenomen, zoals het streven we naar een maximaal Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI). Om dit te realiseren wordt o.a. een inkoopstelsel aangeschaft dat het vastleggen, meten en monitoren van duurzame inkoopinitiatieven mogelijk maakt. Zo kunnen we onder andere zien hoeveel % van onderhandse aanvragen bij de lokale partijen aangevraagd is en in hoeverre de wet- en regelgeving nageleefd is voor wat betreft de Rechtmatigheidsverantwoording. Voor de aanschaf van een inkoopstelsel is een budget van €40.000,- beschikbaar gesteld.</p> <p>De huidige inspanningen uit product 4.3 m.b.t. 'de groslijst' en de inspanning uit product 5.2 m.b.t. 'nulmeting duurzame inkoop' komen daarmee te vervallen.</p> <p>Bijhorende effectindicator dient vervolgens uit product 5.2 te worden gehaald.</p>
4.1 Actualiseren van het afvalbeleid.		Het college verwacht de gemeenteraad in het najaar van 2024 geactualiseerd afvalbeleid voor te leggen.

5.1 Onderzoeken hoe afvalscheiding op het afvalbrengstation verder bevorderd kan worden in de huidige situatie.		Onderzoek naar hoe de afvalscheiding op de brengstations bevorderd zal gebruikt worden als input voor de voorstellen rond het geactualiseerde afvalbeleid.
5.2 Circulaire initiatieven (kringloop, repair, demontage) krijgen een plek in het Programma van Eisen van het nieuwe afvalbrengstation/circulair ambachtscentrum Zuidplas.		Na het vaststellen van het nieuwe afvalbeleid zal, afhankelijk van de uitkomst, verder worden gewerkt aan het programma van eisen voor het nieuwe afvalbrengstation/circulair ambachtscentrum.

Verbonden partijen

Cyclus is een overheidsNV, waarbij de gemeente één van de aandeelhouders is. De gemeentelijke aandeelhouders hebben Cyclus opgericht om schaalvoordelen te realiseren bij de inzameling, beheer van inzamelmiddelen zoals ondergrondse containers en verwerking van afval en grondstoffen. De “klantgemeenten” betalen Cyclus naar rato van de afgenomen diensten. Met Cyclus is een dienstverleningsovereenkomst (DVO) gesloten waarin de te leveren diensten beschreven staan.

Product 5.3 Vastgoed

Algemeen doel product

De gemeente Zuidplas zet vastgoed in om gemeentelijke beleidsdoelen te helpen realiseren. Die beleidsdoelen bewegen zich op de terreinen van leren, sporten, ontmoeten en recreëren binnen de samenleving van Zuidplas. Daarnaast wordt ook in de nodige gebouwen voorzien om de gemeentelijke organisatie te huisvesten.

Ontwikkelingen

Het beheer en de exploitatie van verschillende panden uit de gemeentelijke vastgoedportefeuille is belegd bij een aantal stichtingen. Waar de gemeente als eigenaar van de panden tot 2024 bij een aantal panden de facturen voor het totale onderhoud betaalde, is als onderdeel van het herstelplan de maatregel genomen om een deel van de onderhoudskosten per 2024 in rekening bij de huurders (de betreffende stichtingen) te brengen. Dit gebeurt op basis van een verdeling van de onderhoudskosten conform de ROZ-demarcatie. De ROZ-demarcatie is een landelijk model waarin is aangegeven welke onderhoudskosten voor de eigenaar van een pand zijn en welke onderhoudskosten voor de huurder zijn. Bij een aantal objecten werd tot 2024 nog niet altijd conform de ROZ-demarcatie voor verhuurder/huurder gewerkt. Per 2024 wordt dit niet meer gedaan en wordt bij alle objecten gehandeld in lijn met het ROZ-model. Voor de gemeente betekent dit een bezuiniging van € 200.000,- voor onderhoudskosten en € 125.000 voor overige exploitatielasten zoals energielasten, waarvoor de gemeente tot 2024 de kosten droeg. Een aantal van deze stichtingen heeft te maken met forse financiële consequenties van deze bezuinigingsmaatregel die is doorgevoerd bij de vaststelling van de programmabegroting 2024-2027. Er wordt verkend door de gemeente hoe we om kunnen gaan met de stichtingen die door deze maatregel in de financiële problemen komen. In de Najaarsnota 2024 zal hierop terug worden gekomen.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Tegengaan van verpaupering van vastgoed in en buiten de dorpen.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor behoud dorps karakter.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording				
1. Medio 2026 zitten we niet boven de frictieleegstand % die in 2026 als Nederlands gemiddelde geldt voor winkelgebieden, zodat verpaupering wordt voorkomen.				In de jaarrekening en najaarsnota wordt op deze inspanning gerapporteerd vanwege de frequentie van actualisatie van cijfers.				
2. Medio 2026 voldoet 60% van het gemeentelijk vastgoed aan onze basisonderhoudskwaliteit. Medio 2024 geven we inzicht wat de huidige onderhoudskwaliteit is en wat we verstaan onder de basisonderhoudskwaliteit onderhoudsstaat met een bijbehorend uitvoeringsplan. Medio 2025/2026 geven we uitvoering aan dit uitvoeringsplan.				Er is een start gemaakt met het inventariseren van de basisonderhoudskwaliteit van onze vastgoedportefeuille. De resultaten worden in de loop van 2024 verwacht.				
3. Wijzigingen in en buiten de winkelgebieden mogen niet verstorend werken en leiden tot grotere leegstand.				Over deze inspanning wordt in de jaarrekening gerapporteerd vanwege de frequentie van actualisatie van cijfers.				
Effectindicator	Realisatie 2022	Begroting 2026	NJN 2023	Zomernota 2024	Begroting2026			
Frictieleegstand winkelgebieden		≥ gem. NL	Onbekend		≥ NL gem.			
Basisonderhoudskwaliteit gemeentelijk vastgoed		≥ 60%	Onbekend		≥ 80%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1. Actualiseren van het MJOP-vastgoed.		De actualisatie van het MJOP is gaande en wordt in 2024 afgerond.
2. Elk halfjaar wordt de leegstand geïnventariseerd. Indien deze hoge is dan het landelijk gemiddelde en de leegstand langer is dan een half jaar, wordt een gesprek geïnitieerd met de eigenaar.		Zoals gerapporteerd in de jaarrekening 2023 verwacht het college dat de leegstand in 2024 zal afnemen.
3. Presenteren van een nieuw Meerjarenperspectief Vastgoed in 2024 (in combinatie met een geactualiseerde nota Vastgoed).		Het meerjarenperspectief is gekoppeld aan een nieuwe nota Vastgoedbeleid en zal tegelijkertijd aan de gemeenteraad worden aangeboden
4. In uitvoering brengen van maatwerkadviezen en starten met het verduurzamen van de vastgoedportefeuille (conform de uitgangspunten van de Routekaart Maatschappelijk Vastgoed).		Bij het aanvragen van het krediet om te starten met het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed is 30% Dumava subsidie meegerekend. Door grote animo van maatschappelijke organisaties

		zijn wij in deze tranche uitgeloot. Er is een nieuwe aanvraag ingediend waarvan het resultaat nog niet bekend is.
--	--	---

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Verkennen van de mogelijkheden voor een multifunctionele maatschappelijke ruimte per dorp (huis van het dorp).*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor toegankelijke/goede voorzieningen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. Medio 2026 zijn alle nieuwe gebouwde voorzieningen multifunctionele ruimtes: er is een zodanig multifunctioneel gebruik dat aansluit bij het gebruik en behoefte van de omringende inwoners tegen realistische kosten en waarbij het maatschappelijk rendement wordt vergroot.	Het college hanteert als uitgangspunt dat bij nieuwbouw er sprake is van multifunctioneel gebruik of gebruiksmogelijkheden.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1. Starten van een participatie/informatie traject.		Het college beschouwt brede participatie en informatie als afgerond. Bij bouwinitiatieven en wijzigingen is er sprake van samenwerking, participatie en informatie met de betreffende stakeholders. Daarnaast is participatie over het (multifunctioneel) gebruik van gemeentelijk vastgoed is gaandeweg ook onderdeel geworden van de participatietrajecten die lopen voor het opstellen van de gebiedspaspoorten.
2. Verkenning van de te gebruiken criteria.		Vanuit de nota Vastgoed volgen de criteria ten aanzien van multifunctioneel gebruik van vastgoed. Deze criteria zullen onder andere onderdeel worden van de visie op maatschappelijke voorzieningen waarmee in 2024 wordt gestart.
3. Actualiseren van de bestaande nota vastgoed.		In 2023 is gestart met de actualisatie van de nota vastgoed. De verwachting is dat in kwartaal 3 van 2024 deze nota is opgeleverd.
4. Verkennen van de mogelijkheden. Afweging van uitbreiding en benutten van bestaande voorzieningen.		Dit verkennen vindt doorlopend plaats, mede op basis van bijvoorbeeld de uitkomsten van de gebiedspaspoorten. Gekeken wordt of dit in 2024 een plek kan krijgen in de visie op maatschappelijke voorzieningen.

5. Een afweging is noodzakelijk tussen ruimtelijke behoefte en financiële mogelijkheden		Deze afweging vindt doorlopend plaats en wordt specifiek gemaakt naar mate er sprake is van concretere plannen.

Wat mag het programma fysieke omgeving kosten?

5. Fysieke omgeving		werkelijke bedragen				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000		2024	2025	2026	2027	2028
5.1: Beheer buitenruimte		-422	-199	-488	-508	-693
Extra lasten beheerplannen		-100	-	-	-	-
Calamiteiten en extra monitoring kunstwerken		-130	-	-	-	-
Indexatie Hitland		-	-4	-4	-4	-4
Indexatie en nieuwe verdeling Rottemeren		-	-84	-84	-84	-84
Extra onderhoud wegen		-200	-	-	-	-
Onderhoud groen		-	-	-	-	-
Kapitaallasten openbare verlichting, wegen en groen		-	14	79	90	114
Areaal mutatie openbare ruimte		-188	-188	-188	-188	-188
Verplaatsen oorlogsmonument		-100	-	-	-	-
Veerpont		-10	-10	-10	-10	-10
50-er jaren buurt groen en verharding fase 3 en 4		-	-	-	-	-10
Aanpassing rente (zie programma 6)		280	125	-229	-261	-460
Bijst. afschrijvingslasten begroot-werkelijk o.b.v. JR 2023 (toelichting progr. 1)		147	-	-	-	-
Kleine mutaties		-40	-20	-20	-20	-20
Budget neutraal		-81	-31	-31	-31	-31
5.2: Afval, riolering en begraven		-212	60	-97	-99	-166
Kostenstijging Cyclus		-360	-	-	-	-
Kwijtscheldingen		-140	-	-	-	-
Uitbreiding aanhanger rioned		-	0	0	0	0
Kosten riolering (lasten)		-398	-398	-398	-398	-398
Kosten riolering (onttrekking voorziening)		398	398	398	398	398
Areaal mutatie (lasten)		-57	-57	-57	-57	-57
Areaal mutatie (dekking voorziening riolering)		57	57	57	57	57
Baggerwerkzaamheden lagere kosten		340	-	-	-	-
Baggerwerkzaamheden storting in voorziening riolering		-340	-	-	-	-
Aanpassing rente (zie programma 6)		160	60	-98	-99	-164
Bijst. afschrijvingslasten begroot-werkelijk o.b.v. JR 2023 (toelichting progr. 1)		128	-	-	-	-3
Budget neutraal		-	-	-	-	-
5.3: Vastgoed		239	57	-90	-90	-143
Aanpassing rente (zie programma 6)		145	57	-90	-90	-143
Bijst. afschrijvingslasten begroot-werkelijk o.b.v. JR 2023 (toelichting progr. 1)		94	-	-	-	-
Totaal		-395	-81	-675	-697	-1.002

- = nadeel / + = voordeel

5.1 beheer buitenruimte

Extra lasten opstellen beheerplannen

Het reeds beschikbaar gestelde budget blijkt niet toereikend. De extra lasten voor het laten opstellen van de beheerplannen wordt veroorzaakt door marktwerking in de adviesmarkt en door de noodzakelijke diepgang en omvang van de plannen.

Incidenteel nadeel van € 100.000 in 2024.

Calamiteiten en extra monitoring Kunstwerken

Uit de laatste inspecties kunstwerken zijn verschillende gevaarlijke situaties geconstateerd. Hiervoor zijn extra onderzoeken, afzettingen, ingrepen en participatie nodig. Tevens is er extra monitoring vereist om de kunstwerken veilig te houden.

Incidenteel nadeel van € 130.000 in 2024.

Indexatie recreatieschappen en nieuwe verdeelsleutel Rottemeren

De verbonden partijen Hitland en Rottemeren hebben tijdig hun begroting 2025 aangeleverd. De deelnemersbijdrage wordt hierin geïndexeerd. Tevens is de verdeling tussen de deelnemers van de Rottemeren per 2025 aangepast naar een verdeling op basis van inwoneraantal. Dit zorgt voor extra lasten voor de Gemeente Zuidplas, omdat de bijdrage voor de Rottemeren hiermee wijzigt van 4% naar 6% van de totale deelnemersbijdrage.

Structureel nadeel van € 88.000 vanaf 2025.

Extra onderhoud wegen

De wegen worden conform beheerplan onderhouden op C-niveau. Uit recente inspectie volgt dat er diverse wegen momenteel op D-niveau presteren. Dit zorgt voor onveilige situaties. Hierdoor is extra onderhoud vereist aan de wegen.

Incidenteel nadeel van € 200.000 in 2024.

Onderhoud groen

In 2024 is er een nieuwe aanbesteding afgerond voor het bestek groen onderhoud. De nieuwe aanbesteding pakt fors hoger uit. De structureel hogere lasten zijn 525.500,- en worden voornamelijk veroorzaakt door componenten die toe te rekenen zijn aan het product riolering. Dit zijn de lasten voor o.a. onderhoud watergangen, onkruidbestrijding en straatvegen. Er wordt voorgesteld om deze lasten maximaal ten laste van het product Riolering te brengen conform de uitgangspunten van kostentoedeling zoals in voorgaande jaren is vastgesteld.

Budgettair neutraal voor het product Groen.

Mutatie kapitaallasten Openbare verlichting, wegen en groen

Binnen de beschikbare investeringsruimte voor instandhouding van het openbaar gebied wordt scherp aan de wind gezeild en stuurt het college op veiligheid als eerste prioriteit. Als gevolg hiervan investeert het college nu meer in openbare verlichting en wordt deze financiële ruimte gevonden in de investeringskredieten voor wegen en groen. De omzetting van investeringskredieten heeft een financieel effect op de kapitaallasten omdat de afschrijvingstermijnen verschillen.

Structureel voordeel van € 14.000 in 2025 oplopend tot € 114.000 in 2028.

Areaaluitbreiding

Door de oplevering van nieuwe wijken wordt het te onderhouden areaal groter

Structureel nadeel van € 188.000 vanaf 2024.

Verplaatsen oorlogsmonument

De raad is toegezegd om het herdenkingsmonument in Zevenhuizen te verplaatsen naar een locatie waar herdenkingen beter en waardiger georganiseerd kunnen worden. De gemeenteraad wordt hierover nader geïnformeerd met een informatienota. Voor dit project is een budget benodigd.

Incidenteel nadeel van € 100.000 in 2024.

Veerpont

De veerpont heeft als gevolg van CAO-verhogingen voor personeel te maken met een stijging van kosten. In 2023 was er daardoor sprake van een exploitatietekort. De gemeente Krimpenerwaard en Zuidplas hebben in een overeenkomst vastgelegd dat zij naar rato bijdragen in het eventuele exploitatietekort op de veerdienst. Vanwege het structurele karakter van de loonkosten is sprake van een structureel nadeel.

Structureel nadeel € 10.000 vanaf 2024

Kredieten 50-er jarenbuurt

Voor de herstructurering van de jaren 50 wijk te Moordrecht zijn in de begroting kredieten voor riolering, verharding en groei voor fase 1 en 2 opgenomen inclusief de te ontvangen bijdrage ten behoeve van parkeren.

Voor fase 3 en 4 in de jaren 2026 tot en met 2029 bedragen de kredieten per jaar € 224.000 (uitgaven € 341.000 en inkomsten € 117.000). Deze kredieten moeten nog aan de begroting worden toegevoegd. Voor de gemeentelijke begroting leidt dit tot kapitaallasten (alleen afschrijvingslasten) vanaf 2028.

Structureel nadeel vanaf 2028 € 13.000 (te verdelen over riolering, verhardingen en groen)

Aanpassing rente

Zie toelichting programma 6

Bijstelling afschrijvingslasten begroot-werkelijk o.b.v. JR 2023

Zie toelichting programma 1.

5.2 Afval, riolering en begraven*Afval kostenstijging Cyclus en kwijtscheldingen*

Aan de uitgavenkant wordt voor 2024 een extra last van € 360.000 verwacht voor kosten cyclus en € 140.000,- lasten voor kwijtscheldingen.

De extra lasten voor cyclus omvatten toenemende inflatie, groei van het aantal aansluitingen, het bij cyclus onderbrengen van onderhoud en vervanging van de glascontainers en door toenemende verbrandingsbelasting. De lasten voor kwijtscheldingen worden sinds 2022 ten laste van het product afval gebracht.

Deze lasten zijn per abuis niet opgenomen in de afval begroting 2024 en ook niet als zijnde minder inkomsten.

Incidenteel nadeel van € 500.000 in 2024.

Aanhanger Rioned Riolering

Voor de vervanging van een doorspuitwagen is een extra investering van € 30.000 benodigd. De benodigde doorspuitwagen is duurder dan in het initieel vervangingsplan was voorzien.

De structurele lasten betreffen de extra kapitaallasten van de investering. De dekking voor deze extra lasten komen uit de voorziening Riolering.

Structureel nadeel van € 4.000 vanaf 2025, structureel voordeel van € 4.000 vanaf 2025 (dekking voorziening)

Kostentoerekening Riolering

Zoals bij onderhoud groen staat toegelicht wordt, conform eerder vastgesteld beleid, voorgesteld om de lasten van onderhoud watergangen, onkruidbestrijding en straatvegen maximaal toe te rekenen aan het product Riolering. In de bestaande riolering begroting worden deze lasten voor 210.000 toegerekend. De calculatie van de maximaal toe te rekenen lasten hiervoor komt op 608.000,-. Hiervoor wordt voorgesteld om 398.000,- extra toe te rekenen aan Riolering.

Structureel nadeel van € 398.000 vanaf 2024.

Areaaluitbreiding Riolering

Door de oplevering van nieuwe wijken wordt het te onderhouden areaal groter

Structureel nadeel van € 57.000 vanaf 2024.

Baggerwerkzaamheden Riolering

Vanwege een aanbestedingsvoordeel is er een incidenteel voordeel op de baggerwerkzaamheden.

Incidenteel voordeel van € 340.000 in 2024.

Aanpassing rente

Zie toelichting programma 6

Bijstelling afschrijvingslasten begroot-werkelijk o.b.v. JR 2023

Zie toelichting programma 1.

Product 5.3 Vastgoed

Huuropbrengsten vastgoed

De huuropbrengsten in de Jaarrekening 2023 waren lager dan de begroting 2023 aangaf. Aankomende periode wordt in beeld gebracht of de meerjarenbegroting moet worden aangepast. Dit geldt ook voor de lastenkant.

Aanpassing rente

Zie toelichting programma 6

Bijstelling afschrijvingslasten begroot-werkelijk o.b.v. JR 2023

Zie toelichting programma 1.

Financiële producten

Wat mogen de financiële producten kosten?

Financiële producten		bedragen * € 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000		2024	2025	2026	2027	2028
6.1: Algemene dekkingsmiddelen		1.770	6.492	6.985	7.848	7.836
Proceskosten belastingen		-250	-	-	-	-
Kwaliteitsverbetering uitvoering belastingtaken		-600	-	-	-	-
Correctie storting 2024 (reserve afval)		127	-	-	-	-
Inzet stelpost Prijs 2024-2027		1.753	1.253	1.253	1.253	1.253
Inzet stelpost Groei 2024-2027		874	874	874	874	874
Onttrekking reserve ontheemden		1.242	-	-	-	-
Aanpassing rente		-1.376	851	1.344	2.206	2.194
Stelpost Groei 2025-2028 (overige kosten)		-	-1.100	-1.100	-1.100	-1.100
Stelpost Prijs 2025-2028 (overige kosten)		-	-1.200	-1.200	-1.200	-1.200
Dekking benodigd voor Groei 2025-2028 (uit Meicirculaire en Ozb)		-	1.765	1.765	1.765	1.765
Dekking benodigd Stelpost Prijs 2025-2028 (uit Meicirculaire)		-	2.900	2.900	2.900	2.900
Dekking benodigd Stelpost Loon 2025-2028 (uit Meicirculaire)		-	1.150	1.150	1.150	1.150
6.2: Overhead		1.341	2	-58	-141	-155
Kapitaallasten ICT investeringen		-	-	-13	-97	-97
Hogere kosten schoonmaak, beveiliging e.d.		-200	-200	-200	-200	-200
Beheerkosten telefooncentrale		-	-105	-105	-105	-105
Inzet stelpost Loon		1.400	1.400	1.400	1.400	1.400
Aanpassing rente (zie programma 6)		54	19	-29	-27	-42
Bijstelling bijdrage Stichting ZO! (afname bedrijfsvoering)		45	45	45	45	45
Bijst. afschrijvingslasten begroot-werkelijk o.b.v. JR 2023 (toelichting progr. 1)		49	-	-	-	-
Stelpost Loon 2025-2028		-	-1.150	-1.150	-1.150	-1.150
Kleine mutaties		-7	-7	-7	-7	-7
Totaal		3.111	6.494	6.927	7.707	7.681

- = nadeel / + = voordeel

Algemene dekkingsmiddelen

Proceskosten belastingen en kwaliteitsverbetering uitvoering belastingtaken

Door een hausse aan bezwaren zijn veel inhuurkosten voor taxatiecapaciteit nodig en heeft dit ook geleid tot forse juridische kosten, waardoor incidenteel het budget dient te worden verhoogd met € 850.000.

In 2024 een incidenteel nadeel van € 850.000

Correctie storting reserve afval

Omdat de reserve afvalstoffenheffing 0 is sinds de Jaarrekening 2023, kan de storting vervallen.

Incidenteel voordeel in 2024 van € 127.000

Inzet stelpost Prijs 2024-2027

Wij stellen voor om de stelpost Prijs grotendeels in te zetten. Het restant van de stelpost Prijs reserveren wij voor waarschijnlijke nadelen bij de aankomende Najaarsnota 2024 m.b.t. beheerplannen Sport en beheerplannen IBOR. Voor een verloopoverzicht verwijzen wij naar de bijlage.

Structureel voordeel vanaf 2024 van € 1.753.000 in 2024 en € 1.253.000 vanaf 2025 (Prijs)

Inzet stelpost Groei 2024-2027

Wij stellen voor om de stelpost Groei grotendeels in te zetten en het restant vrij te laten vallen zodat deze stelpost op 0 komt. Voor een verloopoverzicht verwijzen wij naar de bijlage.

Structureel voordeel vanaf 2024 van € 874.000

Onttrekking reserve ontheemden

Zie toelichting bij programma 2.

Incidenteel voordeel van € 1.242.000 in 2024

Aanpassing rente

In het voorjaar van 2024 heeft een actualisatie plaatsgevonden van de ontwikkeling van de meerjarige financieringsbehoefte.

Deze actualisatie heeft met name betrekking op:

- de huidige inzichten in de fasering van de ontwikkeling van het Middengebied fase 1a;
- de ontwikkelingen in de overige grondexploitaties;
- de uitputting van de investeringskredieten;
- de ontwikkeling van de reserves en voorzieningen.

In de paragraaf financiering is hier uitgebreid toelichting op gegeven. Deze actualisaties zijn vertaald naar de gevolgen voor de te ramen rente op taakveld treasury.

Op het product algemene dekkingsmiddelen, waar treasury deel van uit maakt, is er een nadelig resultaat in 2024 maar zijn er voordelige resultaten in de jaren vanaf 2025.

Via de zogenoemde methode van rente omslag worden de rentelasten toegerekend naar de producten waar ook kapitaallasten van investeringen te vinden zijn en naar het product 4.5 Gebiedsontwikkeling, waar mutaties met de grondexploitaties plaatsvinden.

Het totaal financieel effect is zichtbaar in de onderstaande tabel.

Overzicht rente mutaties per product	2024	2025	2026	2027	2028
1.3: Veiligheid	13	13	13	13	13
2.5: Volksgezondheid	-2	-2	-2	-2	-2
3.1: Sport	-239	-239	-239	-239	-239
3.2: Onderwijs	-1.280	933	1.426	2.289	2.277
3.3: Cultuur	640	1.427	1.449	508	428
4.1: Ruimtelijke ordening en vergunningverlening	145	57	-90	-90	-143
4.2: Wonen	55	19	-29	-28	-42
4.5: Gebiedsontwikkeling	30	15	-27	-32	-59
5.1: Beheer buitenruimte	454	204	-377	-433	-720
5.2: Afval, riolering en begraven	114	53	-83	-84	-133
5.3: Vastgoed	31	17	-36	-47	-94
6.1: Algemene dekkingsmiddelen	195	73	-118	-121	-197
6.2: Overhead	1	0	-0	-0	-0
Eindtotaal	158	2.571	1.887	1.735	1.090

Stelpost Groei 2025-2028

Wij hebben een inschatting gemaakt van de groeigerelateerde kosten voor het jaar 2025. Een aantal kosten zijn reeds verwerkt in deze Zomernota, namelijk het groeimechanisme 2025 van € 477.000 en groei bij Stichting ZO! voor € 288.000. Voor deze kosten hoeft dus niet meer gereserveerd te worden. De inschatting is dat voor de overige domeinen van de begroting een reservering van € 1.100.000 in de Stelpost Groei nodig is. Meer informatie over de systematiek van de Stelpost Groei is te vinden in de bijlage Financieel technische uitgangspunten en in de bijlage Inzicht in de stelposten.

Vanaf 2025 een structureel nadeel van € 1.100.000

Stelpost Prijs 2025-2028

Voor kostenstijgingen gerelateerd aan inflatie reserveren wij budget in de Stelpost Prijs. Een aantal kosten voor de jaarschijven 2025-2028 zijn reeds verwerkt in deze Zomernota, namelijk prijsindexatie bij de begrotingen van gemeenschappelijke regelingen van € 1.087.000 en bij de begroting van Stichting ZO! van € 650.000. Voor deze kosten hoeft dus niet meer gereserveerd te worden. De inschatting is dat voor de overige domeinen van de begroting een reservering van € 1.200.000 in de Stelpost Prijs nodig is. Meer informatie over de systematiek van de Stelpost Prijs is te vinden in de bijlage Financieel technische uitgangspunten en in de bijlage Inzicht in de stelposten.

Vanaf 2025 een structureel nadeel van € 1.200.000

Dekking benodigd voor Groei 2025-2028 (uit Meicirculaire 2024 en Ozb)

In deze Zomernota zitten twee groeigrelateerde voorstellen vanaf 2025: het Groeimechanisme 2025 van € 477.000 en groei bij Stichting ZO! voor € 288.000. Verder is er een Stelpost Groei nodig van € 1.100.000 voor overige groeigrelateerde kosten. Bij de Meicirculaire 2024 komt dekking voor een nieuwe stelpost Groei 2025-2028 beschikbaar, alsook bij areaaluitbreiding van Ozb (nieuwe woningen). Vooruitlopend hierop verhogen wij de stelpost Groei voor deze betreffende posten.

Structureel voordeel vanaf 2025 van € 1.765.000

Dekking benodigd voor Prijs 2025-2028 (uit Meicirculaire 2024)

In deze Zomernota zitten twee prijs gerelateerde voorstellen vanaf 2025 namelijk prijsindexatie bij de begrotingen van gemeenschappelijke regelingen van € 1.087.000 en bij de begroting van Stichting ZO! van € 650.000. Verder is er een Stelpost Prijs nodig van € 1.200.000 voor overige groeigrelateerde kosten. Bij de Meicirculaire 2024 komt dekking voor een nieuwe stelpost Groei 2025-2028 beschikbaar, alsook bij areaaluitbreiding van Ozb (nieuwe woningen). Vooruitlopend hierop verhogen wij de stelpost Groei voor deze betreffende posten. Bij de Meicirculaire 2024 zal duidelijk worden welke feitelijke dekking er beschikbaar komt van het Rijk en welke dekking uit eigen middelen gezocht moet worden.

Structureel voordeel vanaf 2025 van € 2.900.000

Dekking benodigd voor Loon 2025-2028 (uit Meicirculaire 2024)

In deze Zomernota zit een voorstel bij product 6.2 overhead om budget te reserveren voor de Stelpost Loon van € 1.150.000. Vooruitlopend hierop verhogen wij de stelpost Loon. Bij de Meicirculaire 2024 zal duidelijk worden welke feitelijke dekking er beschikbaar komt van het Rijk en welke dekking uit eigen middelen gezocht moet worden.

Structureel voordeel vanaf 2025 van € 1.150.000

6.2 Overhead

Kapitaallasten ICT investeringen

Voor het vervangen van de audiovisuele-middelen in de raadszaal is een krediet voor het jaar 2026 voor een bedrag van € 420.000 benodigd.

Voor het vervangen van de telefooncentrale is een krediet voor het jaar 2025 voor een bedrag van € 65.000 benodigd.

Voor de vervanging van ICT middelen (laptops, mobiele telefoon/ipads/ werkplekken op kantoor, acces points en netwerk switches) s een krediet voor het jaar 2028 voor een bedrag van € 420.000 benodigd.

Nadeel van € 13.000 in 2026 en vanaf 2027 een structureel nadeel € 97.000.

Hogere kosten schoonmaak, beveiliging e.d.

Gemeentelijke huisvesting wordt geconfronteerd met gestegen externe en interne kosten, waardoor het budget structureel moet worden verhoogd met € 200.000. Het gaat onder meer om kosten voor gas en electra, dagelijks /technisch onderhoud, belastingen/heffingen en huurkosten van parkeerplaatsen.

Structureel nadeel van € 200.000 met ingang van 2024.

Beheerkosten telefooncentrale

De huidige telefooncentrale is aan vervanging toe. Planning is om de investering in 2025 te gaan doen. Naast de investering is ook jaarlijks budget nodig € 105.000 voor beheerskosten van de nieuwe telefooncentrale.

Structureel nadeel van € 105.000 met ingang van 2025.

Inzet stelpost Loon

De stelpost wordt ingezet voor de Cao stijging. Meer hierover bij de toelichting op de kostenplaatsen, verderop in dit hoofdstuk.

*Structureel voordeel van € 1.400.000 vanaf 2024**Aanpassing rente*

Zie toelichting programma 6.

Bijstelling bijdrage Stichting ZO! (afname bedrijfsvoering)

Het bedrijfsvoeringsconvenant van Stichting ZO! is geactualiseerd aan de hand van indexaties.

*Structureel voordeel van € 45.000 vanaf 2024**Bijstelling afschrijvingslasten begroot-werkelijk o.b.v. JR 2023*

Zie toelichting programma 1.

Stelpost Loon 2025-2028

Voor cao-ontwikkelingen vanaf 2025 reserveren wij middelen in de Stelpost Loon. Meer informatie over de berekening hiervan is te vinden in de Financieel technische uitgangspunten (bijlage 1).

*Vanaf 2025 een structureel nadeel van € 1.150.000***Kostenplaatsen**

Mutaties op de personeelsbegroting		<i>bedragen * € 1.000</i>				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000		2024	2025	2026	2027	2028
7.1: Kostenplaatsen		-1.587	-2.097	-1.977	-1.977	-1.927
Nieuwe Cao - BEDRAG IS VOORLOPIG BEDRAG		-1.400	-1.400	-1.400	-1.400	-1.400
Onderhoudsonde HR21		-35	-	-	-	-
Wegwerken achterstanden archief		-	-50	-50	-50	-
Lobby agenda		-170	-170	-50	-50	-50
Groeimechanisme 2025		-	-477	-477	-477	-477
Kleine mutaties		18	-	-	-	-
Budget neutraal		-0	-0	-0	-0	-0
		-	-	-	-	-
Totaal		-1.587	-2.097	-1.977	-1.977	-1.927

- = nadeel / + = voordeel

Nieuwe Cao

helaas is Cao nog niet definitief doorgerekend. Voorlopige inschatting is financieel wel verwerkt in Zomernota, namelijk 1,4 miljoen inzetten waardoor per saldo 0 resteert.

Structureel nadeel van € 1.400.000

Onderhoudsronde HR21

In 2023 is HR21 als systeem voor functiebeschrijving en waardering geïmplementeerd. Het functieboek HR21 is met ingang van 1 januari 2024 van kracht. Om het functieboek actueel te houden wordt er jaarlijks een onderhoudsronde georganiseerd. In de eerste onderhoudsronde in 2024 worden verschillende zaken gecombineerd. Naast het onderhoud van het functiehuis worden ook een aantal openstaande zaken uit de implementatie meegenomen, het proces voor het uitvoeren van onderhoud wordt ontworpen en de 'werknamen' (de lokale functienamen) worden nu meegenomen. Het uitvoeren van onderhoud is vanaf 2025 een going concern/reguliere taak.

De (extra) inspanningen in 2024 voor de verdere implementatie van HR21, het vaststellen van lokale werknamen en het komen tot een proces voor onderhoudsronden maken dat er voor 2024 eenmalig € 35.000,- nodig is voor de inhuur van een externe HR21 deskundige.

Incidenteel nadeel van € 35.000 voor 2024.

Verwerken achterstanden archief

Bij het archief is een achterstand opgelopen bij de uitvoering van de wettelijke taak. Om deze achterstand in te lopen is over de periode van 2025 tot en met 2027 jaarlijks € 50.000 nodig. *Incidenteel nadeel van € 50.000 in 2025, 2026 en 2027.*

Lobby agenda

Om uitvoering te geven aan de lobby agenda die als ambitie is opgenomen in het collegeprogramma, is incidenteel in 2024 € 240.000 nodig. Verder is er structureel € 50.000 nodig.

Incidenteel nadeel van € 120.000 in 2024 en 2025 en structureel nadeel van € 50.000 vanaf 2024 *Groeimechanisme 2025*

Om de organisatie mee te laten groeien met de groei van de gemeente, is de systematiek van het groeimechanisme in het leven geroepen. Meer informatie hierover is te lezen in de bijlage Financieel technische uitgangspunten. Dekking voor de kosten van het groeimechanisme zal de Stelpost Groei zijn, die bij de Meicirculaire 2024 gevoed zal worden met de volume groei van de algemene uitkering.

Structureel nadeel van € 477.000 vanaf 2025

Bijlage 1 Financieel technische uitgangspunten

In deze bijlage doen wij een voorstel voor het hanteren van de volgende financieel technische uitgangspunten voor het opstellen van de Begroting 2025 en de meerjarenramingen 2026 t/m 2028.

De financieel technische uitgangspunten zijn voor een groot deel hetzelfde als in voorgaande jaren. Toch zijn er ook enkele doorontwikkelingen die wij voorstellen. De aanpassing van de financieringssystematiek van het gemeentefonds, wat onder het kopje Nieuwe indexen vanaf 2025 wordt toegelicht, geeft aanleiding om de indexen te heroverwegen. De provincie heeft hier ook richtlijnen voor. Ook doen wij een voorstel om de lasten en baten van verschillende begrotingsjaren beter met elkaar te matchen: t+1 systematiek.

1. Constante prijzen

Conform voorgaande jaren wordt de systematiek van constante prijzen toegepast, en niet de methode van lopende prijzen. Dat betekent dat zowel de baten als de lasten alleen voor het nieuwe begrotingsjaar worden geïndexeerd (t+1), en niet voor de drie jaren daarna. Ook de algemene uitkering rekenen wij door via de methode van constante prijzen.

2. Loon- en prijsontwikkeling/indexatie

Terugblik eerder gebruikte indexen

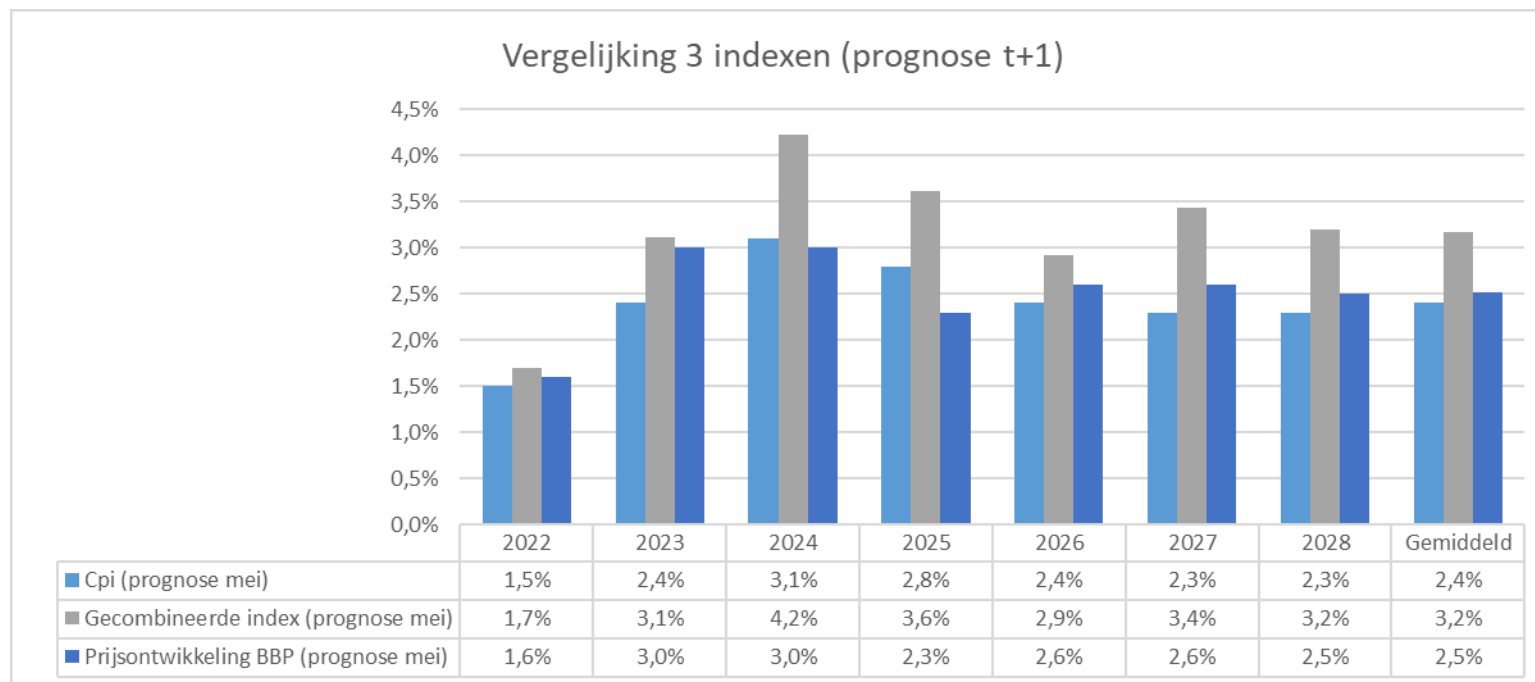
In het verleden hanteerden wij de consumentenprijsindex (Cpi) als basis voor de loon- en prijsindex, via de stelposten Loon en Prijs die verderop in deze bijlage worden toegelicht. De Cpi is een veel gebruikte index in Nederland. Voor het Cpi werd gekeken naar de prognose voor t+1 die jaarlijks in de meicirculaire werd gepubliceerd. Wanneer later in het jaar blijkt dat deze index in de septembercirculaire met meer dan 1% afwijkt ten opzichte van de meicirculaire, werd in de conceptbegroting van het komend jaar de index van de septembercirculaire gebruikt.

Bij het opstellen van de Begroting 2024 heeft de provinciaal toezichthouder ons echter een instructie gegeven om de gecombineerde index van de gemeentefonds circulaire te gebruiken. Deze gecombineerde index combineert drie indexen: de loonvoet sector overheid, de prijsontwikkeling materiële overheidsconsumptie (IMOC) en de prijsontwikkeling bruto overheidsinvesteringen (IBOI). Bij de Begroting 2024 betekende dit dat het voornemen aanvankelijk was om met 3,1% te indexeren (Cpi in Meicirculaire 2023), maar dat dit later 4,2% werd (gecombineerde index Meicirculaire 2023) en later 5,3% (gecombineerde index Septembercirculaire 2023).

Nieuwe indexen vanaf 2025

Bij de Meicirculaire 2024 stapt het Rijk echter over op een andere index voor het gemeentefonds, namelijk die van de prijsontwikkeling Bruto binnenlands product (pBBP). Deze index is gemiddeld genomen 0,7% lager dan de Gecombineerde index die voorheen bij het gemeentefonds werd gehanteerd, wanneer we meten over de periode 2022-2028. Dit betekent dat gemeenten in de toekomst een lagere algemene uitkering krijgen dan voorheen. Dat de pBBP lager is komt met name doordat de pBBP in de theoretische onderbouwing beperkt rekening houdt met de component loonstijging. Deze is vaak relatief hoger dan materiële indexen. In de onderstaande tabel en grafiek is een meerjarig overzicht van de verschillende indexen opgenomen.

Bron van indexcijfers vanaf 2025: Centraal Economisch Plan (CEP) 2024. Deze indexen verschijnen ook in de Meicirculaire 2024.

Ook de provinciaal toezichthouder heeft aangegeven dat de pBBP index te laag is voor een realistische begroting van gemeenten. De provinciaal toezichthouder schrijft voor dat er hogere indexen gehanteerd moeten worden. De gemeenten zullen hiervoor dus niet volledig gecompenseerd worden uit het gemeentefonds, maar zullen ook deels uit stijging van eigen middelen dit moeten betalen. Als minimumniveau hanteert de provincie: voor prijsstijgingen reserveren op basis van de index Prijsontwikkeling BBP (2,3% vanaf 2025) en voor loonontwikkelingen op basis van de Loonvoet sector overheid (Lso, 4,4% vanaf 2025).

Wij onderschrijven de conclusie van de provinciaal toezichthouder dat de pBBP in de basis een te lage loon- en prijscompensatie biedt voor kostenstijgingen bij de gemeente. Wij zetten ons via lobby in voor betere indexen, bijvoorbeeld door moties mede in te dienen op ledenvergaderingen van de VNG. Om tot een begroting te komen die reëel is adviseren wij om de pBBP niet als basis te gebruiken voor de indexatie van onze lastenkant. De realiteit van de laatste jaren is ook dat veel domeinen hogere prijsstijgingen hebben dan gemiddeld 2,5% (= langjarig gemiddelde pBBP, zie tabel). Voor prijsontwikkelingen is daarentegen de Gecombineerde index een goede benadering, omdat deze een mix heeft van de componenten consumptie, investeringen en loon. Deze kan dan ook toegepast worden op de inkomstenkant van de begroting: stijging van heffingen, waaronder de Ozb. Door deze index toe te passen, zorgen wij duurzaam voor voldoende maar tegelijkertijd geen schoksgewijze groei van onze eigen inkomstenbronnen, terwijl de indexatie vanuit het gemeentefonds tekort schiet.

Voor loonontwikkelingen is de index Loonvoet sector overheid een goede benadering. Samengevat stellen wij de volgende indexen voor met ingang van begrotingsjaar 2025:

Onderdeel	Welke index	Percentage voor 2025
Prijs indexatie (uitgaven)	Gecombineerde index	3,6%
Loon indexatie	Loonvoet sector overheid (Lso)	4,4%
Prijs indexatie (inkomsten)	Gecombineerde index	3,6%

Indien deze percentage voor 2025 bij de Septembercirculaire 2024 meer dan 1,0% afwijken ten opzichte van de Meicirculaire 2024, dan volgen wij de indexen van deze circulaire.

In deze zomernota is vooralsnog voor de prijsindex rekening gehouden met de gecombineerde index. In overleg met de provincie (richtlijnen) wordt bij de begroting een definitief standpunt ingenomen over deze index. De consumentenprijsindex (cpi) zou hierin ook een mogelijkheid zijn.

3. Verwerken circulaire gemeentefonds

De grootste inkomstenbron van gemeenten is het gemeentefonds. Normaal gesproken verschijnen er drie circulaire per jaar met informatie over dit fonds: de Meicirculaire, de Septembercirculaire en de Decembircirculaire. Deze verwerken wij als volgt:

- De Meicirculaire verwerken wij als aparte begrotingswijziging, die wij agenderen voor de gemeenteraad waarin de zomernota wordt besproken. Deze circulaire verschijnt doorgaans te laat om nog door het college in de concept zomernota verwerkt te worden, en wordt daarom als nazending verstuurd. Het raadsvoorstel voor de zomernota wordt aangepast met de aanvullende informatie uit de circulaire.
- De Septembercirculaire verwerken wij als aparte begrotingswijziging, die wij agenderen voor de gemeenteraad waarin de begroting wordt besproken. Deze circulaire verschijnt doorgaans te laat om nog door het college in de begroting verwerkt te worden, en wordt daarom als aparte begrotingswijziging opgesteld. Het raadsvoorstel voor de begroting wordt aangepast met aanvullende informatie uit de circulaire.

De Decembircirculaire leidt niet meer tot een begrotingswijziging in het lopende jaar. Eventuele voor- of nadelen landen in het resultaat van de Jaarrekening. Eventuele meerjarige financiële effecten worden in de eerstvolgende zomernota verwerkt.

4. Reserveringen uit gemeentefonds

Het gemeentefonds is een algemeen dekkingsmiddel, waarbij gemeenten vrij zijn in de aanwending hiervan en er geen verantwoording aan het Rijk afgelegd hoeft te worden over de besteding. Dit in tegenstelling tot specifieke uitkeringen, waarbij er wel een verantwoordingsplicht is.

In de onderstaande tabel is samengevat hoe om wordt gegaan met bepaalde mutaties in het gemeentefonds.

Mutatie	Definitie	Waarvoor inzetten
Algemene mutaties	Generieke mutaties, meestal mutaties waarbij het gemeentefonds de ontwikkeling van de rijksbegroting volgt, ook wel "accres" genoemd	Inzetten als algemeen dekkingsmiddel, voornamelijk voor loon- en prijscompensatie
Taakmutaties	Bijdrage voor nieuwe taken van gemeenten, die via het reguliere verdeelstelsel verdeeld wordt over gemeenten	Reserveren op product algemene uitkering, bij eerstvolgend P&C-document bepalen of overheveling naar beleidsproduct nodig is. Indien niet, dan vrijval naar algemene middelen
Decentralisatie-uitkeringen	Bijdrage voor nieuwe taken, vaak bestemd voor tijdelijke taken bij een selectie van gemeenten	Reserveren op product algemene uitkering, bij eerstvolgend P&C-document bepalen of overheveling naar beleidsproduct nodig is. Indien niet, dan vrijval naar algemene middelen

5. Stelposten uit gemeentefonds

In de berekening van het gemeentefonds zijn op dit moment de volgende stelposten opgenomen (bedragen * € 1.000).

	2024	2025	2026	2027	2028
Verrekening BTW-compensatiefonds	636	636	636	636	636
Stelpost Jeugd			426	317	317
Stelpost Jeugd (risicodragend deel Rijk)	+ 150 - / 150	+ 750 - / 750	+ 750 - / 750	+ 750 - / 750	+ 750 - / 750

Verrekening BTW-compensatiefonds

Gemeenten kunnen hun BTW verrekenen met het BTW-compensatiefonds (BCF). Deze is gekoppeld aan het gemeentefonds. Als er nog ruimte is onder het BCF-plafond dan wordt dit bedrag overgemaakt via het gemeentefonds. Andersom: als er meer gedeclareerd wordt, volgt er een uitname uit het gemeentefonds. De provinciaal toezichthouder heeft aangegeven dat de begroting van de BCF-verrekening maximaal gebaseerd mag zijn op de meest recent gerealiseerde ruimte onder het plafond. Dit passen wij ook toe.

Stelpost Jeugdhulp

Gemeenten discussiëren al jaren met het Rijk over de te lage compensatie voor de Jeugdhulp. Een Commissie van Wijzen bepaalde in 2021 dat het Rijk 1,9 miljard extra toe zou moeten voegen aan het gemeentefonds, al kan het bedrag in de komende jaren minder worden als er hervormingen doorgevoerd worden. Het kabinet heeft dit bedrag toegezegd voor 2022 en later ook voor 2023, maar nog niet voor de jaren 2024 en daarna. De provinciaal toezichthouder heeft aangegeven dat wij het bedrag in de begroting mogen calculeren, vooruitlopend op definitieve besluitvorming van het Rijk. Dit passen wij ook toe.

Stelpost Jeugdhulp (risicodragend deel Rijk)

Het kabinet heeft besloten om de bedragen van de Commissie van Wijzen te verlagen met 100 miljoen in 2024 en 500 miljoen vanaf 2025. De raad is hierover geïnformeerd in de Najaarsnota 2022. De provinciaal toezichthouders hebben aangegeven dat deze budgetneutraal in de begroting verwerkt mag worden: verlagen baten, verlagen lasten, omdat in principe het Rijk risicodragend zou moeten zijn. Dit hebben wij ook gedaan. Het betreft € 150.000 in 2024

en € 750.000 vanaf 2025, zowel baten als lasten. Het is verwerkt op taakveld 0.8 “overige baten en lasten”, niet op het product Jeugd. Het is niet duidelijk hoe het Rijk precies risicodragend wil zijn voor deze aanvullende bezuinigingen. In de Voorjaarsnota 2024 van het kabinet staat dat de bezuiniging teruggedraaid wordt t/m 2025, maar nog in stand blijft vanaf 2026². Mogelijk zou de bezuiniging haalbaar gemaakt worden met de invoering van een eigen bijdrage vanaf 2026. In de Meicirculaire 2024 zal de Voorjaarsnota 2024 uitgewerkt worden.

6. Algemene uitgangspunten belastingen

De uitgangspunten voor het vaststellen van de tarieven van de onroerendezaakbelasting zijn als volgt:

- De tarieven van de afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn toereikend om de kosten te dekken;
- De tarieven van de onroerendezaakbelasting genereren een opbrengst die gelijk is aan de begrote opbrengst van het voorgaande begrotingsjaar, inclusief indexering en inclusief de areaaluitbreiding. De index betreft de Gecombineerde index zoals genoemd in de Meicirculaire of het Centraal Economisch Plan. De areaaluitbreiding is gebaseerd op de woningbouwplanning van het laatst vastgestelde Perspectief Ruimtelijke Opgaven (PRO);
- De vrij besteedbare ongebonden belastingen worden verhoogd met de Gecombineerde index uit de Meicirculaire of het Centraal Economisch Plan. Dit zijn de OnroerendeZaakBelasting (OZB), de RoerendeZaakBelasting (RZB), de precariobelasting, lijkbezorging, marktgeld, leges en toeristen- en forensenbelasting.

Nacalculatie vindt plaats wanneer de daadwerkelijk index bij de Meicirculaire of Septembercirculaire over jaar t-1 > 0,5% afwijkt t.o.v. het geraamde percentage. Deze nacalculatie wordt verwerkt in de index voor het komende jaar. Concreet: indien bij de Meicirculaire 2025 of Septembercirculaire 2025 meer dan 0,5% afwijking zichtbaar is ten opzichte van de begrote index, dan wordt het verschil verwerkt bij de Begroting 2026. Deze systematiek wijziging is het eerste deel van de herijking van de Ozb berekensystematiek waar wij aan werken.

Bij de Begroting 2025-2028, in de vergadering van de raad in november 2024, zullen de begrote opbrengsten van de belastingen vastgesteld worden. Een maand later zal de raad een voorstel voor de nieuwe tarieven ontvangen, waarbij de tarieven samen met de ingeschatte waardeontwikkeling van panden (p maal q) moeten leiden tot de begrote opbrengst.

7. Uitgangspunt tariefdifferentiatie instellingen van sociaal belang (amendement Omtzigt)

Door een aangenomen amendement van Omtzigt op het Belastingplan 2019 hebben gemeenten de vrijheid gekregen om voor sportaccommodaties, dorpshuizen en andere 'instellingen van sociaal belang' het woningtarief voor de OZB te rekenen in plaats van het vaak hogere tarief voor niet-woningen (artikel 220f Gemeentewet). De voorgestelde wetwijziging roept veel vragen op die niet eenvoudig te beantwoorden zijn. Voor de gemeentelijke uitvoeringspraktijk wordt de heffing van OZB een stuk ingewikkelder.

Het toepassen van de mogelijkheid van tariefdifferentiatie op basis van de voorgestelde wettekst brengt financiële risico's met zich mee en kan leiden tot juridische procedures. Omdat de risico's niet goed te overzien zijn, adviseert de VNG te wachten met de uitvoer van dit amendement tot de gewenste duidelijkheid er is. Zuidplas volgt hierin het advies van de VNG.

8. Rekenrente

De voorgeschreven richtlijnen voor de rekenrente vanuit de BBV worden toegepast met de opstelling van de programmabegroting.

² Bron o.a.: <https://www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/kabinet-ziet-af-van-half-miljard-bezuiniging-op-jeugdzorg-2025> .

9. Afschrijvingstermijnen

In de financiële verordening 2024 is het afschrijvingsbeleid opgenomen van de gemeente Zuidplas.

10. Toerekening van overhead

Overhead toerekening wordt als volgt berekend, conform artikel 12.4 van de financiële verordening: de totale overheadkosten gedeeld door de totale loonkosten (ambtelijk apparaat inclusief griffie maar exclusief college en raad). Bij de Begroting 2024 ging dit om een percentage van 70%. Bij de Begroting 2025 wordt dit opnieuw berekend. De overhead wordt alleen toegerekend over de loonkosten binnen gesloten systemen zoals de leges, begraafplaatsrechten, marktgeden, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Toerekening aan grondexploitaties en investeringen gebeurt op basis van werkelijke tijdsbesteding. In de uurtarieven van vaste medewerkers wordt een opslag overhead verwerkt conform de financiële verordening.

11. Woningbouwplanning: verwerken van de groei van de gemeente in de begroting

Zuidplas is al jaren een groeigemeente en ook in de komende jaren worden naar verwachting veel woningen gebouwd, met als grootste project het “Vijfde Dorp”/ Middengebied. De groei van de gemeente heeft ook financiële impact op de begroting.

Aan de batenkant van de begroting stijgt de algemene uitkering op het moment dat nieuwe inwoners zich vestigen in de gemeente. Ook de Ozb inkomsten stijgen, al is dit onderdeel relatief geringer dan de algemene uitkering. Binnen de gesloten systemen zoals afvalstoffenheffing, rioolheffing en leges zullen enerzijds de baten toenemen en anderzijds de lasten.

Aan de lastenkant van de begroting stijgen ook de kosten van veel producten. Het ene product is hierbij meer “inwonerafhankelijk” dan het andere product. Een voorbeeld van een inwonerafhankelijk product is de bijdrage aan veel gemeenschappelijke regelingen. Deze zijn vaak gebaseerd op een vast bedrag per inwoner. Voor het begroten van de lasten van de groei, gebruiken wij de methode van de Stelpost Groei. De extra baten van de algemene uitkering en Ozb reserveren wij in een stelpost om groeigerelateerde lasten op te vangen.

Voor het verwerken van de woningbouwplanning in onze begroting, hanteren wij het volgende **principe van “constante groeitoename (t+1)”**. Zoals wij met de prijsindexatie de methode van constante prijzen toepassen en niet de methode van lopende prijzen, kijken wij standaard 1 jaar vooruit. Door voor prijzen en groei hetzelfde uitgangspunt te hanteren, zorgen wij ervoor dat de meerjarenbegroting grotendeels stabiel blijft ten opzichte van het eerste begrotingsjaar. Bij de Begroting 2025-2028 zullen de lasten en baten van zowel prijs als groei dus grotendeels stabiel zijn.

De basis het berekenen van de groei, is de woningbouwplanning die elk jaar bij het Perspectief Ruimtelijke Opgaven (PRO) gepubliceerd wordt. Hierbij is het lopend jaar (jaar t) de basis voor de baten en lasten vanaf jaar $t+1$. Concreet: de woningbouwplanning in het jaar 2024 is leidend voor de financiële prognose vanaf 2025. Baten en lasten gaan immers pas een rol spelen op het moment dat inwoners daadwerkelijk hier wonen. Een woning die in 2024 wordt opgeleverd, wordt bewoond op peildatum 1-1-2025. De inwoner die dan woont in de woning, telt mee in de inkomsten uit de algemene uitkering.

De uitdaging bij het opstellen van de begroting zit in de vraag in welke mate de woningbouwplanning te voorspellen is. Vertraging bij enkele projecten kan betekenen dat er een latere oplevering is. Het is dan ook belangrijk om zo nauwkeurig mogelijk in te schatten wat de feitelijke toename gaat zijn.

Dat een nauwkeurige inschatting belangrijk is, blijkt uit de gegevens van 2023. In het PRO 2023 is ingeschat dat er 582 woningen opgeleverd zouden worden in 2023. Bij het berekenen van de Meicirculaire 2023 hebben wij reeds een voorzichtiger aantal opgenomen, namelijk 319 woningen. Het was namelijk nog

niet 100% zeker of alle projecten helemaal per 31/12/2023 opgeleverd zouden worden. Uiteindelijk zijn er 303 woningen opgeleverd in 2023. Zie ook onderstaande tabel.

Woningbouwplanning vorig jaar	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Planning volgens PRO 2023	582	452	1.096	1.024	933	765	705	704
Voorzichtige inschatting voor berekening Meicirculaire 2023	319							
Feitelijke toename in jaar 2023	303							

Hieronder staat de actuele woningbouwplanning.

Woningbouwplanning nieuw	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Planning volgens PRO 2024	521	400	534	718	457	394	333	330
Voorzichtige inschatting voor berekening Meicirculaire 2024	469							

Bij een aantal projecten is het de vraag of de oplevering net voor 31/12/2024 of net daarna gepland staat. Vandaar een iets lagere inschatting voor de berekening van de Meicirculaire 2024.

Wij hebben geconstateerd dat we niet overal in de begroting consistent de t+1 systematiek hebben toegepast en niet overal dezelfde aantallen als basis hebben gebruikt. Voor het berekenen van de Meicirculaire 2023 is een voorzichtige inschatting als basis gebruikt en is er niet meerjarig een oplopende reeks gehanteerd. Voor het berekenen van de meerjarige kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing en rioolheffing is echter volledig de woningbouwplanning uit het PRO gehanteerd. Hierbij is een groei van het aantal aansluitingen gecalculeerd op basis van de groei van het aantal woningen. Dat de feitelijke groei de afgelopen jaren lager was, heeft ertoe geleid dat werkelijke baten de afgelopen jaren lager waren dan de begrote baten. Dit is één van de oorzaken van het tekort op de afvalstoffenheffing dat in de Jaarrekening 2023 is gepresenteerd. Bij het berekenen van de kostendekkendheid voor de Begroting 2025 zal een andere prognose gehanteerd worden, conform deze financieel technische uitgangspunten.

12. Groeimechanisme (dekking stelpost groei)

Het groeimechanisme is een berekening die toont met hoeveel extra budget het personeelsbudget dient te worden verhoogd doordat we als gemeente groeien. Hierdoor kunnen we uitvoering blijven geven aan de dagelijkse werkzaamheden. Er wordt onderscheid gemaakt tussen reguliere werkzaamheden en specifieke werkzaamheden. Onderstaande tabel geeft meer inzicht.

Groeimechanisme Programmabegroting 2025-2028				
Omschrijving	Type	P-budget in € 1.000	Sleutel	Totaal in € 1.000
Beheer openbare ruimte	Specifiek	2.117	Aantal m ² openbare ruimte in beheer	180
Overige personeelslasten	Regulier	24.528	Aantal inwoners	296
				477

Over het algemeen wordt de reguliere sleutel toegepast. De reguliere sleutel houdt rekening met de geprognosticeerde groei van het aantal inwoners. Daarnaast zijn er een tweetal specifieke sleutels opgenomen. De eerste betreft het beheer van de openbare ruimte waar de sleutel het aantal vierkante meters openbare ruimte in beheer is. Bij oplevering van een park of overdracht van een weg in beheer naar de gemeente is het van belang dat hiervoor ook de benodigde personele capaciteit beschikbaar komt. Aangezien dat sterk afwijkend kan zijn van het aantal inwoners is hiervoor een specifieke sleutel opgesteld. De tweede specifieke sleutel is de sleutel aantal inwoners in zorg dat toegepast wordt voor de berekening van het benodigde budget van het sociaal team. Ook hier zien we een sterk afwijkende groei, het aantal inwoners in zorg groeit de afgelopen jaren immers harder dan het aantal inwoners zelf. Het sociaal team moet meegroeien om het huidige niveau van dienstverlening te kunnen handhaven.

De weging bij de specifieke onderdelen staat op 100% omdat er een 1 op 1 relatie zichtbaar is. Bij de reguliere sleutel is berekend dat er in veel gevallen niet een 1 op 1 relatie is met de werkzaamheden. Deze berekening geeft een gewogen gemiddelde van 60% weer. Het gevolg is dat er niet voor 100% budget gevraagd hoeft te worden omdat er dus niet overal een 1 op 1 relatie is, er wordt 60% gevraagd. Onderstaande tabel laat zien dat voor 20% van onze werkzaamheden er een direct klantencontact geldt en daarbij een 100% relatie. Echter bij 80% van de werkzaamheden zien we geen direct klantencontact, de relatie is bepaald op 50%. Gemiddeld spreken we dan over een weging van 60% welke opgenomen is in het groeimechanisme.

	Aantal	Relatie
Direct klantencontact	20%	100%
Niet direct klantencontact	80%	50%
Gemiddeld gewogen		60%

13. Stelposten in de begroting: Prijs, Groei en Loon

Stelposten zijn tijdelijke begrotingsposten, die nodig zijn omdat naar verwachting in de toekomst lasten gemaakt moeten worden. De precieze plek van deze lasten in de structuur van programma's en producten is echter nog niet duidelijk. In onze begroting staan drie stelposten: Prijs, Groei en Loon. De stelposten zijn structureel van aard, niet incidenteel. Hieronder wordt per stelpost toelichting gegeven.

Stelpost Prijs

Jaarlijks worden er structurele middelen gereserveerd in de Stelpost Prijs. Hierdoor is er dekking beschikbaar om de koopkracht op peil te behouden. Inflatiecorrectie wordt hierdoor niet standaard toegekend aan budgetten, ter voorkoming dat het budget onnodig verhoogd wordt en er daardoor lucht in de begroting ontstaat. De provinciale toezichthouder ziet toe op realistische ramingen in de gemeentelijke begroting, en daarmee het behoud van koopkracht door de gemeente. De Stelpost Prijs heeft tot doel om de koopkracht van de begroting in stand te houden en is daarmee niet vrij besteedbaar.

In het begrotingsjaar wordt een voorstel aan de raad voorgelegd om budget te verhogen, met als oorzaak dat kosten zijn gestegen. Met begrotingsjaar wordt bedoeld: t+1. Als de stelpost is gemaakt bij de Meicirculaire 2024 of Septembercirculaire 2024, wordt deze ingezet bij de Zomernota 2025 of Najaarsnota 2025. Een uitzondering op deze regel betreft de lasten die volgen uit de indexatie van onze subsidies: deze lastentoename wordt verrekend met de Stelpost prijs in de primitieve Begroting 2025. Na besluitvorming van de raad wordt het budget van de stelpost dan overgeheveld naar het betreffende programma waar nadelen zijn ontstaan.

Ten aanzien van de gemeenschappelijke regelingen is er in het verleden een bepaalde disbalans geweest in de toepassing van de jaarschijven. Als voorbeeld: de indexatie van de begrotingen van de GR'en voor de jaren 2024-2027 (totaal last circa € 1,6 miljoen in Zomernota 2023) zijn gedekt uit de Stelpost prijs van de meerjarenbegroting 2023-2026. Om deze reden is er bij het berekenen van de Stelpost prijs voor 2024-2027 geen rekening meer mee gehouden om geld te reserveren voor de GR-begrotingen 2024-2027. Dekking was immers als in de Zomernota 2023 beschikbaar gesteld. Dit betekent dat de dekking van GR-begrotingen 2025-2028 (totale last circa € 1,3 miljoen) in deze Zomernota moet komen uit de nieuwe nog te ontvangen dekking voor de Stelpost prijs in de Meicirculaire 2024.

Stelpost groei

Bij de Perspectiefnota 2018 is de Stelpost Groei geïntroduceerd. De aanleiding hiervoor was de feitelijke groei van de gemeente Zuidplas en daarmee de constatering dat een groeiende gemeente andere en hogere kosten kent dan een beheergemeente. Zo moet er worden geanticipeerd op alle vlakken van dienstverlening van de gemeente zoals de zorg, openbare ruimte, maatschappelijke ondersteuning en veiligheid, maar ook de ambtelijke organisatie. Om deze groei te kunnen betalen is de Stelpost Groei geïntroduceerd.

Het mechanisme bestaat uit het reserveren van een deel van toekomstige inkomsten, waarbij wordt geanticipeerd op toekomstige ontwikkelingen. Dit doen we volgens een jaarcyclus. Bij de Zomernota (o.b.v. de Meicirculaire) worden toekomstig inkomsten geraamd, bestaande uit de verwachte hogere inkomsten uit het gemeentefonds en geraamde hogere inkomsten OZB als gevolg van areaal uitbreidingen. Bij tussenrapportages wordt aanspraak gemaakt op de reservering. De gevormde stelpost groei wordt daarmee ingezet om dekking te bieden voor de stijgende kosten van de dienstverlening van Zuidplas doordat de gemeente groeit. Per jaareinde valt het eventuele overschot vrij in het rekeningresultaat en wordt via resultaatbestemming toegevoegd aan de algemene reserve.

De stelpost groei wordt niet ingezet voor nieuwe taken of doordat de kwaliteit van de dienstverlening aangepast wordt maar puur om de hoeveelheid werkzaamheden tegen de huidige kwaliteit uit te kunnen blijven voeren. Ofwel om de huidige dienstverlening op peil te houden.

Over de mate van bestedingsvrijheid van de stelpost groei, is het college van mening dat het niet compenseren van groei, een indirecte bezuiniging tot gevolg heeft.

De basis aanwending kan worden opgedeeld in drie onderdelen:

1. Groeimechanisme personeelsbudget als financieel technisch uitgangspunt bij de Zomernota;
2. Andere groei (reguliere budgetten zoals zorg en openbare ruimte) via aanvraag bij de Zomernota 2025 of Najaarsnota 2025, eventueel separaat raadsvoorstel.

In het verleden is er soms een disbalans geweest in de toepassing van de juiste jaarschijven. Zo is het budget voor het groei mechanisme 2024-2027 in de Zomernota 2023 (€ 301.000) gedekt uit de Stelpost groei 2023-2026. Het groeimechanisme 2025-2028 budget in deze zomernota (€ 477.000) zal gedekt worden uit de Stelpost groei 2025-2028, die gevoed zal worden in de Meicirculaire 2024 en via Ozb areaaluitbreiding in de primitieve Begroting 2025.

Stelpost loon

Deze stelpost loon dient om Cao-ontwikkelingen (inclusief pensioenpremies) in het personeelsbudget op te vangen. Let op, dit geldt niet voor pensioenverplichtingen van wethouders. De stelpost wordt alleen bij een definitieve vaststelling van de Cao daadwerkelijke toegerekend aan het personeelsbudget. Het budget in de stelpost is niet leidend voor het verwerken van de Cao; dat is de daadwerkelijke cao-ontwikkeling. Dat betekent dat er budget over kan blijven of dat er een tekort is. Dat zal automatisch verrekend worden in het meerjarensaldi.

Overzicht voeding en inzet van stelposten

In het onderstaande overzicht staat wanneer en hoe de drie stelposten muteren.

	Stelpost Prijs	Stelpost Groei	Stelpost Loon
Primaire voeding van de stelpost	Nominale ontwikkeling Meicirculaire gemeentefonds	Groei verdeelmaatstaven Meicirculaire gemeentefonds + Ozb areaal uitbreiding	Nominale ontwikkeling Meicirculaire gemeentefonds
Wanneer inzetten stelpost?	Bij Zomernota of Najaarsnota	Bij Zomernota of Najaarsnota	Bij Zomernota of Najaarsnota
Indien geen volledige besteding huidig begrotingsjaar	Vrijval bij Najaarsnota	Vrijval bij Najaarsnota	Vrijval bij Najaarsnota
Nog muteren bij verschijnen Septembercirculaire gemeentefonds?	Alleen wanneer Consumentenprijsindex meer dan 1% afwijkt van Meicirculaire	Alleen wanneer effect op aantallen meer dan € 50.000 positief afwijkt dan bij Meicirculaire	Alleen wanneer Consumentenprijsindex meer dan 1% afwijkt van Meicirculaire

Bijlage 2 Verbonden partijen

Op basis van artikel 34b van de Wet op de gemeenschappelijke regelingen zendt het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling vóór 15 april de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten, en voor 30 april de begroting. De raden worden in de gelegenheid gesteld om zienswijzen in te dienen op de conceptbegrotingen. De jaarrekeningen worden in de vorm van verantwoordingsdocumenten ter kennisname voorgelegd aan de gemeenteraad. In deze bijlage wordt u inzicht gegeven in de mutaties op de begrotingen van de verbonden partijen en het financiële effect hiervan op de begroting van Zuidplas. De bijstelling van de verbonden partij wordt verbijzonderd naar loon- en prijsstijgingen en bijstellingen in het beleid. In de desbetreffende programma's wordt dit nader toegelicht.

ZOMERNOTA 2024

Zomernota 2024		bedragen * € 1.000					
Bijdragen gemeenschappelijke regelingen + Stichting ZO!	index	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Loonindex 2025*	11,10%						
Prijsindex 2025*	3,70%						
Regio Midden Holland		77.238	89.113	89.113	89.113	89.113	89.113
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2025</i>		-	-	6.329	6.329	6.329	6.329
<i>Nieuw beleid 2025</i>		-	-	162.614	162.614	162.614	162.614
<i>Afrekening 2023</i>		-	-	-	-	-	-
Nieuwe bijdrage Regio Midden Holland	FKGR*	77.238	89.113	258.056	258.056	258.056	258.056
ODMH BWT		1.993.495	1.964.774	2.203.440	2.203.440	2.203.440	2.203.440
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2025</i>		-	-	78.561	78.561	78.561	78.561
<i>Nieuw beleid 2025</i>		-	-	-	-	-	-
<i>Afrekening 2023</i>		-	-	-	-	-	-
Nieuwe bijdrage ODMH BTW	FKGR*	1.993.495	1.964.774	2.282.001	2.282.001	2.282.001	2.282.001
ODMH Milieu		1.624.464	1.956.171	1.659.195	1.659.195	1.659.195	1.659.195
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2025</i>		-	-	87.358	87.358	87.358	87.358
<i>Nieuw beleid 2025</i>		-	-	-	-	-	-
<i>Afrekening 2023</i>		-	-	-	-	-	-
Nieuwe bijdrage aan ODMH Milieu	FKGR*	1.624.464	1.956.171	1.746.553	1.746.553	1.746.553	1.746.553
Veiligheidsregio		2.548.453	3.026.776	3.026.776	3.026.776	3.026.776	3.026.776
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2025</i>		-	-	297.570	297.570	297.570	297.570
<i>Nieuw beleid 2025</i>		-	-	145.000	145.000	145.000	145.000
<i>Afrekening 2023</i>		-	-	-	-	-	-
Nieuwe bijdrage aan Veiligheidsregio	FKGR*	2.548.453	3.026.776	3.469.346	3.469.346	3.469.346	3.469.346
RDOG (Hecht)		3.130.000	3.419.000	3.419.000	3.419.000	3.419.000	3.419.000
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2025</i>		-	211.000	359.000	359.000	359.000	359.000
<i>Nieuw beleid 2025</i>		-	-	-145.000	-145.000	-145.000	-145.000
<i>Afrekening 2023</i>		-	-	-	-	-	-
Bijdrage aan RDOG (Hecht)	FKGR*	3.130.000	3.630.000	3.633.000	3.633.000	3.633.000	3.633.000
Werkvoorzieningschap Promen		1.827.000	1.897.000	1.803.000	1.719.000	1.635.000	1.635.000
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2025</i>		-	-72.000	53.000	62.000	62.000	-57.000
<i>Nieuw beleid 2025</i>		-	-	-	-	-	-
<i>Afrekening 2023</i>		-	-	-	-	-	-
Bijdrage aan Promen	FKGR*	1.827.000	1.825.000	1.856.000	1.781.000	1.697.000	1.578.000
Grondbank RZG Zuidplas		-	-	-	-	-	-
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2025</i>		-	-	-	-	-	-
<i>Nieuw beleid 2025</i>		-	-	-	-	-	-
<i>Afrekening 2023</i>		-	-	-	-	-	-
Bijdrage aan Grondbank		-	-	-	-	-	-
Streekarchief Midden Holland		298.478	308.000	308.000	308.000	308.000	308.000
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2025</i>		-	-	32.000	32.000	32.000	32.000
<i>Nieuw beleid 2025</i>		-	-	-	-	-	-
<i>Afrekening 2023</i>		-	-	-	-	-	-
Bijdrage aan Streekarchief Midden Holland	FKGR*	298.478	308.000	340.000	340.000	340.000	340.000

ZOMERNOTA 2024

Recreatieschap Hitland	253.325	266.628	266.628	266.628	266.628	266.628
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2025</i>	-	-	4.101	4.101	4.101	4.101
<i>Nieuw beleid 2025</i>	-	-	-	-	-	-
<i>Afrekening 2023</i>	-	-	-	-	-	-
Bijdrage aan recreatieschap Hitland	253.325	266.628	270.729	270.729	270.729	270.729
Recreatieschap Rottemeren	161.200	179.600	179.600	179.600	179.600	179.600
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2025</i>	-	-	12.213	12.213	12.213	12.213
<i>Nieuw beleid 2025</i>	-	-	98.554	98.554	98.554	98.554
<i>Afrekening 2023</i>	-	-	-	-	-	-
Bijdrage aan recreatieschap Rottemeren	161.200	179.600	290.367	290.367	290.367	290.367
Gemeenschappelijke regeling IJsselgemeenten	2.045.000	2.222.000	2.192.000	2.192.000	2.192.000	2.192.000
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2025</i>	-	-115.000	157.000	176.000	176.000	176.000
<i>Nieuw beleid 2025</i>	-	-	-	-	-	-
<i>Afrekening 2023</i>	-	-	-	-	-	-
Bijdrage aan GR IJsselgemeenten	2.045.000	2.107.000	2.349.000	2.368.000	2.368.000	2.368.000
Bedrijvenschap Gouwe Park	-	-	-	-	-	-
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2025</i>	-	-	-	-	-	-
<i>Nieuw beleid 2025</i>	-	-	-	-	-	-
<i>Afrekening 2023</i>	-	-	-	-	-	-
Bedrijvenschap Gouwe Park	-	-	-	-	-	-
Stichting Zuidplas Ondersteunt!	6.122.991	6.664.967	6.355.927	6.355.927	6.355.927	6.355.927
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2025</i>	-	50.000	700.000	700.000	700.000	700.000
<i>Nieuw beleid 2025</i>	-	174.000	362.000	362.000	362.000	362.000
<i>Afrekening 2023</i>	-	-	-	-	-	-
Bijdrage aan Stichting Zuidplas Ondersteunt!	FKGR* 6.122.991	6.888.967	7.417.927	7.417.927	7.417.927	7.417.927
Totaal gemeenschappelijke regelingen beginstand (vóór Zomernota 2024)		15.329.062	15.146.752	15.062.752	14.978.752	14.978.752
Totaal stichting ZO! beginstand (vóór Zomernota 2024)		6.664.967	6.355.927	6.355.927	6.355.927	6.355.927
Totaal bijdragen aan verbonden partijen beginstand (vóór Zomernota 2024)	20.081.644	21.994.029	21.502.679	21.418.679	21.334.679	21.334.679
Mutaties begrotingen gemeenschappelijke regelingen		24.000	1.348.300	1.376.300	1.376.300	1.257.300
Mutaties begroting Stichting ZO!		224.000	1.062.000	1.062.000	1.062.000	1.062.000
Totaal mutaties		248.000	2.410.300	2.438.300	2.438.300	2.319.300
Totaal gemeenschappelijke regelingen Begroting 2025		15.353.062	16.495.052	16.439.052	16.355.052	16.236.052
Totaal Stichting ZO! Begroting 2025		6.888.967	7.417.927	7.417.927	7.417.927	7.417.927
Totaal bijdragen Verbonden partijen Programmabegroting 2025	20.081.644	22.242.029	23.912.979	23.856.979	23.772.979	23.653.979
Bruto effect op de begroting van Zuidplas	-	-248.000	-2.410.300	-2.438.300	-2.438.300	-2.319.300
Waarvan: Loon- en prijsontwikkeling 2025	-	74.000	1.787.132	1.815.132	1.815.132	1.696.132
Waarvan: afrekening jaarrekening 2023	-	-	-	-	-	-
Waarvan: Nieuw beleid 2025	-	174.000	623.168	623.168	623.168	623.168
<i>Besparing Jeugd en Wmo door preventie Stichting ZO!</i>			250.000	250.000	250.000	250.000
<i>Correctie aansluiting begroting Recreatieschappen</i>			26.612	26.612	26.612	26.612
Dekking in principe uit stelpost Prijs 2025-2028 (te beoordelen bij Meircirculaire 2024)	-	74.000	1.787.132	1.815.132	1.815.132	1.696.132
Netto effect op het begrotingssaldo van Zuidplas	-	-174.000	-346.556	-346.556	-346.556	-346.556
<i>* FKGR = financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen</i>						
Totaal bijstelling in bijdragen aan verbonden partijen	-	-174.000	-346.556	-346.556	-346.556	-346.556
Compensatie via Gemeentefonds (Loon- en prijsontwikkeling)	-	74.000	1.787.132	1.815.132	1.815.132	1.696.132

Bijlage 3 Inzicht in stelposten prijs en groei

In de financieel technische uitgangspunten is toegelicht wat het doel is van de stelposten Prijs, Groei en Loon in de begroting. Hieronder volgt een overzicht van het verloop van de stelposten in deze Zomernota.

Totaal 3 stelposten - begrotingsjaren 2024-2027	2024	2025	2026	2027
Stand vóór Zomernota 2024				
Stelpost Prijs	2.074	2.074	2.074	2.074
Stelpost Groei	874	874	874	874
Stelpost Loon	1.400	1.400	1.400	1.400
	4.348	4.348	4.348	4.348
Inzet bij Zomernota 2024				
Stelpost Prijs	-1.753	-1.253	-1.253	-1.253
Stelpost Groei	-509	-575	-517	-498
Stelpost Loon	-1.400	-1.400	-1.400	-1.400
	-3.662	-3.228	-3.170	-3.151
Stand na Zomernota 2024				
Stelpost Prijs - nog te reserveren voor PM posten	321	821	821	821
Stelpost Groei - inzetten, restant vrijvallen in resultaat	0	0	0	0
Stelpost Loon	0	0	0	0
	321	821	821	821

In deze Zomernota 2024 zitten voorstellen voor mutaties waarvoor wij deze stelposten als dekking inzetten.

Een groot deel van deze voorstellen hebben betrekking op prijs, groei of loon met ingang van begrotingsjaar 2024. Deze kunnen ten laste gebracht worden van de hierboven genoemde stelposten. Er zijn ook voorstellen die ingaan vanaf begrotingsjaar 2025. Deze worden ten laste gebracht van de toekomstige stelposten vanaf jaar 2025, die gevoed worden vanuit de loon- en prijscompensatie in de Meicirculaire 2024.

Verloop van de stelposten tranche 2024-2027

Stelpost Prijs: na verrekening met mutaties in deze zomernota resteert nog circa 3 ton in 2024 en 8 ton structureel. Ons advies is om dit budget beschikbaar te houden voor 2 nadelen die binnenkort nog volgen: Beheerplannen Sport en Beheerplannen IBOR.

Stelpost Loon: helaas is Cao nog niet definitief doorgerekend. Voorlopige inschatting is financieel wel verwerkt in Zomernota, namelijk 1,4 miljoen inzetten waardoor per saldo 0 resteert.

Stelpost Groei: er kan circa 3 ton structureel vrijvallen, omdat de groei van jeugd en Wmo lager is dan verwacht.

Stelpost Prijs - begrotingsjaren 2024-2027	2024	2025	2026	2027
Opbouw budget:				
Voeding Meicirculaire 2023	1.300	1.300	1.300	1.300
Ophoging Begroting 2024 na advies provincie	400	400	400	400
Ophoging Begroting 2024 na hogere index Septembercirculaire 2023	500	500	500	500
Inzet Begroting 2024 voor VNG contributie stijging	-33	-33	-33	-33
Bezuiniging Begr. 2024 niet indexeren subsidies (vrijval stelpost)	-100	-100	-100	-100
Amendement A61 subsidies indexeren (100k, 93k op programma 2 en 3)	7	7	7	7
Totaal beschikbaar budget	2.074	2.074	2.074	2.074
Inzet budget bij Zomernota 2024:				
Bijstelling budget verkiezingen	-17	-17	-17	-17
Contracten dierenwelzijn (50% prijs, 50% groei)	-25	-25	-25	-25
Stichting ZO! (loon)	50	50	50	50
Indexatie maatwerkvoorzieningen Jeugd	-960	-960	-960	-960
Indexatie maatwerkvoorzieningen Wmo	0	0	0	0
Indexatie leerlingenvervoer	-107	-107	-107	-107
Indexatie bewegingsonderwijs	-44	-44	-44	-44
Beheerplannen Sport	PM	PM	PM	PM
Beheerplannen IBOR	PM	PM	PM	PM
Kostenstijging Cyclus	-360			
Kwijtscheldingen afvalstoffenheffing	-140			
Hogere kosten schoonmaak, beveiliging etc. (75% prijs, 25% groei)	-150	-150	-150	-150
Totaal mutaties Zomernota 2024	-1.753	-1.253	-1.253	-1.253
Restant na Zomernota 2024 - te behouden voor PM posten	321	821	821	821

Stelpost Groei - begrotingsjaren 2024-2027	2024	2025	2026	2027
Opbouw budget:				
Voeding Meicirculaire 2023	2.300	2.300	2.300	2.300
Af in Begroting 2024: reeds verwerkt in Zomernota 2023	-1.125	-1.125	-1.125	-1.125
Amendement A47 "stelpost groei verlagen"	-301	-301	-301	-301
Totaal beschikbaar budget	874	874	874	874
Inzet bij Zomernota 2024:				
Kosten griffie (50% groei)	-53	-53	-53	-53
Contracten dierenwelzijn (50% prijs, 50% groei)	-25	-25	-25	-25
Stichting ZO! (uitbreidingen)	-174	-174	-174	-174
Groei aantallen Jeugd	0	0	0	0
Groei aantallen Wmo	0	0	0	0
Huurkosten tijdelijke huisvesting scholen	-19	-77	-19	
IHP uitbreiding Koningskwartier (4 lokalen)		-8	-8	-8
Areaal mutatie openbare verplichting	-188	-188	-188	-188
Hogere kosten schoonmaak, beveiliging etc. (75% prijs, 25% groei)	-50	-50	-50	-50
Totaal mutaties Zomernota 2024	-509	-575	-517	-498
Restant na Zomernota 2024 - kan vrijvallen	365	299	357	376
Saldo na vrijval	0	0	0	0

Stelpost Loon - begrotingsjaren 2024-2027	2024	2025	2026	2027
Opbouw budget:				
Voeding Meicirculaire 2023	800	800	800	800
Ophoging Begroting 2024 na advies provincie	300	300	300	300
Ophoging Begroting 2024 na hogere index Septembercirculaire 2023	300	300	300	300
Totaal beschikbaar budget	1.400	1.400	1.400	1.400
Inzet bij Zomernota 2024:				
Nieuwe Cao (inschatting)	-1.400	-1.400	-1.400	-1.400
Totaal mutaties Zomernota 2024	-1.400	-1.400	-1.400	-1.400
Restant na Zomernota 2024	0	0	0	0

Stelpost groei: verschil tussen prognose en realisatie

Bij de Begroting 2024 is een inschatting gemaakt van de verwachte groei kosten per domein. In de tabel hieronder staat een overzicht van prognose versus realisatie bij deze Zomernota.

Uit de tabel blijkt dat er voor € 365.000 minder lasten in de werkelijkheid zijn. Dit wordt veroorzaakt doordat bij zowel Jeugd als Wmo op basis van jaarrekening cijfers sprake is van een dalende trend, waardoor wij geen groei toename verwerken in deze Zomernota.

Stelpost groei inschatting kosten 2024	Inschatting bij Begr. 2024	Werkelijk bij ZN 2024	Toelichting
Programma 1	21	78	Uitbreiding griffie/ groei gemeente (53k) en contracten dierenwelzijn (25k)
Algemeen sociaal domein	100	174	Uitbreidingen Stichting ZO!
Wmo	135	0	
Jeugd	213	0	
Volksgezondheid	62	0	(Kosten gedekt uit GALA budget)
Programma 3	31	19	Huurkosten 19k, vanaf 2025 ook afschrijvingslasten 8k voor uitbreiding 4 lokalen Koningskwartier
Programma 4	32	0	
Programma 5	240	188	Areaaluitbreiding IBOR
Bedrijfsvoering	40	50	Hogere kosten schoonmaak, beveiliging etc. (75% prijs, 25% groei)
	874	509	

Nieuwe stelposten voor begrotingsjaren 2025-2028

Voor de nieuwe begrotingsjaren 2025-2028 zijn in deze Zomernota voorstellen voor nieuwe budgetten opgenomen. Ook de toekomstige dekking uit de Meicirculaire is reeds ingeboekt. Bij het opmaken van deze Zomernota is de Meicirculaire nog niet verschenen. Het is daarmee onzeker of er daadwerkelijk dekking uit deze circulaire beschikbaar komt. Indien die dekking er niet komt, is dekking uit overig exploitatie nodig.

Totaal 3 stelposten - begrotingsjaren 2025-2028	2025	2026	2027	2028
Totaal benodigd 2025-2028				
Stelpost Prijs (dekking Meicirculaire of reguliere exploitatie)	2.900	2.900	2.900	2.900
Stelpost Groei (dekking groei Meicirculaire en groei Ozb)	1.765	1.765	1.765	1.765
Stelpost Loon (dekking Meicirculaire of reguliere exploitatie)	1.150	1.150	1.150	1.150
	5.815	5.815	5.815	5.815
Stelpost Prijs				
Indexatie begrotingen GR'en (reeds in Zomernota)	1.087	1.115	1.115	996
Indexatie Stichting ZO! (reeds in Zomernota)	650	650	650	650
Overig benodigd o.b.v. index 3,6%	1.200	1.200	1.200	1.200
Afronden	-37	-65	-65	54
	2.900	2.900	2.900	2.900
Stelpost Groei				
Groeimechanisme 2025 (reeds in Zomernota)	477	477	477	477
Groei Stichting ZO! (reeds in Zomernota)	188	188	188	188
Overige benodigd o.b.v. inschattingen	1.100	1.100	1.100	1.100
	1.765	1.765	1.765	1.765
Stelpost Loon				
Benodige stelpost Loon o.b.v. 4,4%	1.150	1.150	1.150	1.150

Bijlage 4 Mutaties op de investeringen

Investerings		bedragen * € 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000		2024	2025	2026	2027	2028
8.1: Investerings		12.128	-8.179	-7.195	-5.419	82
Machine onkruidbeheer		-40	-	-	-	-
Uitbreiding aanhanger rioned		-30	-	-	-	-
Bijstelling kredieten inclusief fasering Sportpark Swanla		6.183	-6.637	-	-	-
Bijstelling IHP kredieten		5.680	-1.477	-6.551	-5.195	4.613
IHP Uitbreiding Koningskwartier (4 lokalen)		335	-	-	-	-
Vervanging AV middelen		-	-	-420	-	-
Vervanging telefooncentrale		-	-65	-	-	-
ICT Vervangingsinvesteringen 2028		-	-	-	-	-420
Openbare verlichting 2024 dijkwegen		-570	-	-	-	-
		570	-	-	-	-
Openbare verlichting 2025 dijkwegen 2025		-	-1.400	-	-	-
		-	1.400	-	-	-
Openbare verlichting 2026 groen 2026		-	-	-850	-	-
		-	-	350	-	-
wegen 2026		-	-	500	-	-
Openbare verlichting 2027 wegen 2027		-	-	-	-1.800	-
		-	-	-	900	-
groen 2027		-	-	-	900	-
Kredieten 2028, verwijderen foute kopieerslag 2027		-	-	-	-	11.707
Grafdelmachine		-	-	-	-	-90
Veegwagen		-	-	-	-	-135
Voertuig sportvelden		-	-	-	-	-75
Voertuig inzameling		-	-	-	-	-40
Investering Groen MIP 2028		-	-	-	-	-3.750
Investering Kunstwerken MIP 2028		-	-	-	-	-828
Investering OVL MIP 2028		-	-	-	-	-587
Investering VGRP MIP 2028		-	-	-	-	-1.941
Investering Wegen MIP 2028		-	-	-	-	-5.140
Investering dijkwegen MIP 2028		-	-	-	-	-1.000
Investering spelen MIP 2028		-	-	-	-	-100
Investering Kunstwerken solo MIP 2028		-	-	-	-	-454
Investering OVL kabels en kasten MIP 2028		-	-	-	-	-1.200
50-er jaren buurt groen fase 3		-	-	-16	-16	-
50-er jaren buurt groen fase 4		-	-	-	-	-16
50-er jaren buurt verharding fase 3		-	-	-138	-138	-254
50-er jaren buurt verharding fase 4		-	-	-	-	-138
50-er jaren buurt riolering fase 3		-	-	-71	-71	-71
Budget neutraal		-	-	-	-	-
Totaal		12.128	-8.179	-7.195	-5.419	82

- = nadeel / + = voordeel

Bijlage 5 Mutaties op de reserves en voorzieningen

Reserves en voorzieningen		bedragen * € 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000		2024	2025	2026	2027	2028
9.1: Reserves		-1.369	-	-	-	-
Afwikkeling ontheemden 2022 11025 en bijdrage 2022 krediet kavel 13		-1.242	-	-	-	-
Correctie storting Zmrnota 2024 (reserve afval)		-127	-	-	-	-
9.2: Voorzieningen		-115	-459	-459	-459	-459
Uitbreiding aanhanger rioned		-	-4	-4	-4	-4
Kostenstijging riolering		-398	-398	-398	-398	-398
Areaal mutatie effect op voorziening riolering		-57	-57	-57	-57	-57
Baggerwerkzaamheden lagere lasten, naar voorz. riolering		340	-	-	-	-
Totaal		-1.484	-459	-459	-459	-459

- = nadeel / + = voordeel

Bijlage 6 Programma duurzaamheid en klimaatadaptatie

De gemeente Zuidplas heeft de ambitie om in 2050 energieneutraal, aardgasvrij, klimaatbestendig en circulair te zijn. Om deze ambitie dichterbij te brengen en te kunnen blijven inspelen op ontwikkelingen is het sturen via een programma het beste instrument en is een programmaplan Duurzaamheid 2024-2026 (A.24.000206) opgesteld. Het programmaplan Duurzaamheid is op 27 februari 2024 door het college vastgesteld en de raad is geïnformeerd door middel van een raadsinformatienota (Z24.000173). In het programmaplan is in beeld is gebracht waar de gemeente Zuidplas zich de komende drie jaar voor gaat inzetten om de ambities en doelen uit coalitieakkoord dichterbij te brengen en op welke wijze dit wordt gedaan. De effecten van het programmaplan Duurzaamheid zijn verwerkt in voorliggende zomernota.

De opgave Duurzaamheid is volop in ontwikkeling. Dit brengt met zich mee dat, zowel op rijksniveau als op gemeentelijk niveau, de beleidsmatige, projectmatige en financiële doorvertaling van ontwikkelingen in verschillende fases plaatsvindt. Om in te kunnen spelen op ontwikkelingen is flexibiliteit in het programma nodig. Dit betekent dat er jaarlijks nieuwe inspanningen bij kunnen komen en dat het tempo van de inspanningen kan worden versneld of vertraagd of dat er extra middelen gevraagd worden.

In Q1 2024 zijn door de bureaus Andersson Elffers Felix (AEF) en Improven in opdracht van de Raad van Openbaar Bestuur (ROB) de taken en de uitvoeringskosten voor de uitvoering van het klimaatbeleid herijkt. In totaal worden 30 taken voor gemeenten onderscheiden in het nieuw rapport. De jaarlijkse kosten die gemeenten moeten maken voor klimaatbeleid lopen op van € 775 miljoen in 2025 tot € 1.037 miljoen in 2030. Dat is bijna 40% hoger dan in 2021 gedacht. Dat komt omdat gemeenten in steeds meer buurten tegelijk moeten werken om de verduurzamingsambities te halen. Dat stabiliseert pas tegen 2030. En er is niet alleen gekeken naar uitvoering van het klimaatakkoord, maar naar het gehele klimaat- en energiebeleid.

Er zijn verder door de bureaus 13 investeringskosten voor gemeenten geïdentificeerd. Hierbij kan gedacht worden aan kosten zoals onrendabele top in collectieve oplossingen, meerkosten verduurzamen eigen vastgoed, meerprijs aanschaf en onderhoud elektrische voertuigen. Het maken van een raming van de investeringskosten is niet mogelijk gebleken, omdat er nog geen betrouwbare informatie beschikbaar is over de investeringskosten. Er komt wel een indicatief beeld naar voren dat de investeringskosten substantieel zijn.

De ontwikkelingen gaan sneller, dan het Rijk de financiering kan regelen. Dit betekent dat de gemeente op dit moment al geconfronteerd wordt met taken waar de gemeente geen financiering voor ontvangt. Dit betreffen taken zoals integraal programmeren en meewerken aan oplossen van netwerkcongestie. Hier wordt op dit moment minimaal op ingezet, gelet op maatschappelijke impact. De komende tijd wordt bekeken in aanloop naar de najaarsnota en de begroting wat de (financiële) gevolgen zijn. Tot slot worden de ontwikkelingen rondom financiering en beschikbare subsidies vanuit het Rijk gevolgd.

Bijlage 7 Paragraaf Financiering

Aanleiding

In de paragraaf bij de programmabegroting 2024 is aangegeven dat deze gebaseerd was op een aantal uitgangspunten die in de eerste helft van 2024 nader financieel konden worden uitgewerkt, leidend tot financiële bijstellingen die in de Zomernota 2024 worden gepresenteerd. Deze uitgangspunten betroffen met name de ontwikkeling van het reguliere investeringsniveau, de grondexploitatie Middengebied en het investeringsniveau van de als gevolg van de ontwikkeling van het Middengebied te realiseren maatschappelijke voorzieningen.

Tevens is in de paragraaf financiering bij de programmabegroting 2024 aangegeven dat in de Zomernota 2024 een geactualiseerd inzicht in de ontwikkeling van de financieringsbehoefte wordt opgenomen en dat de financieringsstrategie waarin de gevolgen van de ontwikkeling van het Middengebied zijn verwerkt daar deel van uit maakt.

Hieronder wordt daar invulling aan gegeven waarbij voor zover als mogelijk inzicht wordt gegeven wat de situatie is inclusief de ontwikkeling van het Middengebied en exclusief die ontwikkeling.

Financieringsbehoefte

De financieringsbehoefte van de gemeente hangt af van ontwikkelingen in de exploitatie en de balans. Bij de Begroting 2024 zijn de volgende onderdelen geanalyseerd:

- Analyse van de verwachte geldstromen van de bestaande kredieten en de toekomstige investeringen, zowel in volume als in tijd;
- Actualisatie van de grondexploitaties, exclusief fase 1A Middengebied;
- Actualisatie van de ontwikkeling van de reserves en voorzieningen;
- Aannames over het exploitatiesaldo van de begroting: noodzakelijke bijstellingen vanaf “ravijnjaar” 2026.

In de Begroting 2024 is ook aangegeven wat de financieringsbehoefte gaat worden inclusief fase 1A van het Middengebied, op basis van de informatie uit de grondexploitatie die uiteindelijk op 24 oktober 2024 is vastgesteld. Omdat deze grondexploitatie nog een aantal voorwaarden kende, zijn deze cijfers niet de basis geweest voor financieringsbehoefte en de daaraan gerelateerde renteberekeningen.

Nu bij deze Zomernota brengen wij opnieuw de financieringsbehoefte inclusief en exclusief fase 1A van het Middengebied in kaart. Voor Fase 1A Middengebied gaan wij uit van de cijfers van de reeds vastgestelde grondexploitatie, met de aantekening dat daarin nu enkele aanpassingen in de fasering van kosten en opbrengsten zijn doorgevoerd en met uitzondering van een stelpost voor “maatschappelijke voorzieningen” die gerealiseerd moeten worden. Wij maken de aanname dat deze laatste vanaf gerealiseerd gaan worden en in 2027 een investering vragen van € 2.500.000 en in 2028 van € 13.900.000.

Gevolg

De omvang van de portefeuille langlopende geldleningen opgenomen geld (o/g) zal de komende jaren fors stijgen. Daarnaast zal een gedeelte van de financieringsbehoefte met kortlopende financieringsmiddelen worden opgevangen. Hieronder is uitgewerkt welke financieringsstrategie wordt toegepast en wat de gevolgen zijn voor de ontwikkeling van de schuldpositie, de schuldquote, de te dekken rentelasten in de begroting en de omslagrente.

Financieringsstrategie

De financieringsstrategie is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Het Middengebied wordt in ontwikkeling genomen.
- Er dient sprake te zijn van een optimale mix van kortlopende en langlopende externe financiering.
- Er wordt gebruik gemaakt van zoveel mogelijk kortlopende financiering als wettelijk is toegestaan, primair om flexibiliteit in onze financieringsmix te realiseren. Inherent aan een grondexploitatie als het Middengebied is dat toekomstige geldstromen qua fasering kunnen veranderen.
- Met de looptijden van met name de aan te trekken langlopende leningen wordt rekening gehouden met de periode dat deze financieringsmiddelen daadwerkelijk nodig zijn. Met name toekomstige opbrengsten uit grondverkoop Middengebied spelen hier een rol. Terugbetalen van leningen vindt zo veel mogelijk plaats wanneer de opbrengsten uit de grondverkoop worden ontvangen.
- Het renterisico op de toekomstig aan te trekken externe financiering wordt zoveel mogelijk afgedekt, bijvoorbeeld door renteniveaus al vroegtijdig vast te leggen of leningen al eerder dan benodigd aan te trekken en vervolgens uit te zetten in 's Rijkschatkist. Kanttekening hierbij is dat dit vooralsnog slechts van toepassing is op de reguliere financieringsbehoefte exclusief Middengebied. Zonder een onherroepelijk bestemmingsplan en een definitieve omgevingsvergunning voor het Middengebied zijn externe financiers niet bereid tot verstrekking van de benodigde leningen of het maken van rente afspraken.
- De verwachting op dit moment (kwartaal 2 van 2024) is dat renteniveaus van met name langlopende financiering de komende tijd gelijk zullen blijven en zelfs nog iets kunnen dalen. Bij het afdekken van de renterisico's wordt met deze verwachting rekening gehouden met de aantekening dat het realiseren van begrotingszekerheid door middel van het bijvoorbeeld eerder dan benodigd aantrekken van financieringsmiddelen zwaarder weegt dan het speculeren op verder dalende rente in de toekomst. Om deze reden zal het afdekken van het renterisico op slechts een gedeelte van de toekomstig benodigde middelen worden toegepast.
- In de programmabegroting 2024-2027 is rekening gehouden met een rentepercentage van 3,50 % voor nieuw aan te trekken langlopende financiering. In deze Zomernota 2024 wordt gezien de marktontwikkelingen en marktverwachtingen uitgegaan van 3,20 %.

Hieronder is per jaar aangegeven op welke wijze de financieringsstrategie ten aanzien van langlopende financiering wordt ingevuld.

2024

In de programmabegroting 2024 is aangegeven dat de reguliere financieringsbehoefte over 2024 zal worden ingevuld door het aantrekken van langlopende financiering tot een bedrag van € 22 miljoen. Aan dit voornemen is inmiddels invulling gegeven. Wij hebben nieuwe leningen afgesloten voor dit bedrag.

Om het renterisico van toekomstig benodigde langlopende financiering gedeeltelijk af te dekken wordt in 2024 een langlopende geldlening gesloten van € 15 miljoen; dit bedrag wordt aangewend voor herfinanciering van een in oktober 2024 contractueel af te lossen lening van € 5 miljoen; het surplus wordt tijdelijk uitgezet in 's Rijkschatkist en in de loop van 2025 ingezet ter gedeeltelijke dekking van de reguliere (dus exclusief Middengebied) financieringsbehoefte 2025.

2025

De verwachting is dat in 2025 een bedrag van € 53 miljoen langlopende financiering zal moeten worden aangetrokken. In dit bedrag bestaat uit een gedeelte ter financiering van grondaankopen Middengebied en uit de herfinanciering van een in juli 2025 contractueel af te lossen lening van € 10 miljoen. Voor het Middengebied Fase 1A zal goed gemonitord worden op welk moment daadwerkelijk transacties plaats gaan vinden, mogelijk pas eind 2025 of begin 2026. In de tweede helft van 2024 zal het renterisico van in elk geval de herfinanciering van genoemde lening van € 10 miljoen worden afgedekt.

Op welke wijze het overige voor 2025 verwachte volume aan te trekken langlopende financiering wordt ingevuld en de renterisico's daarover worden afgedekt hangt nauw samen met de formele besluitvorming rond de ontwikkeling van het Middengebied. Immers, indien in 2025 er sprake is van een onherroepelijk bestemmingsplan en een omgevingsvergunning is verstrekt zou overwogen kunnen worden om reeds in 2025 benodigde langlopende financiering aan te trekken die wordt ingezet voor zich vanaf 2026 manifesterende investeringen in het Middengebied, zoals de resterende grondaankopen. Hierbij houden we nadrukkelijk rekening met (voorschotten op) mogelijke te ontvangen subsidies zoals de Specifieke Uitkering Woningbouwimpuls (Wbi).

2026 en verdere jaren

Vanaf 2026 zal de gemeente naar verwachting naast ter dekking van de reguliere financieringsbehoefte langlopende financiering moeten aantrekken die voortvloeit uit de ontwikkeling van Fase 1 van het Middengebied. Dat zal beginnen met de aankoop van de gronden, gevolgd door investeringen en bouw- en woonrijp maken. Vanaf eind 2026 worden opbrengsten uit grondverkoop verwacht; deze geldstromen worden gematcht met de looptijden van de vanaf 2026 benodigde langlopende leningen.

Daarnaast zal naar verwachting vanaf 2027 worden gestart met de realisatie van de maatschappelijke voorzieningen in het Middengebied. Ook voor deze investeringen zal langlopende financiering moeten worden aangetrokken en worden ook hier de looptijden gematcht met inkomende geldstromen uit de grondverkoop van het Middengebied en subsidies zoals de Wbi.

De algemene strategie is: we lenen niet langer dan nodig is.

Voor 2026 wordt vooralsnog uitgegaan van een bedrag van € 75 miljoen nieuw aan te trekken langlopende financiering waarvan € 15 miljoen wordt aangewend ter herfinanciering van een in 2026 contractueel af te lossen geldlening.

Voor 2027 is een bedrag van € 36 miljoen nieuw aan te trekken langlopende financiering uitgangspunt waarvan € 10 miljoen wordt aangewend ter herfinanciering van een in 2027 contractueel af te lossen geldlening.

Voor 2028 is een bedrag van € 17 miljoen nieuw aan te trekken langlopende financiering uitgangspunt; is dit jaar speelt geen herfinanciering van een contractueel af te lossen geldlening.

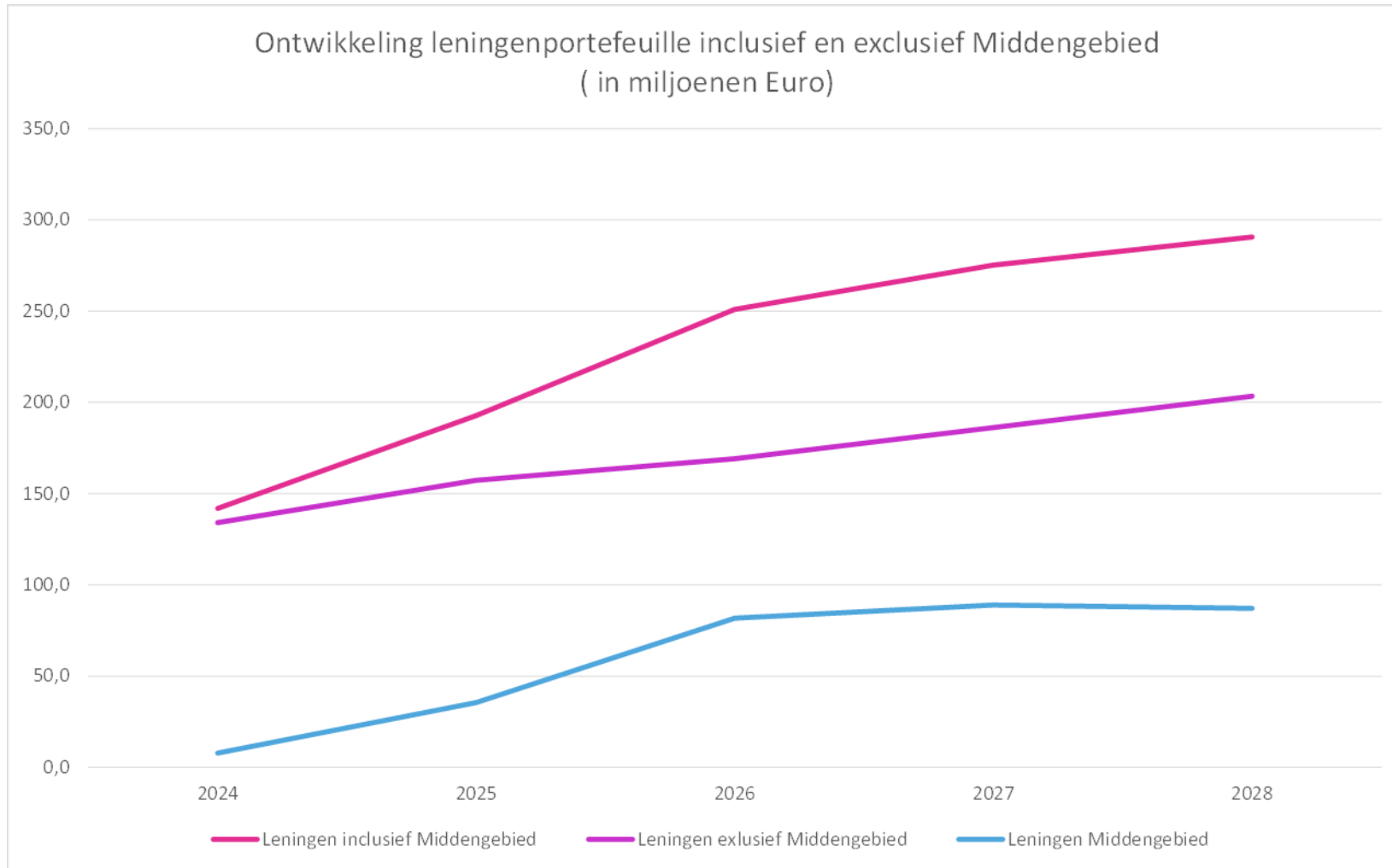
Ontwikkeling van de schuldpositie

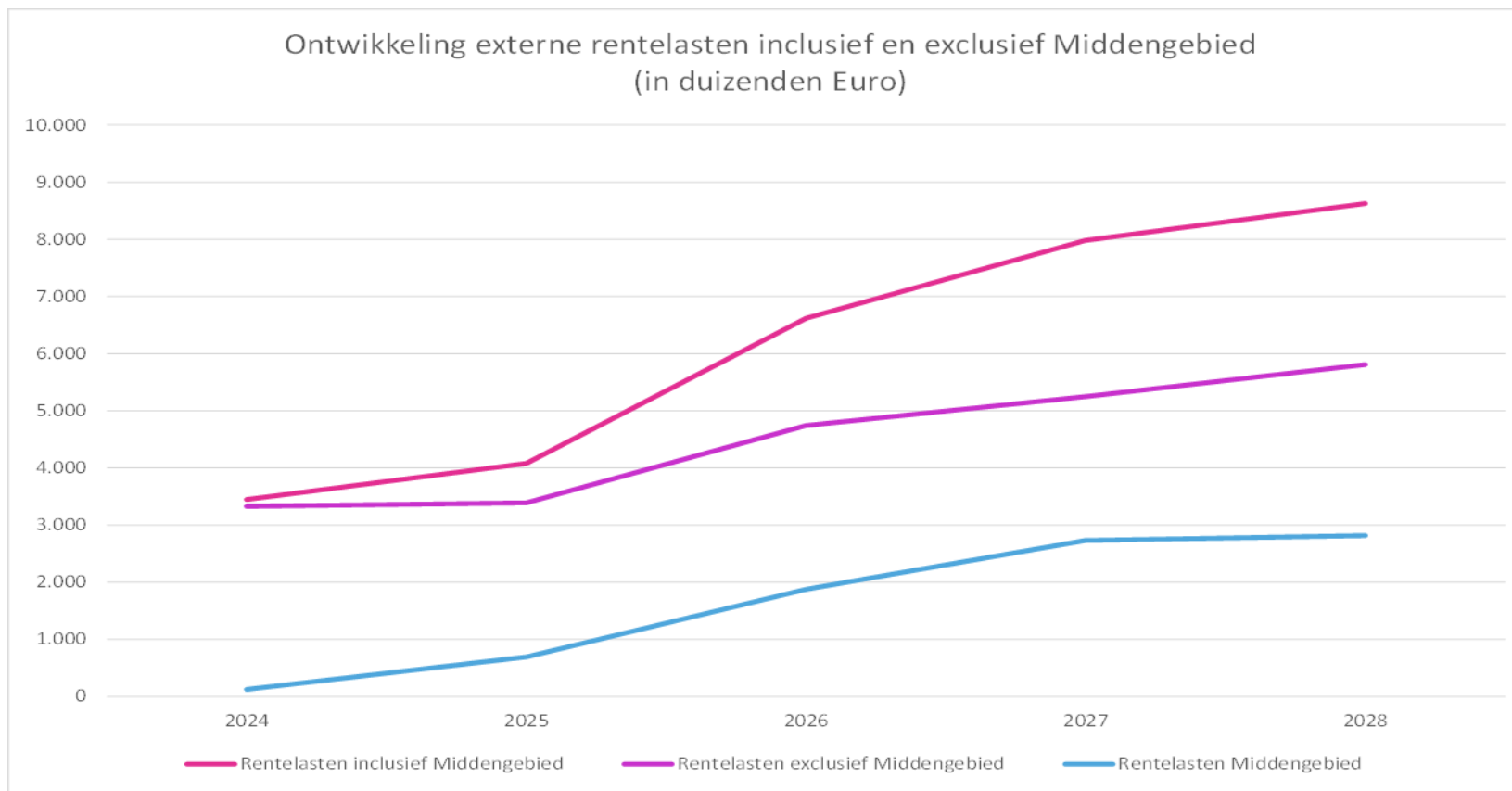
De financieringsstrategie leidt tot de volgende ontwikkeling van de portefeuille langlopende en kortlopende leningen inclusief bijbehorende rentelasten tot en met 31 december 2028 waarbij zowel de situatie inclusief ontwikkeling Fase1 van het Middengebied als exclusief deze ontwikkeling wordt weergegeven:

Ontwikkeling lang- en kortlopende leningenportefeuille <u>inclusief</u> Middengebied					
<i>bedragen x € 1 mln</i>	2024	2025	2026	2027	2028
Omvang langlopende leningenportefeuille per 31 december	141,9	182,8	240,9	265,2	280,6
Omvang kortlopende leningenportefeuille per 31 december	0,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Totaal	141,9	192,8	250,9	275,2	290,6
Rentelasten	3,4	4,1	6,6	8,0	8,6
Ontwikkeling lang- en kortlopende leningenportefeuille <u>exclusief</u> Middengebied					
<i>bedragen x € 1 mln</i>	2024	2025	2026	2027	2028
Omvang langlopende leningenportefeuille per 31 december	134,1	147,3	159,1	176,2	193,4
Omvang kortlopende leningenportefeuille per 31 december	0,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Totaal	134,1	157,3	169,1	186,2	203,4
Rentelasten	3,3	3,4	4,7	5,2	5,8

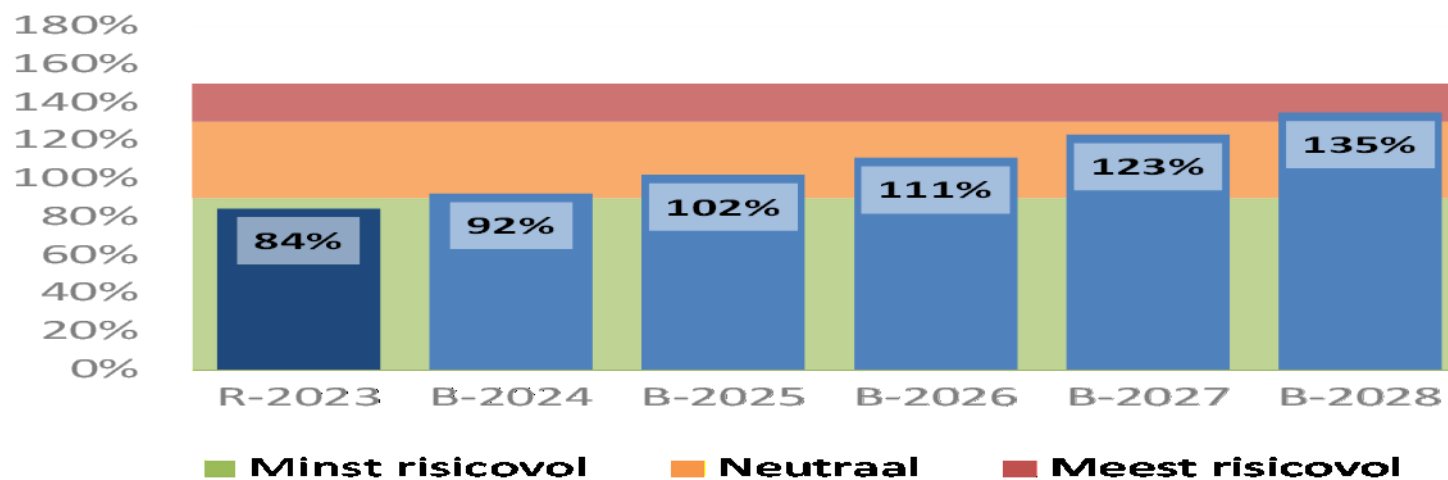
Ontwikkeling van de schuldquote

De schuldquote is een resultante van de netto schuld uitgedrukt in een percentage van de exploitatiebaten.

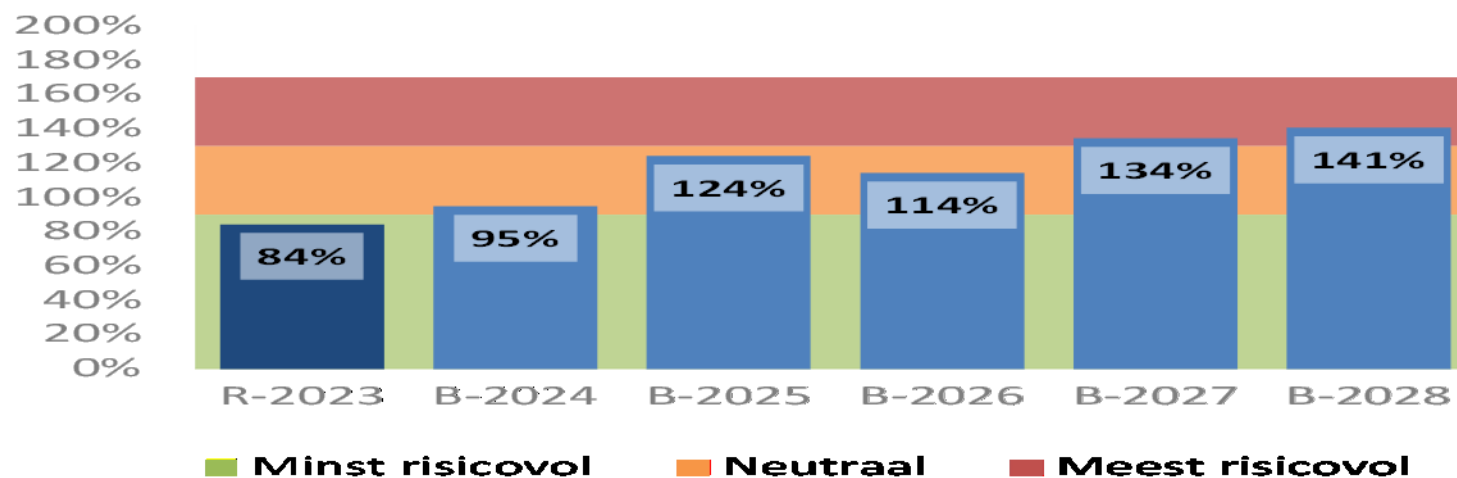
In onderstaande grafieken is de ontwikkeling van de netto schuldquote exclusief en inclusief de ontwikkeling van het Middengebied zichtbaar gemaakt.

De onvermijdelijke toename van de netto schuld als gevolg van de ontwikkeling van het Middengebied leidt niet tot een sterke stijging van de netto schuldquote inclusief Middengebied ten opzichte van de schuldquote exclusief Middengebied omdat ook de exploitatiebaten als gevolg van verwachte grondverkopen Middengebied toenemen.

De ontwikkeling van de netto schuldquote exclusief het Middengebied:

De ontwikkeling van de netto schuldquote inclusief het Middengebiet:

Te dekken rentelasten in de begroting

De actualisaties leiden tot een aangepaste ontwikkeling van de rentelasten en rentebaten van aangetrokken en uitgezette financieringsmiddelen. Deze ontwikkeling vertoont het volgende beeld:

	2024	2025	2026	2027	2028
Externe rentelasten over lange financiering	3.240	3.793	6.334	7.690	8.338
Externe rentelasten over korte financiering	210	287	286	290	287
Externe rentebaten	-551	-199	-199	-199	-199
Totaal rentelasten en rentebaten	2.899	3.882	6.421	7.782	8.427

Onderstaand overzicht maakt inzichtelijk op welke wijze de verwachte rentelasten en rentebaten in 2024 worden doorbelast aan de grondexploitaties en de taakvelden.

	2024
Externe rentelasten over lange financiering	3.240
Externe rentelasten over korte financiering	210
Externe rentebaten	-551
Totaal door te rekenen externe rente	2.899
Rente aan grondexploitatie toe te rekenen	-152
Saldo door te rekenen externe rente	2.747
De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-2.617
Renteresultaat op het taakveld treasury	131
Boekwaarde activa per 1-1 (grondexploitatie)	8.099
Boekwaarde activa per 1-1 (renteomslag)	201.283
Renteomslag afgerond	1,30%

In 2024 wordt een rente omslagrentepercentage van 1,30% gehanteerd. Als gevolg van de toename van benodigde nieuwe externe financiering die zal moeten worden aangetrokken tegen naar verwachting 3,20% zal het rente omslagpercentage vanaf 2025 toenemen.

